

Informacja z realizacji
w 2021 roku
Strategii Rozwiązywania Problemów
Społecznych
Miasta Zduńska Wola na lata 2021-2030

Opracował:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
Centrum Opieki Socjalnej
w Zduńskiej Woli

Akceptował:

Zduńska Wola, marzec 2022 r.

Wstęp

Rozwiązywanie istotnych problemów społecznych jest działaniem trudnym i długotrwałym, dlatego też celowe jest strategiczne podejście do zagadnień ze sfery polityki społecznej, również na poziomie lokalnym. Mając na uwadze powyższe ustawodawca w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) zapisał, że „do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Realizując powyższy obowiązek, Rada Miasta Zduńska Wola uchwałą nr XXIX/521/20 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 18 grudnia 2020r. przyjęła Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zduńska Wola na lata 2021-2030, zwaną dalej „Strategią”. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli, zwany dalej „Ośrodkiem”, koordynuje realizację Strategii oraz przekłada corocznie informację z realizacji zadań w niej ujętych.

Działania podejmowane w 2021 roku w zakresie realizacji wyznaczonych w „Strategii” priorytetowych kierunków dla polityki społecznej Miasta Zduńska Wola przedstawione zostały zgodnie z założonymi obszarami strategicznymi.

Obszar strategiczny I

Wsparcie i pomoc rodzinom w trudnej sytuacji życiowej

Cel operacyjny 1.1. Przeciwdziałanie problemom niewydolności opiekuńczo - wychowawczej i wsparcie rodzin, w których ten problem wystąpił

1) Dane Ośrodka

Na potrzeby realizacji powyższego celu w Ośrodku działał Zespół ds. Asysty Rodzinnej, w skład którego wchodziło czterech pracowników socjalnych i dwóch asystentów rodziny. Zespół łącznie pracował ze 175 rodzinami. Asystenci rodziny współpracowali łącznie z 32 rodzinami.

Członkowie Zespołu pracowali m.in z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w celu przywrócenia zdolności do jej wypełniania i uniknięcia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Zespół w ramach prowadzonej pracy socjalnej realizuje zadania z zakresu:

- wsparcia w ramach prowadzonej pracy socjalnej,
- realizacji projektów socjalnych,
- wsparcia asystenta rodziny,
- poradnictwa specjalistycznego.

W roku 2021r. Ośrodek składał sprawozdania z przebiegu pracy z rodziną zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w związku z ograniczeniem władzy rodzicielskiej w przypadku 82 rodzin. Na podstawie analizy lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej przygotowywana jest co roku „Ocena zasobów pomocy społecznej”. Dane w niej zawarte obejmują aktualny stan pomocy społecznej tj. infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na realizację zadań pomocy społecznej oraz prognozowane zmiany w ciągu kolejnych dwóch lat.

Ocena zasobów pomocy społecznej jest przedkładana każdego roku do 30 kwietnia Radzie Miasta Zduńska Wola do akceptacji.

Znacznym wsparciem w realizacji tego celu operacyjnego jest **Świetlica środowiskowa** z siedzibą w Zduńskowolskie Centrum Integracji w Zduńskiej Woli. Placówka posiada 30 miejsc, przeznaczonych dla dzieci w wieku od 7 lat do 16, zamieszkujących na terenie miasta Zduńska Wola.

W prowadzonej pracy wychowawczej oraz zajęciach pracownicy starali się uwzględnić zainteresowania, potrzeby i oczekiwania dzieci uczęszczających do Świetlicy. Placówka oferowała następujące formy pracy z dziećmi: codzienne odrabianie lekcji, gry stolikowe, zajęcia manualne: plastyczne, techniczne, gry i zabawy edukacyjne obejmujące m.in. zachowanie bezpiecznych i higienicznych warunków w zakresie zapobiegania zakażenia wirusa COVID-19, naukę samodzielności i czynności związanych z samoobsługą (dbaniem o higienę osobistą), zajęcia profilaktyczne z zakresu profilaktyki i ochrony zdrowia, skutków uzależnień od alkoholu, narkotyków i innych używek. Zorganizowano obchody Dnia Matki i Ojca oraz Dnia Dziecka. Dzieci wzięły również udział w zabawach edukacyjnych zorganizowanych w Świetlicy z firmą zewnętrzną „ATOM”, udział w seansach filmowych w Kinie „Ratusz”. Przeprowadzono grę terenową, zorganizowano piknik oraz zajęcia z archeologii w Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola. Odbyły się cykle spotkań w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Zduńskiej Woli. Organizowane były spotkania z funkcjonariuszami Komedy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, cyberzagrożeń, przemocy rówieśniczej, bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania oraz spędzania czasu wolnego na powietrzu. Zorganizowano wsparcie psychologiczne. W indywidualnych spotkaniach z psychologiem brało udział czworo rodziców oraz sześcioro dzieci.

2) Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli wspierało w roku ubiegłym rodziny zastępcze zamieszkujące powiat zduńskowolski. Na dzień 31.12.2021r. funkcjonowało ogółem 70 rodzin zastępczych, w których wychowywało się ogółem 95 dzieci. W mieście Zduńska Wola zamieszkiwało w roku ubiegłym ogółem 51 rodzin zastępczych.

W 2021r. PCPR udzielało poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego i socjalnego swoim podopiecznym tj. rodzinom zastępczym, dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych, usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych i placówek, rodzicom biologicznym mającym dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, a także innym osobom, które zgłaszały się do naszej instytucji po pomoc i wsparcie m.in. w zakresie interwencji kryzysowej.

W siedzibie PCPR odbywały się w roku ubiegłym posiedzenia dotyczące oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, na które zapraszani byli m.in. przedstawiciele OPS-ów, Ośrodka Adopcyjnego TPD w Łodzi, rodziny zastępcze. Posiedzenia nie odbywały się regularnie tj. co miesiąc z racji panującej epidemii COVID-19 i wprowadzanych restrykcji sanitarnych, ogółem w roku 2021 odbyło się 7 posiedzeń.

O każdym dziecku zasięgnięto opinii szkolnej lub przedszkolnej, w której szczegółowo zwracano uwagę na przebieg rozwoju dziecka, problemy edukacyjne. Współpracowano z placówkami oświatowymi – szkołami, przedszkolami, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Zduńskiej Woli, Sądem Rejonowym w Zduńskiej Woli, Domem Dziecka w Wojsławicach, Komendą Powiatową Policji Zduńska Wola, Ośrodkami Pomocy Społecznej.

Rodziny zastępcze przez cały rok miały dostęp do nieodpłatnej pomocy psychologicznej, prawnej, pedagogicznej.

W okresie od 01.10.2018 r. do 29.12.2021 roku PCPR realizowało projekt pn. „Rodzinka jest dobra na wszystko” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Uczestnikami niniejszego projektu były dzieci wychowujące się w pieczy zastępczej (tj. w rodzinach zastępczych oraz wychowankowie Domu Dziecka w Wojsławicach), rodzice zastępczy, osoby prowadzące rodzinny dom dziecka, pracownicy Domu Dziecka i PCPR, opiekunowie prawni, osoby bliskie dziecku, małżonkowie rodziców zastępczych oraz rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Łącznie przez czas trwania projektu ze wsparcia skorzystało 241 osób, w tym: 71 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej, 29 wychowanków z instytucjonalnej pieczy zastępczej, 30 rodziców biologicznych, 50 rodziców zastępczych, 5 opiekunów prawnych, 31 osób bliskich dziecku, 1 małżonek rodzica zastępczego, 10 pracowników Domu Dziecka w Wojsławicach, 12 pracowników PCPR oraz 2 osoby prowadzące rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze zostały objęte wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zatrudniono 3 koordynatorów, którzy współpracowali z rodzinami zastępczymi, wspierali w wypełnianiu obowiązków, pomagali rozwiązywać bieżące problemy i trudności. Ponadto wszyscy uczestnicy projektu mieli zapewnioną pomoc psychologiczną i prawną, od października 2021 r. do grudnia 2021 r. osoby wymagające dodatkowego wsparcia zostały objęte psychoterapią, łącznie 21 osób.

Rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej korzystali ze wsparcia pracownika socjalnego w rozwiązywaniu bieżących problemów i załatwianiu spraw urzędowych.

Dla rodzin zastępczych i rodziców biologicznych były organizowane grupy wsparcia prowadzone przez zatrudnionego lidera. Spotkania grup wsparcia odbywały się w siedzibie PCPR lub w innych miejscach uzgodnionych przez uczestników np. w parku, kawiarni. W listopadzie 2021 r. odbył się wyjazd grupy wsparcia o charakterze kulturalno – edukacyjnym połączony z elementami zajęć z zakresu przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu i zmęczeniu. Program obejmował zwiedzanie Muzeum, Pałacu w Nieborowie, Ogrodów Pałacowych w Nieborowie, korzystanie z atrakcji Parku Wodnego Suintago w miejscowości Wręcza.

W roku 2021 były kontynuowane korepetycje dla dzieci z pieczy zastępczej celem wyrównania braków edukacyjnych, łącznie zrealizowano 3588 godzin korepetycji z matematyki, chemii, języka angielskiego, języka polskiego, języka niemieckiego, fizyki i informatyki.

Dzieci mające wady postawy, schorzenia narządu ruchu były objęte zajęciami z fizjoterapii, skorzystało 10 dzieci z rodzin zastępczych i 8 dzieci z Domu Dziecka w Wojsławicach, na każde dziecko przypadała 1 godzina zajęć w tygodniu, łącznie zrealizowano w roku ubiegłym 571 godzin, zajęcia były dostosowane do indywidualnych potrzeb dzieci.

W czerwcu 2021 r. w ramach zaspokojenia potrzeb edukacyjno – kulturalnych zostało zorganizowane wyjście do kina Ratusz na seans filmowy dla podopiecznych pieczy zastępczej, ogółem skorzystały 33 osoby łącznie z opiekunami z PCPR i Domu Dziecka.

W okresie wakacyjnym tj. od 21.08.2021 r. do 27.08.2021 r. odbył się 7-dniowy wyjazd terapeutyczny do Darłówka dla uczestników projektu tj. dla dzieci z pieczy zastępczej, rodzin zastępczych, rodziców biologicznych, osób bliskich dziecku, kadry PCPR i Domu Dziecka. Łącznie w wyjeździe wzięły udział 63 osoby, podczas wyjazdu odbyło się wiele atrakcji, wycieczek, spotkań integracyjnych, zajęć sportowo – rekreacyjnych, a także zajęcia terapeutyczne prowadzone przez psychologów i pedagogów.

W okresie czerwiec - listopad 2021 roku zakupiono karnety dla dzieci i rodziców zastępczych uprawniające do wejścia na siłownię, zajęcia fitness, zajęcia ruchowe, sportowe, relaksacyjno – odprężające, skorzystało 38 uczestników projektu.

W grudniu 2021 r. dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej zorganizowano szkolenie pn. „Internet wróg czy przyjaciel?”, udział wzięło 42 dzieci. Natomiast dla rodziców

zastępczych i rodziców biologicznych oraz dla kadry Domu Dziecka w Wojsławicach i PCPR zorganizowano szkolenie pt. „Więź jako czynnik ochronny”, udział wzięło 41 rodziców zastępczych i 3 rodziców biologicznych.

Na przełomie listopada i grudnia 2021 r. przeprowadzono dla 23 dzieci z pieczy zastępczej (14 dzieci z rodzin zastępczych i 9 dzieci z Domu Dziecka) konsultacje specjalistyczne z zakresu FASD, na każde dziecko przeznaczone były 4 godziny konsultacji wraz z wydaniem pisemnej opinii i dalszych zaleceń, badania przeprowadzał specjalista z dziedziny FASD oraz lekarz psychiatra.

Jak co roku dla nowo powstałych rodzin zastępczych PCPR zorganizowało 30-godzinne szkolenie w wersji online z uwagi na panującą epidemię COVID - 19 dla nowych 8 osób pełniących funkcję rodziny zastępczej. Zakres tematyczny obejmował zagadnienia: zaburzenia więzi u dzieci przebywających w pieczy zastępczej, doświadczenia separacji, straty; postraumatyczne zaburzenia rozwoju jako konsekwencje traumy relacyjnej i zaburzeń przywiązania; wybrane elementy prawa rodzinnego oraz prawa dziecka; wybrane elementy przepisów prawnych związanych z pieczą zastępczą; specyfika pieczy zastępczej; efektywna komunikacja interpersonalna, komunikacja z dzieckiem; wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami: FASD, nadpobudliwość, zaburzenia integracji sensorycznej, przemoc wobec dziecka w środowisku rodzinnym; wpływ sytuacji kryzysowych i traumatycznych na zachowanie i rozwój dziecka, metody wsparcia i pomocy; strata i żałoba po stracie.

W roku ubiegłym pozyskano 2 kandydatów (małżeństwo) do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, szkolenie przeprowadziła Fundacja MAIO z Wrocławia, kandydaci otrzymali kwalifikacje do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, rodzina zamieszkuje na terenie Gminy Szadek.

W powiecie zduńskowolskim od dnia 01 marca 2016 r. funkcjonuje Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający w strukturach organizacyjnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli. Został utworzony Uchwałą Nr XVI/3/16 Rady Powiatu Zduńskowolskiego z dnia 12 lutego 2016 roku w sprawie utworzenia i podjęcia działalności przez Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli.

Z pomocy Ośrodka mogą korzystać mieszkańcy powiatu zduńskowolskiego, którzy znaleźli się w różnych sytuacjach życiowych i kryzysowych, którzy własnymi siłami i zasobami nie są w stanie przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej. Powodami zgłaszania się do Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w roku ubiegłym była: przemoc w rodzinie, alkoholizm, długotrwała lub ciężka choroba, sytuacja kryzysowa, zdarzenie losowe.

Ośrodek zapewnia nieodpłatne usługi specjalistyczne, tj. konsultacje psychologiczne, porady prawne, porady socjalne i inne w zależności od indywidualnych potrzeb osób korzystających. Podczas prowadzonych rozmów informuje się osoby o przysługujących im prawach i uprawnieniach, możliwościach udzielenia pomocy oraz motywowane są do podejmowania działań zmierzających do poprawy ich sytuacji.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli ma możliwość udzielenia krótkoterminowego schronienia osobie znajdującej się w szczególnie trudnej sytuacji kryzysowej jak przemoc w rodzinie lub innej sytuacji, w której zagrożone jest życie bądź zdrowie osoby.

W roku 2021 nie było osób korzystających z miejsca noclegowego w Ośrodku.

Osoby zgłaszające się do Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli mające problem alkoholowy informowane były o instytucjach i placówkach świadczących pomoc osobom uzależnionym od alkoholu. W 2021 r. Ośrodek nie występował o wszczęcie procedury w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu do Miejskich lub Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli podejmowały w roku ubiegłym wszelkie działania we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, Policją, Sądem, Prokuraturą, instytucjami oświatowymi, placówkami służby zdrowia oraz organizacjami pozarządowymi w celu zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie niezbędnej pomocy. W każdym przypadku zaistnienia problemu przemocy w rodzinie, w której przebywały małoletnie dzieci niezwłocznie powiadamiano Sąd Rodzinny, Policję oraz właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny ośrodek pomocy społecznej.

Osobom wymagającym pomocy udostępniono również bezpłatny telefon Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli w 2021 roku udzielił wsparcia 49 osobom z 45 rodzin oraz udzielił łącznie 86 porad/konsultacji, w tym:

- 72 konsultacje psychologiczne,
- 12 porad prawnych,
- 2 porady socjalne.

Powodami zgłoszenia do POIK w roku 2021 była:

- a) sytuacja kryzysowa – skorzystało 28 osób z 26 rodzin,
- b) zdarzenie losowe – skorzystało 12 osób z 12 rodzin,
- c) przemoc w rodzinie – skorzystały 4 osoby z 2 rodzin,
- d) długotrwała lub ciężka choroba – skorzystały 2 osoby z 2 rodzin,
- e) alkoholizm – skorzystały 3 osoby z 3 rodzin.

3) Dane Urzędu Miasta

Dzieci pochodzące z grup ryzyka lub rodzin, w których występuje problem uzależnień czy przemocy, zostały objęte oddziaływaniami opiekuńczo-wychowawczymi w 2 placówkach wsparcia dziennego prowadzonymi jako świetlice środowiskowe w formie opiekuńczej przez:

- Zgromadzenie Zakonne Małe Dzieło Boskiej Opatrzności „Orioniści” - Świetlica Środowiskowa „Trampolina”,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli - Świetlica środowiskowa Zduńskowolskie Centrum Integracji.

W ramach otwartego konkursu ofert Miasto Zduńska Wola przekazało ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021r. dotację celową w wysokości 94 000 zł Zgromadzeniu Zakonnemu Małe Dzieło Boskiej Opatrzności „Orioniści” - Świetlica Środowiskowa „Trampolina” na prowadzenie świetlicy środowiskowej w formie opiekuńczej. Świetlica objęła pomocą 30 dzieci.

Miasto finansowało prowadzenie placówki wsparcia dziennego pn. „Świetlica środowiskowa Zduńskowolskie Centrum Integracji” przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli. Ze środków Programu w 2021 r. przeznaczono 112 600zł na jej funkcjonowanie. Świetlica zapewniała opiekę dla 30 dzieci przez cały rok, z wyłączeniem świąt.

Ww. podmioty prowadzące placówki wsparcia dziennego w formie świetlicy środowiskowej:

- realizowały zadania wspomagające rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji związanych z opieką i wychowaniem,
- realizowały zadania z zakresu profilaktyki uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, zdrowia w formie warsztatów, zajęć profilaktyczno-edukacyjnych,
- prowadziły zajęcia podejmujące zagadnienia agresji, samoakceptacji, współpracy w grupie,
- prowadziły zajęcia służące rozwijaniu zainteresowań: komputerowe, plastyczne, kulinarne, sportowe, teatralne, kulturalne (kino, teatr),

- organizowały wycieczki krajoznawcze, gry i zabawy,
 - wspierały podopiecznych w nauce, służyły pomocą w odrabianiu prac domowych,
 - organizowały uroczystości.
- 60 dzieci i młodzieży w świetlicach środowiskowych miało zapewnione dożywianie.

Dla uczniów klas I-III, IV-VI i VII-VIII z zaburzeniami zachowania i zaburzeniami emocjonalnymi, pochodzących z rodzin niewydolnych wychowawczo, dysfunkcyjnych, z problemami uzależnień prowadzone były przez socjoterapeutę-psychologa w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 1 w Zduńskiej Woli, w okresie styczeń-czerwiec i wrzesień-grudzień 2021 r., zajęcia profilaktyczne z elementami socjoterapii. Socjoterapeuta objął pomocą 33 uczniów i ich rodziców.

Uczniowie uczyli się budowania wzajemnego zaufania i poczucia bezpieczeństwa, eliminowania zachowań agresywnych, współdziałania w grupie, rozwiązywania konfliktów bez stosowania agresji, wzmacniania więzi rodzinnych, wyrabiania postaw asertywnych, wypracowywania norm akceptowanych przez środowisko, wzmacniania poczucia własnej wartości, promowania zdrowego stylu życia, umiejętności komunikowania się, nawiązywania kontaktów z otoczeniem. Zajęcia socjoterapeutyczne prowadzone były w oparciu o programy profilaktyczne m.in. „W blasku wschodzącego słońca”, „Spójrz inaczej”, „Trening zastępowania agresji”, „Przyjaciele Zippiego”. „Gry i zabawy interaktywne”, „Gry i zabawy na dobry klimat w grupie”.

4) Informacja z placówek oświatowych

• Publiczne Przedszkole nr 3

- udzielano pomocy rodzinom w pełnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych poprzez zebrania indywidualne, konsultacje z udziałem specjalistów (m.in. z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, logopedą);
- rozmowy i spotkania z rodzicami w ramach realizacji Planu Współpracy z Rodzicami;
- włączano rodziców do współpracy z przedszkolem w proces edukacyjny i wychowawczy poprzez m.in. wspólne opracowanie, ocenianie, modyfikowanie Koncepcji Pracy przedszkola, programu profilaktycznego i wychowawczego placówki;
- programy edukacji ekologicznej „W krainie zmysłów” przy wsparciu środków z WFOŚiGW w Łodzi, „Przyjaciele lasu” – realizowany dla międzynarodowego programu „Zielona Flaga”, realizowano projekty ogólnopolskie oraz międzynarodowe: „CodeWeek”, „20 minut dla matematyki”, „Dzień Kropki”, „Kolorowe dni” oraz wiele innych;
- realizowano współpracę w ramach istniejącej w placówce Rady Rodziców;
- realizowano liczne inicjatywy rodzicielskie tj. pomoc przy organizacji uroczystości dla dzieci tj. pasowanie, bal karnawałowy, zakończenia roku szkolnego dla 6-latków w Gajownikach, akcji charytatywnych („Zbiórka świąteczna na rzecz Fundacji Gajusz”, „Zbiórka nakrętek”, baterii, karmy dla psów ze schroniska oraz innych zwierząt), pomoc w przygotowywaniu warsztatów dla dzieci.

• Publiczne Przedszkole nr 4

- udzielano pomocy rodzinom w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- prowadzono ścisłą współpracę z rodzicami, którzy są partnerami biorącymi udział w procesie wychowania i kształcenia dzieci;
- angażowano rodziców do udziału w „życiu” placówki (odbyły się zebrania organizacyjne w grupach na początku roku szkolnego), odbył się 1 piknik na terenie ogrodu przedszkolnego;
- zorganizowano imprezę rekreacyjno - integracyjną pod hasłem: „Cieszymy się, że możemy być razem w Zaczarowanej Krainie”. Celem pikniku było wzmacnianie więzi emocjonalnej

z rodziną, spędzenie razem aktywnie wspólnego czasu poprzez zabawę i rozrywkę oraz stwarzanie okazji do radosnego uczestnictwa nowych przedszkolaków w programie adaptacyjnym;

- prowadzono poradnictwo dla rodziców poprzez umieszczenie na tablicach informacyjnych dla rodziców ulotek, broszur celem ujednoczenia oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych;
- zamieszczano na łamach gazetki informacyjno-edukacyjnej „Promyczek” oraz na stronie internetowej przedszkola cykliczne artykuły, porady mające na celu uświadamianie rodziców w zakresie umiejętności społeczno-emocjonalnych dzieci, sposobów rozwiązywania problemów wychowawczych oraz w ramach powołanej w przedszkolu Akademii Rodzica (projekt niekonwencjonalnych działań edukacyjnych, wychowawczych i twórczych rodziców);
- oferowano literaturę fachową (biblioteka przedszkolna, Czytelnia-Zakątek);
- rada pedagogiczna służyła rodzicom swoim doświadczeniem zawodowym, proponowano indywidualne konsultacje z rodzicami potrzebującymi pomocy i wsparcia;
- prowadzono pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dzieci i rodziców, konsultacje ze specjalistami – logopedą, psychologiem i pedagogiem specjalnym, przy współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, Komendą Powiatową Policji, Komendą Państwowej Straży Pożarnej, Strażą Miejską, Kuratorem Oświaty i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej.

- **Publiczne Przedszkole nr 5**

- udzielano pomocy rodzinom w pełnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych;
- włączano rodziców do współpracy z przedszkolem w proces edukacyjny i wychowawczy;
- organizowano zajęcia rewalidacyjne, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne oraz realizowano kształcenia specjalne w celu wyrównywania szans edukacyjnych.

- **Publiczne Przedszkole nr 6**

- udzielano pomocy rodzinom w pełnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych poprzez zebrania indywidualne, konsultacje z udziałem specjalistów (m.in. z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, logopedą, psychologiem, pedagogiem specjalnym);
- prowadzono rozmowy i spotkania z rodzicami w ramach realizacji Planu Współpracy z Rodzicami;
- zorganizowano zebrania grupowe na początku roku szkolnego 2021/2022 oraz festyn „Dzień Przedszkolaka” w celu integracji społeczności przedszkolnej, w szczególności dzieci z niepełnosprawnościami i ich rodziny;
- włączano rodziców do współpracy z przedszkolem w proces edukacyjny i wychowawczy poprzez m.in. wspólne opracowanie, ocenianie, modyfikowanie programu profilaktycznego placówki i programu wychowania i edukacji integracyjnej;
- podejmowano współpracę w ramach istniejącej w placówce Rady Rodziców, realizowanie licznych inicjatyw rodzicielskich tj. pomoc przy organizacji uroczystości dla dzieci tj. pasowanie, bal karnawałowy, zakończenia roku szkolnego dla 6-latków, akcji charytatywnych („Zbiórka nakrętek”, baterii, karmy dla psów ze schroniska), przygotowanie warsztatów dla dzieci (mydlarskich, kulinarnych, cukierniczych).

- **Publiczne Przedszkole nr 7**

- organizowano i finansowano dożywianie dla dzieci i młodzieży w trakcie nauki i zajęć pozalekcyjnych oraz wyposażenie w artykuły szkolne:
 - a) z dotacji MKR korzystało 12 dzieci,
 - b) pomocą w zakresie refundacji posiłku w ramach porozumienia z MOPSCOS – 3 dzieci.

- **Publiczne Przedszkole nr 10**

- udzielano pomocy w rozwiązywaniu bieżących problemów opiekuńczo-wychowawczych. Nauczycielki prowadziły codzienne indywidualne rozmowy na temat: sposobów postępowania z dzieckiem w domu w sytuacjach trudnych wychowawczo, pracy z dzieckiem w zakresie realizowanej podstawy programowej, postępów dzieci, ich zachowania i niwelowania zachowań niepożądanych, radzenia sobie w grupie rówieśniczej w kontaktach z rówieśnikami, radzenia sobie z emocjami, przekazywanie rodzicom rad i wskazówek do pracy z dzieckiem;
- współpracowano z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Zduńskiej Woli w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących wychowanków (diagnozowanie, organizowanie konsultacji dla rodziców, wystawianie opinii o dzieciach) oraz z Sądem Rejonowym w Zduńskiej Woli (wystawianie opinii o dzieciach).

- **Publiczne Przedszkole nr 11**

- pomoc w organizowaniu dożywiania dzieci w trakcie pobytu w przedszkolu - 10 dzieci MOPSCOS, 12 dzieci KDR;
- rozpoznawanie i rozwiązywanie bieżących problemów opiekuńczo – wychowawczych - 6 dzieci.

- **Szkoła Podstawowa nr 2**

- prowadzono rozmowy wspierające z uczniami i rodzicami przez wychowawców i specjalistów szkolnych na temat radzenia sobie z trudnościami w relacjach zarówno indywidualnie jak i w formie zdalnej;
- rozwijano współpracę z rodzicami w zakresie spraw opiekuńczych i wychowawczych poprzez psychoedukację – promowanie warsztatów Akademii Liderów Rodzin finansowanych przez UM, na wywiadówkach, spotkaniach indywidualnych polecano materiały edukacyjne dostępne w Internecie;
- rozwijano umiejętności wychowawcze rodziców poprzez wspólne rozwiązywanie problemów wychowawczych, porady, rozmowy, konsultacje z dyrekcją, wychowawcami pedagogiem szkolnym i psychologiem szkolnym;
- doskonalono się zawodowo (nauczyciele i specjaliści) w zakresie współpracy i wspierania rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji kryzysowych w rodzinie.

- **Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1**

- stały kontakt z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej;
- udział w spotkaniach Grupy Pomocowej w celu określenia planu pomocy i działań na rzecz rodzin;
- stały kontakt z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie – współpraca z opiekunami rodzin;
- stały kontakt z Sądem Rejonowym w Zduńskiej Woli;
- współpraca z opiekunami rodzin;
- współpraca z rodzicami uczniów z przejawami dysfunkcji w zachowaniu np. rozmowy z udziałem wychowawców, pedagoga i psychologa szkolnego, policji, kuratorów sądowych, dyrektora szkoły;
- prowadzenie przez psychologa i pedagoga szkolnego kącika psychologiczno-pedagogicznego na stronie internetowej szkoły, w celu wspierania rodziców w sprawowaniu funkcji wychowawczych w czasie nauczania zdalnego;
- przekazanie paczek ubogim rodzinom;
- prowadzenie świetlicy szkolnej.

- **Szkoła Podstawowa nr 7**

- zapewniano pomoc psychologiczno-pedagogiczną w trakcie bieżącej pracy z uczniami odpowiednio do ich rozpoznanych potrzeb, w tym udzielanie pomocy w stanach kryzysu psychicznego;
- współpracowano z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, placówkami doskonalenia nauczycieli i bibliotekami pedagogicznymi, organizacjami pozarządowymi i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny;
- edukowano rodziców: spotkania zespołów w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz konsultacje podnoszące kompetencje wychowawcze, w tym poświęcone oddziaływaniu mediów jak uczyć dzieci krytycyzmu wobec reklam, zachęcanie do sprawowania kochającej kontroli nad dzieckiem, rozwijanie umiejętności wychowawczych, wspieranie w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, upowszechnianie informacji o możliwościach otrzymania wsparcia i pomocy w sytuacjach trudnych;
- wspierano dzieci przez nauczycieli i specjalistów w zakresie podniesienia swojej samooceny, uczenie umiejętności psychologicznych i społecznych, które pozwolą im radzić sobie ze stresem i budować dobre relacje z otoczeniem.

- **Szkoła Podstawowa nr 11**

- prowadzono systematyczną diagnozę problemów i deficytów w zakresie roli opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz oceny sytuacji dziecka w rodzinie. Diagnoza prowadzona przez wychowawców/ pedagoga szkolnego w bieżącej pracy. Skierowano pisma do Sądu Rejonowego/Wydział Rodzinny i Nieletnich z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną uczniów – 4 pisma, dotyczyły 7 uczniów. Opinie sporządzone przez wychowawców na wniosek Sądu Rejonowego/Wydziału Rodzinnego i Nieletnich – 14 opinii. Opinie do PCPR – 7 opinii;
- zapewniono nieodpłatną pomoc specjalistyczną, przede wszystkim: psychologiczną, pedagogiczną, prawną. System konsultacji i porad pedagoga i psychologa szkolnego dla rodziców (analiza przyczyn niepowodzeń szkolnych, porady wychowawcze, mediacje w przypadku konfliktów rówieśniczych), w razie potrzeby kierowanie do odpowiednich instytucji wspierających szkołę (PPP, PCPR, MOPSCOS) – 12 rodziców, 34 porady. Udział pedagoga w szkoleniu "Prawo rodzinne a szkoła";
- organizowano i finansowano dożywianie dla dzieci i młodzieży w trakcie nauki i zajęć pozalekcyjnych. Zapewnienie przez stołówkę szkolną obiadów refundowanych przez MOPS: I-VI – śr. 12 uczniów w miesiącu, IX-XII – śr. 25 uczniów w miesiącu. Udział w „Programie dla szkół” realizowanym przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa dotyczący dostarczania owoców, warzyw i przetworów mlecznych – uczniowie klas 1-5: I-VI – 117 uczniów, IX-XII – 115 uczniów;
- wyposażono w artykuły szkolne, darmowe podręczniki szkolne;
- współpracowano z placówkami oświatowymi, sądem i innymi instytucjami zajmującymi się pracą z rodziną; współpraca z kuratorami zawodowymi i społecznymi, z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji z Zespołu ds. Nieletnich i Patologii, PCPR, MOPSCOS, UM – konsultacje, wymiana informacji, interwencje, udział w spotkaniach Grupy Roboczej ds. przemocy w rodzinie, monitorowanie realizacji obowiązku szkolnego (dotyczyły 25 uczniów). Sporządzano opinie na wniosek Sądu/Kuratora – 14;
- współpracowano z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną – 12 uczniów.

- **Szkoła Podstawowa nr 12**

- monitorowano problemy i deficyty w zakresie roli opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz sytuację dziecka przez wychowawców, psychologa szkolnego, pedagoga, we współpracy z MOPSCOS, PCPR, kuratorami społecznymi i sądowymi;

- zapewniono opieki psychologa i pedagoga szkolnego;
- wytypowano dzieci z rodzin dysfunkcyjnych na bezpłatne kolonie (2 uczniów);
- organizowano w ramach stołówki szkolnej j dożywianie dzieci (obiady);
- bieżąca pomoc w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych;
- współpracowano z osobami wspierającymi rodziny: pracownikami socjalnymi MOPSCOS, pracownikami PCPR, nauczycielami prowadzącymi zajęcia z uczniami z ramienia PCPR, pracownikami Sądu Rejonowego - III Wydział Rodzinny i Nieletnich, pracownikami Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej;
- odbywano spotkania ogólne i indywidualne z rodzicami uczniów; przekazywano wskazówki do pracy z dziećmi;
- udzielano pomocy rzeczowej dla rodzin w trudnej sytuacji materialnej – zorganizowano biurka, ubrania, potrzebny sprzęt (1 rodzina);
- monitorowano rodziny, w których pojawia się problem z frekwencją dzieci – kontakt telefoniczny, rozmowy, upomnienia;
- przeprowadzano rozmowy wspierające i dyscyplinujące z uczniami przez dyrektora, wychowawców, psychologa szkolnego, pedagoga, nauczycieli;
- przeprowadzano rozmowy z rodzicami, którzy potrzebują wsparcia w procesie opiekuńczym i wychowawczym z dziećmi.

- **Szkoła Podstawowa nr 13**

- wychowawcy oraz pedagodzy szkolni na bieżąco opiekowali się dziećmi, rozpoznawali problemy w szkole - poznawali dzieci i ich środowiska rodzinne;
- udzielano pomocy w rozwiązywaniu bieżących problemów, wspierano rodziny w prawidłowym pełnieniu funkcji wychowawczo-opiekuńczej;
- kształtowano pozytywne postawy społeczne wśród uczniów;
- przeprowadzano indywidualne konsultacje pedagogiczne dla uczniów i rodziców z problemami społecznymi, prowadzono zajęcia podnoszące kompetencje emocjonalno-społeczne;
- stosowano procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych zgodnie z opracowanym Szkolnym Systemem Interwencji;
- organizowano spotkania, zajęcia, warsztaty dla uczniów: warsztaty profilaktyczne z rekomendowanych programów profilaktyki uniwersalnej „Unplugged” i „EPSILON”;
- opracowywano na bieżąco gazetki, plakaty, materiały informacyjne związane z tematyką agresji, przemocy, uzależnień, bezpieczeństwa i zdrowego stylu życia;
- rozesłano informacje na temat pracy telefonu zaufania osób w okresie pandemii - telefon (726 611 611) i czat „pogadajmy tutaj” (prowadzony w aplikacji Snapchat i Messenger);
- współpracowano z pracownikami socjalnymi MOPSCOS oraz GOPS w sprawie rodzin niewydolnych wychowawczo, rodzin zastępczych;
- współpracowano z kuratorami sądowymi w sprawie rodzin będących pod opieką kuratora sądowego.

Cel operacyjny 1.2. Ograniczenie problemu przemocy w rodzinie, wszechstronne wsparcie ofiar przemocy

1) Dane Ośrodka

Zgodnie z zapisami Programu, do zadań realizowanych przez Ośrodek na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie należą w szczególności: koordynowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych, prowadzenie Punktu ds. Przemocy

w Rodzinie, udział w szkoleniach oraz współpraca z instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W strukturach organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli funkcjonuje Punkt ds. Przemocy w rodzinie z siedzibą w Zduńskowolskie Centrum Integracji (skrót ZCI).

Działalność Punktu ds. Przemocy w Rodzinie

Punkt ds. Przemocy w Rodzinie pełni rolę wsparcia dla ofiar przemocy, w rodzinie poprzez:

- udzielanie specjalistycznego poradnictwa,
- podejmowanie interwencji w środowisku,
- realizację programów dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie,
- koordynowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego,
- systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- prowadzenie bazy danych ofiar przemocy w rodzinie.

W 2021 r. z pomocy psychologicznej skorzystało 150 osób. Łącznie zrealizowano 487 porad, w tym w związku z przemocą w rodzinie 142 porad.

Zakres pomocy psychologicznej obejmował indywidualny kontakt z psychologiem, mający na celu:

- pomoc psychologiczną w zakresie profilaktyki uzależnień, przemocy i innych problemów dzieci, młodzieży oraz ich rodzin,
- edukację (poszerzanie wiedzy o zjawisku przemocy),
- ścisłą współpracę z rodzicami lub opiekunami dzieci i młodzieży oraz współpracę z przedstawicielami instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz przeciwdziałaniu uzależnieniom i przemocy w rodzinie,
- udzielanie porad indywidualnych,
- współpracę z osobami i instytucjami działającymi na rzecz zapobiegania przemocy domowej,
- zajęcia dla dzieci i młodzieży w Świetlicy środowiskowej ZCI.

Liczba osób przyjętych w ramach wsparcia terapeutycznego – ogółem 59, oddziaływania terapeutyczne – 202, w tym w związku z przemocą w rodzinie 78 porad.

Zakres pomocy obejmował między innymi:

- udzielanie porad indywidualnych, oddziaływania terapeutyczne,
- porady w związku z przemocą w rodzinie,
- edukację na temat choroby alkoholowej osób uzależnionych i ich rodzin,
- diagnozowanie problemu,
- motywowanie do zmiany zachowań i stylu życia,
- ćwiczenie zachowań abstynenckich,
- udzielanie wsparcia.

Liczba osób przyjętych w ramach poradnictwa prawnego to 88 osób. Udzielono 326 porad prawnych, a w związku z przemocą w rodzinie – 94.

Porady prawne dotyczyły w większości takich spraw jak:

- możliwość prawnego rozwiązania problemu związanego z przemocą w rodzinie,
- możliwość uzyskania alimentów lub innych świadczeń pomocowych,
- pomocy w formułowaniu pism urzędowych do sądu lub policji, dotyczące m. in. pozwu o rozwód lub separację, uzyskania rozdzielności majątkowej czy występowania o eksmisję.

Liczba osób przyjętych ogółem w ramach pomocy socjalnej - 221. Udzielono 250 porad, w tym w związku z przemocą w rodzinie - 50.

Zakres pomocy socjalnej obejmował:

- zabezpieczenie miejsca noclegowego (w zależności od sytuacji, w jakiej znajduje się ofiara),
- indywidualny kontakt z osobami potrzebującymi pomocy,
- udzielanie wszechstronnej informacji o możliwości uzyskania pomocy,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych bytowych,
- rozmowy motywujące do leczenia z osobami uzależnionymi,
- praca w Zespołach Interdyscyplinarnych,
- udzielanie pomocy socjalnej dla ofiar przemocy, udzielanie wszechstronnej informacji o możliwości uzyskania wsparcia,
- współpraca z przedstawicielami instytucji i organizacji m.in. pracownikami socjalnymi, kuratorami, dzielnicowymi i innymi,
- konsultacje z pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, kuratorami oraz innymi osobami w sprawach klientów.

W ramach poradnictwa interpersonalnego i profilaktyki uzależnień przyjęto 50 osoby. Udzielono 202 porad, w tym w związku z przemocą w rodzinie odbyły się 30 spotkania.

Zespół Interdyscyplinarny powołany został zarządzeniem nr 16/18 Prezydenta Miasta Zduńska Wola z dnia 17 stycznia 2018 r. Podstawą do jego powołania była przyjęta przez Radę Miasta Zduńska Wola uchwała nr LVI/619/18 z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Zduńskiej Woli działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli, Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli, Samodzielnego Publicznego Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli, Zduńskowolskiego Szpitala Powiatowego sp. z o.o. w Zduńskiej Woli, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Zduńskiej Woli, Prokuratury Rejonowej w Zduńskiej Woli, Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli, Fundacji „Przystań z Nami”, oświaty.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów wchodzących w skład Zespołu oraz specjalistów działających w Grupach Roboczych, w zakresie przeciwdziałania przemocy poprzez w szczególności:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałania zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielanie pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- stała edukacja środowiska lokalnego poprzez systematyczne umieszczanie ulotek, plakatów, broszur w miejscach publicznych.

Do zadań powołanych Grup Roboczych należy w szczególności:

- opracowywanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi, do przemocy oraz efektów tych działań,

- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy.

Z danych Ośrodka wynika, że w 2021 r. odbyły się 3 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego, powołano 48 Grupy Robocze oraz odbyły się 153 posiedzenia Grup Roboczych z przedstawicielami różnych instytucji, a także z ofiarami przemocy i sprawcami.

W 2021 r. procedurą „Niebieskie Karty” objęto 69 rodzin, w 2021 roku wszczęto 48 procedur, 21 procedur wszczętych w latach ubiegłych – 2019 i 2020 - kontynuowano w 2021r.

Łącznie procedurą „Niebieskie Karty” objęto 69 rodzin, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, w tym:

- 58 kobiet,
- 1 mężczyzna,
- 10 dzieci.

W 2021 r. osobami, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie w 98,5 % byli mężczyźni.

Tabela 1. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w 2021 roku (z podziałem na uprawnione podmioty):

Policja *	32
Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej	13
Oświata	3
Służba zdrowia	0
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0
Ogółem	48

* KPP w Zduńskiej Woli podaje liczbę 30 wszczętych procedur NK. Różnica wynika z tego, że 2 procedury NK wszczęto zostały przez inną niż Zduńskowolska Komenda Policji i przesłane do Zespołu Interdyscyplinarnego w Zduńskiej Woli

2) Dane Urzędu Miasta

W 2021 r. działania organizowane przez Urząd Miasta w ramach realizacji ograniczania problemu przemocy w rodzinie i wszechstronnego wsparcia ofiar przemocy:

- Dla uczniów klas I-III, IV-VI i VII-VIII z zaburzeniami zachowania i zaburzeniami emocjonalnymi, pochodzących z rodzin niewydolnych wychowawczo, dysfunkcyjnych, z problemami uzależnień prowadzone były przez socjoterapeutę - psychologa w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 1 w Zduńskiej Woli, w okresie styczeń-czerwiec i wrzesień-grudzień 2021 r., zajęcia profilaktyczne z elementami socjoterapii. Socjoterapeuta objął pomocą 33 uczniów i ich rodziców.

Uczniowie uczyli się budowania wzajemnego zaufania i poczucia bezpieczeństwa, eliminowania zachowań agresywnych, współdziałania w grupie, rozwiązywania konfliktów bez stosowania agresji, wzmacniania więzi rodzinnych, wyrabiania postaw asertywnych, wypracowywania norm akceptowanych przez środowisko, wzmacniania poczucia własnej wartości, promowania zdrowego stylu życia, umiejętności komunikowania się, nawiązywania kontaktów z otoczeniem. Zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci prowadzone były w oparciu o programy profilaktyczne: „W blasku wschodzącego słońca”, „Spójrz inaczej dla klas I-III”, „Trening zastępowania agresji”, „Przyjaciele Zippiego”. „Gry i zabawy interakcyjne”, „Gry i zabawy na dobry klimat w grupie”. Zajęcia z udziałem rodziców realizowane były z wykorzystaniem programów:

- „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały; jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły”, „Jak rozmawiać z dziećmi”, „Trening umiejętności dla dzieci z zachowaniami problemowymi”.
- Działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy adresowane były głównie do dzieci i młodzieży. W roku sprawozdawczym, w ramach Programu, zrealizowano profilaktyczne warsztaty edukacyjne w szkołach podstawowych w zakresie przemocy, tj.:
 - Program „W krainie net”, objęto 132 uczniów;
 - Program „Przemoc i agresja”, objęto 72 uczniów;
 - Program „W rytmie emocji”, objęto 99 uczniów;
 - Stowarzyszenie Epsilon i Centrum Edukacji i Profilaktyki przeprowadziło w 8 szkołach podstawowych wśród uczniów w wieku 7-9 lat warsztaty w ramach Programu Profilaktyczno-Wychowawczego EPSILON, rekomendowanego przez PARPA. Działania podejmowane w ramach realizacji programu miały na celu:
 - a) zwiększenie udziału konstruktywnych wzorców komunikacyjnych w kontaktach podejmowanych przez dzieci,
 - b) zwiększenie umiejętności rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie w sytuacjach trudnych zgodnie z normami współżycia społecznego, zwiększenie liczby zachowań o charakterze pomocy rówieśniczej,
 - c) zwiększenie poczucia własnej wartości i sprawstwa (poszukiwanie i wzmacnianie indywidualnych i grupowych pozytywnych zasobów, wzmacnianie uczniów odrzucanych w trakcie działań grupowych, budowanie „góry wiary w siebie”),
 - d) rozwinięcie umiejętności nazywania emocji i radzenia sobie z „trudnymi emocjami”,
 - e) zwiększenie poczucia więzi ze szkołą i poczucia przynależności do silnego zespołu klasowego, zintegrowanego wokół pozytywnych postaw i wartości,
 - f) zwiększenie roli wychowawcy jako kluczowego realizatora profilaktyki w szkole.
 - Miasto finansowało prowadzenie Punktu ds. Przemocy w Rodzinie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli. Ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021r. przeznaczono 71.200 zł na jego funkcjonowanie.
 - W 2021 r. liczba osób, które zgłosiły się po pomoc do Poradni Leczenia i Terapii Uzależnień w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli przedstawia się następująco:

Liczba osób zgłaszających się po pomoc	Konsultacje jednorazowe wizyty	Terapia – liczba wizyt >1
sprawcy przemocy	0	4
ofiary przemocy	0	3
Liczba udzielonych wizyt, porad i konsultacji	Konsultacje jednorazowe wizyty	Terapia – liczba wizyt >1
Osoby, będące stosującym przemoc – sprawca	0	10

3) Dane Komendy Powiatowej Policji

1. Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” – 30:
 - liczba formularzy wszczynających procedurę – 27,
 - liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków w rodzinie w trakcie trwającej procedury – 3.
2. Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą – 43:
 - kobiety – 32,
 - mężczyźni – 2,
 - małoletni – 9.
3. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc – 30:
 - kobiety – 2,
 - mężczyźni – 28,
 - nieletni – 0.
4. Liczba zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc – 19
 - mężczyzn – 19,
 - kobiet – 0,
 - nieletnich – 0.
5. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będąc pod wpływem alkoholu – 25:
 - mężczyzn – 25,
 - kobiet – 0.
6. Liczba przypadków poszczególnych rodzajów przemocy:
 - fizycznej – 33,
 - psychicznej – 41,
 - seksualnej – 1,
 - innego rodzaju przemocy – 20.
7. Rodzaje pomocy udzielonej osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą:
 - umieszczenie w szpitalu – 0,
 - udzielenie pomocy medycznej – 0,
 - inny rodzaj pomocy – 43.
8. Liczba postępowań dotyczących znęcania się fizycznego i psychicznego nad członkiem rodziny:
 - wszczętych – 30,
 - zakończonych – 23,
 - stwierdzonych – 11.
9. Prowadzenie dochodzeń przez Policję pod nadzorem Prokuratury Rejonowej:
 - liczba podejrzanych o czyn z art. 207 kodeksu karnego – jw.
10. Liczba osób, wobec których Prokuratura Rejonowa w Zduńskiej Woli wydała postanowienie o zastosowaniu środków zapobiegawczych w postaci:
 - okresowego nakazu opuszczenia przez podejrzanego/ą lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym/ą – 10 (mężczyzn),
 - zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego/j – 12 (mężczyzn).
11. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom:
 - liczba dzieci, które zostały odebrane w rodzinie w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie (art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie) – 0.
12. Prowadzenie działań interwencyjnych w sytuacjach przemocy w rodzinie;
 - liczba interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie – 648.

13. Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, w tym bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy;
 - liczba osób, którym udzielono pomocy w formie schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy – 0.
14. Rozpowszechnianie materiałów informacyjno–edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności – strona internetowa KPP w Zduńskiej Woli.
15. Udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
 - liczba szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 8,
 - liczba osób, przeszkolonych funkcjonariuszy Policji, które wzięły udział w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 78,
 - liczba osób, które wzięły udział w konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 0 (COVID-19).
16. Organizowanie spotkań, szkoleń, kampanii, konferencji itp. dla przedstawicieli podmiotów prowadzących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 0 (COVID-19).

4) Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

PCPR rozpowszechniało ulotkę informacyjną dotyczącą działalności Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej wraz z danymi teleadresowymi wszystkich instytucji działających w powiecie zduńskowolskim na rzecz osób poszukujących specjalistycznej pomocy.

W powiecie zduńskowolskim od dnia 01 marca 2016 r. funkcjonuje Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający w strukturach organizacyjnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli. Został utworzony Uchwałą Nr XVI/3/16 Rady Powiatu Zduńskowolskiego z dnia 12 lutego 2016 roku w sprawie utworzenia i podjęcia działalności przez Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli ma możliwość udzielenia krótkoterminowego schronienia osobie znajdującej się w szczególnie trudnej sytuacji kryzysowej jak przemoc w rodzinie lub innej sytuacji, w której zagrożone jest życie bądź zdrowie osoby.

W roku 2021 nie było osób korzystających z miejsca noclegowego w Ośrodku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli podejmowały w roku ubiegłym wszelkie działania we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, Policją, Sądem, Prokuraturą, instytucjami oświatowymi, placówkami służby zdrowia oraz organizacjami pozarządowymi w celu zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie niezbędnej pomocy. W każdym przypadku zaistnienia problemu przemocy w rodzinie, w której przebywały małoletnie dzieci niezwłocznie powiadamiano Sąd Rodzinny, Policję oraz właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny ośrodek pomocy społecznej.

5) Informacje z placówek oświatowych

- **Szkoła Podstawowa nr 2**

- praca pedagoga szkolnego w Zespole Interdyscyplinarnym przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli.

- **Publiczne Przedszkole nr 7**

- organizowanie działań informacyjnych, służących podnoszeniu świadomości społeczności lokalnej w zakresie przemocy w rodzinie (także wiedza prawna);
- eksponowanie na tablicy informacyjnej numerów kontaktowych do organizacji pomocowych, ulotek, telefonów zaufania.

- **Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1**

- udział w spotkaniach interdyscyplinarnych organizowanych przez MOPSCOS dotyczących rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz objętych procedurą „Niebieskie Karty”, ustalanie działań na rzecz tych rodzin ;
- gazetki informacyjne na temat pomocy ww. rodzinom.

- **Szkoła Podstawowa nr 12**

- informowanie uczniów o telefonie zaufania dla ofiar przestępstw.

6) Informacja z działalności Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Zduńskiej Woli

Na rzecz dzieci i młodzieży w Poradni odbyły się:

- 163 konsultacje (psychologiczne – 69, pedagogiczne – 86, logopedyczne – 8),
- zajęcia z psychologiem – 7,
- 13 porady zawodowe (na podstawie badań-8, bez badań – 5);

Natomiast w szkołach odbyło się:

- 8 interwencji kryzysowych (w szkole podstawowej-1, w szkole ponadpodstawowej – 7);

Na rzecz rodziców przeprowadzono:

- 350 konsultacji (psychologiczne – 137, logopedyczne – 24, zawodowe -3);

W ramach działań wspierających nauczycieli przeprowadzono 126 konsultacji (dla przedszkoli -35, dla szkół podstawowych – 71, dla szkół ponadpodstawowych – 20), udzielono także 2 porady zawodowe dla nauczycieli szkół podstawowych.

Pracownicy Poradni prowadzili Grupę Wsparcia dla szkolnych specjalistów (pedagogów i psychologów) opracowali i przeprowadzili dla nich warsztaty nt. „Skutki długotrwałej nauki zdalnej – diagnoza potrzeb społeczności szkolnej”. Szkolenie było odpowiedzią na problemy sygnalizowane przez szkoły oraz zalecenia MEiN. Opiekunowie przedszkoli i szkół z ramienia poradni systematycznie kontaktowali się z placówkami wspierając pracowników w czasie pandemii:

- 31 kontaktów w przedszkolach,
- 53 w szkołach podstawowych,
- 12 w szkołach ponadpodstawowych.

Cel operacyjny 1.3. Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych skierowana na osoby dorosłe

1) Dane Ośrodka

Działalność Ośrodka w zakresie realizacji tego celu to m.in.:

- upowszechnianie informacji o numerach telefonów dla osób w przypadku sytuacji nagłej, wymagającej interwencji pracownika socjalnego poza normalnymi godzinami pracy Ośrodka,
- poradnictwo specjalistyczne w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie (psycholog, specjalista ds. uzależnień, prawnik, mediator, specjalista pracy socjalnej, specjalista ds. relacji interpersonalnych i profilaktyki uzależnień);

- rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych i profilaktycznych w postaci broszur tj. „Wychowanie bez przemocy. Jak zbudować pozytywną relację z dzieckiem”, „Sprawdź, czy twoje picie jest bezpieczne. Informator dla konsumentów alkoholu”, „Przemoc. I niech się wstydzi ten, kto ją stosuje”, „Cyberprzemoc. Świat wirtualny, problem realny”, „Dopalacze. Kolorowe tabletki, czarny scenariusz”;
- rozpowszechnianie informacji o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz poradnictwie obywatelskim na terenie powiatu zduńskowolskiego,

2) Dane Urzędu Miasta

- Zakup broszur edukacyjno-profilaktycznych w celu edukacji publicznej w kwocie 9 151,00 zł:
 - Cięża bez alkoholu,
 - Sprawdź czy Twoje picie jest bezpieczne,
 - Jak skutecznie przestrzegać prawa i nie sprzedawać alkoholu nieletnim,
 - Jak wspierać abstynencję dziecka.
 Broszury przekazane zostały następującym podmiotom:
 - „Cięża bez alkoholu” – do poradni ginekologicznych na terenie Miasta Zduńska Wola,
 - „Sprawdź czy Twoje picie jest bezpieczne” – do Poradni Leczenia Uzależnień w Zduńskowolskim Szpitalu Powiatowym sp. z o.o., Samodzielnego Publicznego Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli oraz do Punktu ds. Przemocy w Rodzinie,
 - Jak skutecznie przestrzegać prawa i nie sprzedawać alkoholu nieletnim – przedsiębiorcom prowadzącym sprzedaż napojów alkoholowych,
 - Jak wspierać abstynencję dziecka – do szkół podstawowych i ponadpodstawowych.
- Ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych sfinansowane następujące formy kształcenia i doskonalenia zawodowego:
 - a) szkolenie dla pedagogów, psychologów zatrudnionych w szkołach oraz specjalistów ds. uzależnień na temat „FAS jako przykład traumy rozwojowej i relacyjnej. Wpływ na rozwój i zachowanie. Aspekty emocjonalne dziecka”; w szkoleniu uczestniczyło 12 osób,
 - b) kurs „Pomocy socjoterapeutycznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym”. Przedmiotem kursu były następujące zagadnienia: socjoterapia jako forma pomocy dziecku, praca z dzieckiem w kontakcie indywidualnym, pierwszy kontakt z rodzicem, typy rodziców oraz techniki plastyczne jako forma ekspresji u dzieci. W kursie uczestniczył wychowawca pracujący w opiekuńczej placówce wsparcia dziennego,
 - c) szkolenie 1 osoby w zakresie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025,
 - d) szkolenie 12 członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - e) przyznano specjalistce psychoterapii uzależnień w trakcie certyfikacji dofinansowanie do I etapu szkolenia przygotowującego do uzyskania certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, rekomendowanego przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, realizowanego w ramach konkursu ogłoszonego przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.
- Zorganizowano jednodniowe „Mikołajkowe zawody pływackie” połączone z realizacją programu profilaktycznego w zakresie uzależnień w Centrum Sportowo-Rekreacyjnym Relaks w Zduńskiej Woli. Realizatorem zadania było Zduńskowolskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe. Uczestnikami wydarzenia były osoby dzieci, młodzież i osoby dorosłe. W ramach wydarzenia odbyły się zawody pływackie w różnych grupach wiekowych oraz zajęcia

informacyjno-edukacyjne „Kto z WOPR-em pływa ten używek nie używa” poruszające problematykę narkomanii. W wydarzeniu wzięło udział ponad 50 osób.

3) Informacje z placówek oświatowych

- **Publiczne Przedszkole nr 2**

- zachęcanie rodziców i nauczycieli do spotkań ze specjalistami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w ramach tzw. pedagogizacji rodziców i nauczycieli w zależności od potrzeb (5 rodziców);
- realizowanie ogólnopolskich prozdrowotnych programów edukacyjnych, angażowanie rodziców (3 programy);
- udział w licznych akcjach charytatywnych uwrażliwiających dzieci i rodziny na potrzeby innych (3 akcje).

Cel operacyjny 1.4. Zapobieganie niewydolności życiowej rodzin, w tym wsparcie rodzin w przezwyciężeniu zjawiska „dziedziczenie biedy” i wykluczenia

1) Dane Ośrodka

W 2021 r. z pomocy społecznej Ośrodka w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych skorzystało łącznie 673 rodziny (1 431 osób w rodzinach), wydano 4 426 decyzji administracyjnych. Tabela nr 3 przedstawia szczegółowe informacje dotyczące przyznanych świadczeń (w tabelach 3 i 7 nie wliczono osób umieszczonych w domach pomocy społecznej).

Tabela 2. Rzeczywista liczba rodzin objętych pomocą społeczną.

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	915	673	1 431
w tym:			
świadczenia pieniężne	620	602	1 317
świadczenia niepieniężne	307	201	626
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	0	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	915	673	1 431

Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej – ogółem	0	826	1 894
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	0	230	582
Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny	Liczba kontraktów socjalnych		Liczba osób objętych kontraktami socjalnymi
	40		44
Praca socjalna prowadzona w oparciu o projekt socjalny	Liczba projektów		Liczba osób objętych projektami socjalnymi
	4		730

W tabeli nr 3 przedstawione są powody przyznania pomocy wynikające z zapisów art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Tabela 3. Powody przyznania pomocy.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	427	919
Sieroctwo	1	5
Bezdomność	32	32
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym: wielodzietności	82 64	395 330
Bezrobocie	340	881
Niepełnosprawność	277	496
Długotrwała lub ciężka choroba	347	604
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	192	675
w tym: rodziny niepełne,	137	434
rodziny wielodzietne	38	201

Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Przemoc w rodzinie	18	63
Alkoholizm	151	280
Narkomania	10	12
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	20	36
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0
Zdarzenie losowe	0	0
Sytuacja kryzysowa	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Dane zawarte w tabeli nr 2 pokazują, że oprócz ubóstwa (dochód poniżej kryterium, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), najczęstszym powodem przyznawania pomocy była długotrwała choroba, a po niej bezrobocie i niepełnosprawność.

W tabeli nr 4 przedstawiono typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2021 r.

Tabela 4. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2021 r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem:	903	2 041
o liczbie osób 1	436	436
2	156	312
3	107	321
4	108	432
5	56	280
6 i więcej	40	260
Rodziny z dziećmi ogółem:	332	1 274
o liczbie dzieci 1	122	368
2	113	437
3	55	262
4	22	
5	7	131
6	2	51
7 i więcej	1	16
		9

Rodziny niepełne ogółem:	115	368
1	51	125
2	41	137
3	17	72
4 i więcej	6	34
Rodziny emerytów i rencistów ogółem:	153	247
o liczbie osób	1	95
	2	35
	3	12
	4 i więcej	11

Analiza powyższych danych wskazuje, że na 903 rodziny objęte wsparciem Ośrodka w 2021 r. rodziny z dziećmi stanowiły 36,76% (tj. 332) wszystkich rodzin, rodziny niepełne 12,74% (tj. 115), a rodziny emerytów i rencistów 16,94% ogółu rodzin objętych pomocą (tj. 153). Należy również zaznaczyć, że osoby samotne stanowiły 436 rodzin, tj. 48,28% ogółu rodzin korzystających z pomocy.

2) Dane Urzędu Miasta

- W 2021 r. Miasto Zduńska Wola realizowało ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, która stanowi istotne wsparcie finansowe dla rodzin. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

W okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku wpłynęło 4955 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, w tym drogą elektroniczną 4095.

Liczba rodzin, którym wypłacono świadczenia wychowawcze wyniosła 4636, zaś liczba dzieci, na które wypłacono świadczenie wychowawcze – 7029.

- Rodziny wielodzietne potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Niski dochód rozporządzalny na jedną osobę powoduje niezaspokojenie wielu potrzeb dużych rodzin, co może skutkować negatywnymi konsekwencjami (zdrowotnymi, w sferze opiekuńczej i socjalizacyjnej, kulturalnej itp.).

Od 1 stycznia 2016 r. Miasto Zduńska Wola realizuje Program dla rodzin wielodzietnych „Miejska Karta Rodziny”, który stanowi element polityki społecznej Miasta. Celem Programu jest promowanie modelu rodziny wielodzietnej (rodziny z minimum trojgiem dzieci), umacnianie oraz wspieranie rodziny wielodzietnej, zwiększenie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych.

W ramach Programu dla rodzin wielodzietnych „Miejska Karta Rodziny” w 2021 r.:

- przyjęto 69 wniosków o przyznanie, przedłużenie lub wydanie duplikatu Miejskiej Karty Rodziny;
- wydano 192 karty (w tym 1 duplikat).

Koszt uprawnień udzielonych przez Miasto Zduńska Wola był finansowany z budżetu Miasta Zduńska Wola. Wydatki poniesione przez Miasto Zduńska Wola w 2021 r. wyniosły łącznie 57 053,85 zł, w tym:

- usługa druku kart plastikowych „Miejska Karta Rodziny” oraz hologramów – 2 526,00 zł,

- pokrycie 30% zniżki w stawce żywieniowej dla dziecka uczęszczającego do przedszkola oraz 50% ulgi za każdą rozpoczętą płatną godzinę pobytu dziecka w przedszkolu publicznym prowadzonym przez Miasto Zduńska Wola – 49 354,35 zł,
- pokrycie 40% zniżki za uczestnictwo w zajęciach artystycznych i edukacyjnych dzieci w Miejskim Domu Kultury w Zduńskiej Woli – 2 866,00 zł,
- sfinansowanie 50% zniżki na bilety wstępu na baseny w sezonie letnim w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Zduńskiej Woli – 1 747,50 zł,
zwrot różnicy między aktualną ceną 1 sztuki biletu na film 2D a ceną ustaloną przez dystrybutora filmu w Kinie Ratusz w Miejskim Domu Kultury w Zduńskiej Woli – 560,00 zł.
- Miasto w okresie sprawozdawczym zorganizowało następujące wydarzenia propagujące zdrowy styl życia, wolny od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych:
 - a) zrealizowano projekt „Otylia Swim Tour” obejmujący:
 - jednodniowe warsztaty nauki pływania dla uczniów w wieku 9-15 lat na basenie w Centrum Sportowo-Rekreacyjnym Relaks w Zduńskiej Woli połączone z zajęciami ogólnorozwojowymi,
 - otwarte wykłady prowadzone przez psychologa, dietetyka sportu i p. Otylię Jędrzejczak dla rodziców, nauczycieli i trenerów.
Realizatorem zadania była Fundacja Otylii Jędrzejczak. W wydarzeniu wzięło udział 120 osób.
 - b) zrealizowano projekt „Śniadanie Mistrzyń – Sport jest Kobietą” obejmujący warsztaty poświęcone problemowi depresji i propagowaniu zdrowego stylu życia.
Z uwagi na obowiązujące w naszym kraju ograniczenia związane z wprowadzonym stanem epidemii projekt zrealizowany został w formie online za pomocą środków porozumiewania się na odległość. W wydarzeniu udział wzięła Pani Otylia Jędrzejczak, Pani Aneta Górską-Kot – ordynator Oddziału Pediatrycznego Szpitala Dziecięcego im. prof. dr. med. Jana Bogdanowicza w Warszawie oraz medalistki igrzysk olimpijskich, mistrzostw świata i Europy: Pani Agnieszka Kobus-Zawojska i Pani Oktawia Nowacka.
 - c) zorganizowano jednodniowe „Mikołajkowe zawody pływackie” połączone z realizacją programu profilaktycznego w zakresie uzależnień w Centrum Sportowo-Rekreacyjnym Relaks w Zduńskiej Woli. Realizatorem zadania było Zduńskowolskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe.
Uczestnikami wydarzenia były osoby dzieci, młodzież i osoby dorosłe. W ramach wydarzenia odbyły się zawody pływackie w różnych grupach wiekowych oraz zajęcia informacyjno-edukacyjne „Kto z WOPR-em pływa ten używek nie używa” poruszające problematykę narkomanii. W wydarzeniu wzięło udział ponad 50 osób;

3) Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

W okresie wakacyjnym tj. od 21.08.2021 r. do 27.08.2021 r. odbył się 7 - dniowy wyjazd terapeutyczny do Darłówka dla uczestników projektu tj. dla dzieci z pieczy zastępczej, rodzin zastępczych, rodziców biologicznych osób bliskich dziecku, kadry PCPR i Domu Dziecka. Łącznie w wyjeździe wzięło udział 63 osoby, podczas wyjazdu odbyło się wiele atrakcji, wycieczek, spotkań integracyjnych, zajęć sportowo – rekreacyjnych, a także zajęcia prowadzone przez psychologów i pedagogów. Zajęcia odbywały się osobno dla dorosłych i dzieci. Dla rodziców zastępczych przeprowadzono zajęcia z zakresu podstaw mediacji, rodzice zdobyli umiejętność rozwiązywania konfliktów z dziećmi, wzmocnienia więzi w rodzinie, radzenia sobie z negatywnymi emocjami innych i własnymi, lepszego rozumienia własnych potrzeb i dzieci, umiejętności pracy w grupie, zdolność tworzenia i utrzymywania przyjacielskich relacji z innymi, uświadomienie wartości wspólnie spędzonego

czasu z dzieckiem, poznanie nowych form wspólnego spędzania czasu, odnajdywanie wspólnych zainteresowań i form aktywnego spędzania czasu wolnego. Zajęcia terapeutyczne dla dzieci: trening asertywności i autoprezentacji, metody skutecznej komunikacji, asertywność w relacjach interpersonalnych, wzmocnienie poczucia własnej wartości.

4) Informacje z placówek oświatowych

- **Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1**

- kierowanie rodzin do MOPSCOS w celu przydzielenia im pomocy materialnej;
- organizowanie nieodpłatnych obiadów dla dzieci z ubogich rodzin;
- przekazanie paczek ubogim rodzinom;
- wsparcie wszechstronnego rozwoju i wyrównywania szans dla dzieci i młodzieży.

- **Szkoła Podstawowa nr 12**

Zorganizowano doraźną pomoc dla rodziny ucznia naszej szkoły, w postaci biurka, ubrań, potrzebnego sprzętu oraz paczek świątecznych (przygotowanych przez rodziców z klasy, do której uczęszcza dziecko).

5) Dane Powiatowego Urzędu Pracy

W oparciu o „Strategie Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zduńska Wola na lata 2021-2030” Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli w 2021 r. realizował zadania w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia, zatrudnienia oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych i innych osób poszukujących pracy.

Na koniec grudnia 2021 roku stopa bezrobocia w powiecie zduńskowolskim wyniosła 6,3 %. W porównaniu do grudnia 2020 roku jej wartość spadła o 0,6 %, natomiast w stosunku do grudnia 2019 roku wzrosła o 0,3 %. W latach ubiegłych jej wartość była wyższa od stopy wojewódzkiej (w XII.2018 r. o 0,9 %, w XII.2019 r. o 0,6 %, w XII.2020 o 0,7%) oraz krajowej (w XII.2018 r. o 1,2 %, a w XII.2019 r. o 0,8 %, w XII.2020 o 0,7%); ponadto w XII.2021 r. jej wartość była wyższa od stopy wojewódzkiej o 0,7% i stopy krajowej o 0,9%.

Tabela 5. Stopa bezrobocia w kraju, woj. łódzkim oraz powiecie zduńskowolskim w XII.2018 -XII.2021

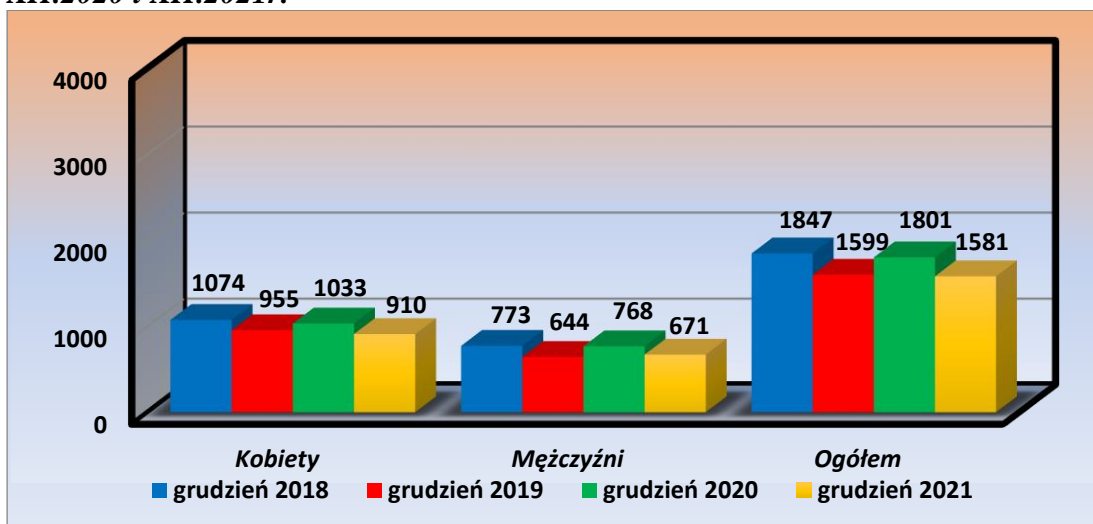
	XII.2018	XII.2019	XII.2020	XII.2021
Polska	5,8	5,2	6,2	5,4
Województwo łódzkie	6,1	5,4	6,2	5,6
Powiat zduńskowolski	7,0	6,0	6,9	6,3

Na koniec grudnia 2021 roku, pod względem wielkości stopy bezrobocia powiat zduńskowolski uplasował się na 14 pozycji (6,3 %) w województwie łódzkim. Wyższy jej wskaźnik zarejestrowany został w powiecie zgierskim (6,6%), brzezińskim (6,9%), m. Łódź (7,0%), m. Piotrków Trybunalski (7,2%) oraz m. Skierniewice (7,5%).

Poziom bezrobocia

Na koniec grudnia 2021 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zduńskiej Woli zarejestrowanych było 1581 osób, z czego 57,55% ogółu stanowiły kobiety tj. 910 osoby. Porównując sytuację ze stanem z grudnia 2020 roku odnotowano spadek liczby bezrobotnych o 220 osób (1801 osoby w XII.2020 r.), również wśród kobiet zanotowano spadek bezrobotnych o 123 osób (1033 kobiety w XII.2020 r.). Natomiast w porównaniu do grudnia 2019 spadek ten wynosi 18 osób, w tym o 45 kobiet.

Wyk. 1. Liczba osób bezrobotnych w powiecie zduńskowolskim w XII.2018, XII.2019, XII.2020 i XII.2021r.

Spośród ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy w Zduńskiej Woli mieszkańcy miasta Zduńska Wola stanowili większość ogółu bezrobotnych – 68,43% (1082 osób), zaś najniższy mieszkańcy gminy i miasta Szadek stanowili 7,66% (121 osób) ogółu bezrobotnych. Ponadto bezrobotni z gminy wiejskiej Zapolice stanowili 7,97% (126 osób), a z gminy Zduńska Wola 15,94 % (252 osób).

Wyk. 2. Struktura osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Zduńskiej Woli wg miejsca zamieszkania (stan na koniec 2021 roku).

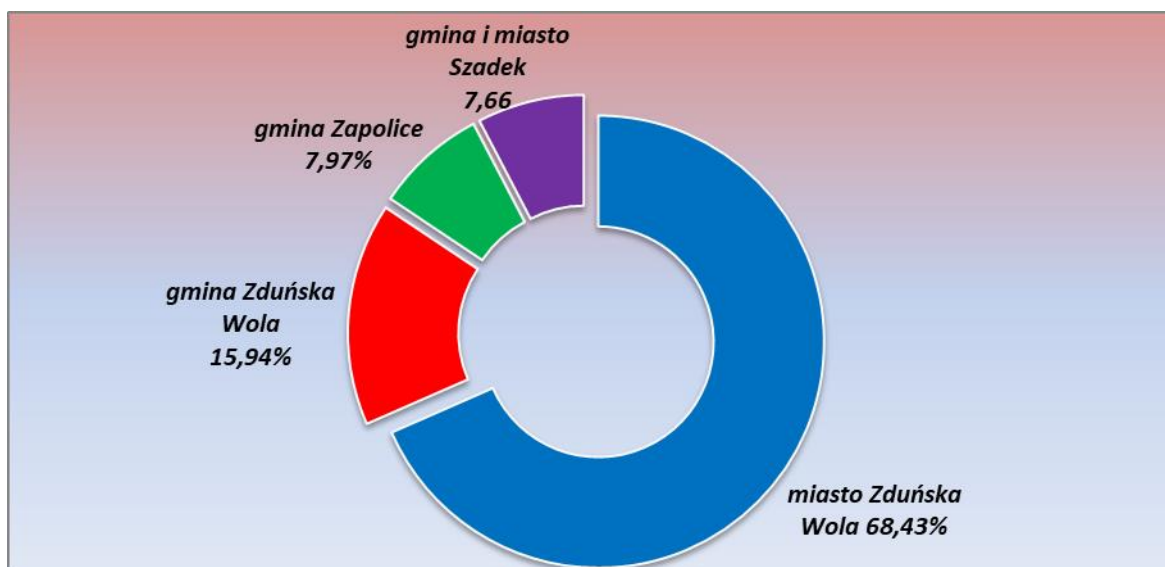

Tabela. 6. Stan bezrobocia w mieście Zduńska Wola na koniec grudnia 2021 r. w porównaniu do analogicznego okresu roku 2020.

Wyszczególnienie	Rok 2020	Rok 2021	Wzrost (+)/ Spadek (-)
Liczba bezrobotnych ogółem	1252	1082	- 170
w tym kobiety	740	630	-110
Osoby bez prawa do zasiłku	1037	947	-90
w tym kobiety	605	540	-65
Osoby z prawem do zasiłku	215	135	-80
w tym kobiety	135	90	-45
Osoby poprzednio pracujące	1159	1005	-154
w tym kobiety	669	582	-87
Osoby dotychczas nie pracujące	93	77	-16
Do 25 roku życia	119	105	-14
Do 30 roku życia	270	217	-53
Długotrwale bezrobotni	655	632	-23
Powyżej 50 roku życia	358	305	-53
Bez kwalifikacji zawodowych	302	291	-11
Niepelnosprawni	121	132	+11
w tym kobiety	62	69	+7
Osoby wyłączone z ewidencji z tytułu podjęcia pracy	83	62	-21

Na koniec grudnia 2021 r. liczba osób bezrobotnych z miasta Zduńska Wola zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wyniosła 1 082 osoby, w porównaniu do analogicznego okresu w roku 2020 r. spadła o 170 osób. Analizując powyższe dane wystąpił spadek osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP z terenu miasta Zduńskiej Woli w większości kategorii osób. Pozytywnym zjawiskiem jest fakt, że w grudniu 2021 roku w porównaniu do grudnia 2020 roku spadła liczba osób długotrwale bezrobotnych z terenu miasta tj. spadek o 23 osoby.

Bezrobotni według wykształcenia

Jedną z najważniejszych cech określających szansę bezrobotnych na pozyskanie pracy jest wykształcenie, które poprawia perspektywy na rynku pracy oraz umożliwia wykonywanie określonego zawodu. Pomimo, iż poziom wykształcenia społeczeństwa dynamicznie się poprawia wciąż problemem pozostaje fakt, iż osoby bezrobotne z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz zasadniczym zawodowym stanowią największy odsetek wśród ogółu zarejestrowanych w PUP. Analizując strukturę osób bezrobotnych w mieście Zduńska Wola według stanu z grudnia 2021 roku można stwierdzić, iż w rejestrze urzędu widniało 536 osób (49,55 % ogółu) posiadających wykształcenie niższe od średniego. Stałą tendencją jest mały udział bezrobotnych legitymujących się dyplomem szkoły wyższej – 127 osób (11,73 % ogółu). W porównaniu z rokiem 2020 zaobserwować można tendencję spadkową na wszystkich poziomach kształcenia przy czym największy spadek odnotowano wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (-42 osoby) oraz gimnazjalnym i poniżej (-40 osób).

Tabela 7. Struktura osób bezrobotnych w mieście Zduńska Wola według wykształcenia w grudniu 2020 oraz grudniu 2021 roku.

WYKSZTAŁCENIE	2020		2021		+ wzrost - spadek
	liczba	%	liczba	%	
gimnazjalne i poniżej	293	23,40	253	23,39	-40
zasadnicze zawodowe	316	25,23	283	26,16	-33
średnie ogólnokształcące	226	18,05	196	18,12	-30
policealne i średnie zawodowe	265	21,17	223	20,60	-42
wyższe	152	12,15	127	11,73	-25

Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Długość czasu pozostawania bez pracy ma dla bezrobotnych szczególne znaczenie, decyduje nie tylko o ich sytuacji ekonomicznej, ale ma także wpływ na postawy zawodowe i życiowe.

Analizując kryterium czasu pozostawania bez pracy można stwierdzić, że największy udział miały osoby pozostające bez zatrudnienia powyżej 24 miesięcy. Stanowiły one 32,25% ogółu. Odnosząc się do ubiegłego roku udział tej grupy osób zwiększył się o 6,05 %. Kolejną grupę z dużym udziałem procentowym tworzyli bezrobotni zarejestrowani nieprzerwanie przez okres 12 – 24 miesięcy (202 osób, tj. 18,67 % ogółu). W odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku największą zmianę w liczebności odnotowano wśród bezrobotnych, którzy pozostają bez zatrudnienia od 6 do 12 miesięcy (-112 osób).

Tabela 8. Struktura osób bezrobotnych w mieście Zduńska Wola wg czasu pozostawania bez pracy w grudniu 2020 i grudniu 2021 roku.

czas pozostawania bez pracy	2020		2021		+ wzrost - spadek
	liczba	%	liczba	%	
do 1 miesiąca	73	5,83	81	7,49	+8
1 – 3	186	14,86	154	14,23	-32
3 – 6	185	14,77	156	14,42	-29
6 – 12	252	20,13	140	12,94	-112
12 – 24	228	18,21	202	18,67	-26
powyżej 24 miesięcy	328	26,20	349	32,25	+21

Bezrobotni według stażu pracy

Biorąc pod uwagę staż pracy bezrobotnych w mieście Zduńska Wola można dostrzec, iż największą populację stanowiły osoby, które przepracowały 1 – 5 lat (26,15% ogółu). Drugą grupę pod względem wielkości tworzyli bezrobotni legitymujący się 10 – 20 letnim stażem (20,80% ogółu), kolejną tworzyły osoby, które przepracowały okres do 1 roku (15,80% ogółu). Bezrobotni nie posiadający żadnego stażu pracy stanowili 7,12% ogółu. W odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku największą zmianę w liczebności zauważyć można wśród bezrobotnych posiadających 5 – 10 letni (- 41 osób) staż pracy.

Tabela 9. Struktura osób bezrobotnych w mieście Zduńska Wola według stażu pracy w grudniu 2020 oraz grudniu 2021 roku.

staż pracy	2020		2021		+ wzrost - spadek
	liczba	%	liczba	%	
do 1 roku	189	15,10	171	15,80	-18
1 – 5 lat	313	25,00	283	26,15	-30
5 – 10 lat	206	16,45	165	15,25	-41
10 – 20 lat	248	19,81	225	20,80	-23
20 – 30 lat	134	10,70	108	9,98	-26
30 lat i więcej	69	5,51	53	4,90	-16
bez stażu	93	7,43	77	7,12	-16

Osoby bezrobotne według wieku

Na koniec grudnia 2021 roku najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych z miasta Zduńska Wola stanowiły osoby w przedziale wiekowym 35 – 44 lata, bo aż 305 osób, ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 28,19 %. Druga w kolejności była grupa osób w wieku 25 – 34 lata – 255 osób, tj. 23,57 %. Zgodnie

z zestawieniem w poniższej tabeli, na przestrzeni dwóch ostatnich lat we wszystkich kategoriach nastąpił spadek, z wyjątkiem osób w wieku 55 – 59 lat, gdzie nastąpił minimalny wzrost.

Tabela 10. Struktura osób bezrobotnych w mieście Zduńska Wola według wieku w grudniu 2020 oraz grudniu 2021 roku.

wiek	2020		2021		+ wzrost - spadek
	liczba	%	liczba	%	
18 – 24	119	9,50	105	9,70	-14
25 – 34	312	24,92	255	23,57	-57
35 – 44	338	27,00	305	28,19	-33
45 – 54	253	20,21	209	19,32	-44
55 – 59	143	11,42	144	13,31	+1
60 lat i więcej	87	6,95	64	5,91	-23

W roku objętym sprawozdaniem na realizację zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej pozyskano w ramach środków z Funduszu Pracy (w tym Program Regionalny 30-50), Europejskiego Funduszu Społecznego oraz PFRON kwotę w wysokości 6 053 366,46 zł.

Z pozyskanych środków PUP sfinansował:

- 365 miejsc stażowych,
- 13 bonów na zasiedlenie,
- 37 miejsc w ramach prac interwencyjnych,
- 40 szkoleń indywidualnych,
- podjęcie działalności gospodarczej przez 81 osób,
- refundacje kosztów doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy dla 31 bezrobotnych,
- 39 miejsc w ramach robót publicznych,
- koszty kształcenia ustawicznego dla 305 osób w ramach Krajowego Funduszu

Szkoleniowego.

Spośród wymienionych form pomocy, w roku ubiegłym największym zainteresowaniem cieszyły się staże, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej oraz szkolenia indywidualne.

W 2021 roku do Urzędu zgłoszono 1202 wolnych miejsc pracy w ramach 711 ofert pracy. Biorąc pod uwagę kwalifikacje zawodowe, pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie w zawodach: kierowca (100 miejsc pracy), sprzedawca (72 miejsc pracy), technik prac biurowych (69 miejsc pracy), kucharz (56 miejsc pracy) oraz robotnik gospodarczy (47).

Aktywizacja osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy jest pracochłonnym procesem wymagającym wielopłaszczyznowego podejścia. Wymaga zaangażowania finansowego i merytorycznego nie tylko ze strony publicznych służb zatrudnienia, ale również partnerów rynku pracy.

Istotne znaczenie mają więc działania o charakterze niewymiernym, zmierzające do zmiany postaw i zachowań osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji zawodowej i życiowej. Stwarzają one szanse rozwoju społecznego i zawodowego osób zagrożonych

wykluczeniem społecznym. Działaniem takim jest poradnictwo zawodowe, będące jednym z głównych filarów aktywności urzędów pracy. Poradnictwo zawodowe polega na udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęciu lub zmianie zatrudnienia, udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia oraz wsparcie pracodawców w doborze kandydatów do pracy.

Wzorem lat ubiegłych w roku 2021 Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli prowadził indywidualne porady zawodowe, jednakże w wyniku ogłoszenia stanu epidemii od marca 2020 r. zrezygnowano z realizacji grupowych porad zawodowych.

Indywidualne poradnictwo zawodowe stanowi złożony, zazwyczaj wieloetapowy proces. Doradca zawodowy w sposób świadomy i celowy wykorzystuje różne metody oraz techniki, które służą motywowaniu klienta do swobodnego wypowiedzenia się i aktywnego współdziałania w rozwiązywaniu problemów zawodowych. Czas indywidualnego spotkania z doradcą zawodowym uzależniony jest od potrzeb osoby bezrobotnej oraz od sposobu pracy doradcy zawodowego, ponadto pierwsza porada indywidualna często jest początkiem całego cyklu zajęć. W 2021 roku z poradnictwa indywidualnego skorzystało łącznie 141 osób bezrobotnych w ramach 144 udzielonych porad

analizy poszczególnych zawodów na potrzeby BAROMETRU ZAWODÓW. Prowadzącym spotkanie był koordynator Regionalnego Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi. W spotkaniu uczestniczyli pracownicy Urzędu Pracy.

PUP udzielał także informacji o możliwościach i zakresie pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Reasumując należy pamiętać o tym, że decydujący wpływ na sytuację na lokalnym rynku pracy ma kondycja ekonomiczna podmiotów gospodarczych, perspektywy rozwoju powiatu, prowadzona przez lokalną władzę polityka zmierzająca do utrzymania istniejących miejsc pracy, tworzenia nowych, a także przedsiębiorczość i operatywność samych bezrobotnych.

Obszar strategiczny II

Rozwój lokalnego systemu wsparcia osób starszych

Cel operacyjny 2.1. Rozwój usług opiekuńczych w środowisku

Dane Ośrodka

W 2021 r. pomocą w formie usług opiekuńczych, finansowanych ze środków własnych Miasta, objęto łącznie 74 osoby, w tym – 22 osoby samotne i 52 osoby w rodzinie. Świadczenie usług opiekuńczych realizowane było u osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a były jej pozbawione. Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Na usługi opiekuńcze w 2021 r. wydatkowano łącznie kwotę 479 780,39. Wpłaty podopiecznych za usługi opiekuńcze wyniosły 117 735,97 zł, liczba godzin usług wyniosła 12956.

Cel operacyjny 2.2. Zwiększenie integracji osób starszych ze społecznością lokalną

1) Dane Ośrodka

W ramach struktury organizacyjnej Ośrodka od 1996 r. funkcjonuje Klub Seniora „Uśmiech Seniora”, a od października 2019 r. działa Karsznicki Klub Seniora „Lokomotywa 60+”. Podstawowym celem klubów jest aktywizacja i integracja społeczna osób starszych i niepełnosprawnych poprzez organizowanie spotkań oraz podejmowanie działań umożliwiających osobom starszym aktywne spędzanie czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań i pobudzanie do aktywności fizycznej. Kluby dysponują 60 miejscami. Zadania realizowane w ramach Klubów to m.in.: „Piknik dla Seniorów”, spotkanie z pracownikami Działu Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Zduńska Wola na temat programów miejskich dla osób starszych, „Dni Seniora”, występy chóru, warsztaty kosmetyczne, warsztaty florystyczne we współpracy z filią Miejskiego Domu Kultury w Karsznicach, spotkanie informacyjne z doradcami zawodowymi Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi Oddział w Sieradzu, bilety na „Spektakl na ekranie”, udział w prelekcjach organizowanych w Inkubatorze Inicjatyw Społecznych. Działalność została okresowo zawieszona z uwagi na pandemię COVID-19. Opiekunowie Klubów podtrzymywali stały kontakt z członkami Klubów.

2) Dane Urzędu Miasta

- realizacja Programu dla seniorów „Zduńskowolska Karta Seniora”

Program skierowany jest do osób, które ukończyły 60 lat i mieszkają na terenie miasta Zduńska Wola. Uprawnienia przysługujące posiadaczom Karty polegają na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów i usług oferowanego przez Partnerów Programu.

W ramach Programu dla seniorów „Zduńskowolska Karta Seniora” w 2021 r. w Urzędzie Miasta Zduńska Wola:

- przyjęto 288 wniosków o przyznanie Zduńskowolskiej Karty Seniora,
- wydano 279 kart.

Wydatki poniesione przez Miasto Zduńska Wola w 2021 r. wyniosły 9061,00 zł, w tym na usługę druku kart plastikowych „Zduńskowolska Karta Seniora”, pokrycie 40% rocznej opłaty (czesnego) wnoszonej przez słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz opłaty za zajęcia, kursy i warsztaty w Miejskim Domu Kultury, pokrycie 50% ceny biletu za wstęp na baseny w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Zduńskiej Woli, pokrycie części ceny biletów w kasie kina „Ratusz”;

- realizacja Programu Zduńskowolska Karta Mieszkańca

W związku z Programem seniorzy, będący mieszkańcami Miasta Zduńska Wola, uprawnieni byli do korzystania ze zniżek oferowanych w Centrum Sportowo-Rekreacyjnym Relaks w Zduńskiej Woli

Działalność Zduńskowolskiej Rady Seniorów.

Zduńskowolska Rada Seniorów została powołana Uchwałą nr X/200/19 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie powołania Zduńskowolskiej Rady Seniorów i nadania jej statutu (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 4349 oraz z 2020 r. poz. 3039).

Zduńskowolska Rada Seniorów w roku sprawozdawczym zorganizowała i wzięła udział w następujących wydarzeniach:

- w dniu 25 sierpnia 2021 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami klubów i kół seniora działających w Zduńskiej Woli;
- w dniu 30 września 2021 r. odbyły się warsztaty florystyczne w zakresie układania bukietów. Bukiety ikebany stanowią stały element wystroju wewnątrz w budynku przy ul. Łaskiej 38;
- w dniu 7 października 2021 r. radni spotkali się z dr Elżbietą Wojtkowską na wykładzie „Jak dożyć setki ?”, kolejne spotkanie z Panią doktor i wykład „Dieta dla długowieczności” odbył się w dniu
- listopada 2021 r. W ramach współpracy z Telewizją ZW Media spotkania i wykłady można było oglądać jako reportaż w Zduńskowolskiej Telewizji;
- w dniu 14 października 2021 r. radni uczestniczyli w prelekcji „Bezpieczne finanse seniora – bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni”. Prelegent Piotr Żmudzki przyjechał na zaproszenie radnego Stanisława Czernika. W ramach współpracy z Telewizją ZW Media można było oglądać prelekcję jako reportaż w Zduńskowolskiej Telewizji;
- w dniach 21 października 2021 r. oraz 25 listopada 2021 r. we współpracy ze Stowarzyszeniem Rozwoju Kultury Dzieci i Młodzieży, radni oraz inne zainteresowane osoby uczestniczyły w warsztatach malarskich organizowanych pod kierunkiem Pana Andrzeja Siewierskiego. Prace biorących udział w warsztatach radnych zostały zaprezentowane na wystawie pt. „Pastelowy Świat” od 12 listopada do końca grudnia 2021 r. w Inkubatorze Inicjatyw Społecznych. Warsztaty okazały się trafioną inicjatywą międzypokoleniową, cieszą się dużą popularnością, i są kontynuowane w roku 2022 w cyklu 1 raz w miesiącu;
- w dniu 16 listopada 2021 r. radni mogli uczestniczyć w zorganizowanym przez Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Rodzin im. Św. Maksymiliana Marii Kolbe – „Jedni Drugim” spotkaniu z opiekunami osób chorych na Alzheimer’a;
- spotkaniach z dziećmi w Publicznym Przedszkolu nr 4 w ramach inicjatywy pn. „Uczymy dzieci dawnych zabaw i gier lub czytamy bajki i wiersze”, a w dniu 8 grudnia 2021 r. radne poprowadziły warsztaty robienia z przedszkolakami pierników świątecznych. Czytanie bajek w Publicznym Przedszkolu nr 6 na wniosek dyrekcji w/w przedszkola zostało przeniesione na termin wiosenny 2022;
- w dniu 2 grudnia 2021 r. zorganizowane zostały warsztaty, na których radni oraz inni seniorzy, przygotowywali własnoręcznie stroiki świąteczne wręczyli wykonane stroiki m.in. do Biura Edukacji, Sportu i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zduńska Wola, Prezydentowi Miasta Zduńska Wola oraz Przewodniczącemu Rady Miasta. Stroiki stanowiły również do 10.01.2022 r. element wystroju budynku Inkubatora Inicjatyw Społecznych - Łaska 38;
- w dniu 9 grudnia 2021 r. radni uczestniczyli w pogadance i spotkaniu z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji i Straży Miejskiej na temat „Bezpieczny senior”.

Ponadto 11 września 2021 r. radni wzięli udział w obchodach Zduńskowolskich Dni Seniora na terenie Zduńskowolskiego Centrum Integracji RATUSZ. Rada Seniorów brała czynny udział w organizacji tego wydarzenia. Radni uczestniczyli również w koncercie Stanisławy Celińskiej, który miał miejsce w dniu 13 października 2021 r., a wpisywał się w obchody ww. dni.

We współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Diabetyków, radni i chętne osoby starsze mogą w każdy poniedziałek od godz. 8.50 na hasło „Diabetyk” korzystać z krytego kompleksu basenowego „Zduńska Woda” przy ul. prof. dr Tadeusz Kobusiewicza 20 za 8 zł/godz.

Podjęto również inicjatywę stworzenie wykazu grup seniorskich działających w naszym Mieście (gdzie się znajdują, czym się zajmują, kiedy się spotykają). Prace nad wykazem grup seniorskich nie zostały w roku 2021 zakończone i trwają nadal

W skład Zduńskowolskiej Rady Seniorów wchodzi 11 radnych. Są to przedstawiciele osób starszych, podmiotów działających na rzecz osób starszych, w szczególności organizacji pozarządowych, a także przedstawiciel Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

• **Miejski Dom Kultury w ramach realizacji tego celu szczegółowego podejmował działania poprzez:**

- wzmocnienie i wsparcie reprezentacji seniorów (Miejskiej Rady Seniorów);
 - przeprowadzenie akcji „Skrzynka z laurkami” – to akcja przygotowana przez filię MDK w ramach której zbierano laurki dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli i przekazano w ramach Dnia Babci i Dziadka;
- Miejski Dom Kultury w Zduńskiej Woli prowadzi Uniwersytet Trzeciego Wieku (UTW) w Miejskiej Radzie Seniorów zasiadają słuchacze UTW, wspólne działania i akcje są więc oparte na współpracy również z instytucją kultury;
- kontynuowanie Programu „Zduńskowolska Karta Seniora”, którego celem jest zwiększenie liczby „promocyjnych” usług seniorów;
 - zajęcia UTW w pierwszym półroczu 2021 zostały zawieszono ze względu na pandemię.
- Nowy rok akademicki rozpoczął się w październiku 2021r.:
- z karty seniora w ramach UTW skorzystało – (październik, listopad, grudzień 2021r.) – 150 osób;
 - z karty seniora w ramach biletu do kina w 2021 r. skorzystało – 20 osób;
 - organizowano imprezy integracyjne, spotkań z seniorami;
 - zorganizowano w czerwcu dla seniorów ognisko integracyjne na terenie MOSiR RELAX;
 - 11.09.2021r. w ramach budżetu obywatelskiego zorganizowano „ZDUŃSKOWOLSKIE DNI SENIORA”- imprezę integracyjną dla seniorów, podczas której odbyły się: koncert Miejskiej Orkiestry Dętej, gra miejska, gry planszowe, zajęcia fitness i animacje oraz pokaz pierwszej pomocy, występy artystyczne, koncert kapeli Webry.
- Drugim etapem Zduńskowolskich Dni Seniora był koncert Stanisławy Celińskiej.
- zorganizowano 12 września rajd rowerowy. W przerwie rajdu Pan Jacek Kopiczyński wprowadził uczestników po Muzeum Militariów w Boczkach.

Od października 2021 roku odbywały się zajęcia:

UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU		
Nazwa	Rodzaj zajęć	Liczba uczestników
język angielski	językowe	50
język włoski	językowe	14
informatyka	komputerowe	23
sekcja plastyczna	plastyczne	12
taneczno - ruchowe	taneczno - ruchowe	68
warsztaty teatralne	teatralne	7
RAZEM		174

Działania MDK dla seniorów to również funkcjonowanie zespołu tanecznego Ladies Dance oraz Chór Złota Jesień

LADIES DANCE	Zajęcia taneczne	15
CHÓR ŻŁOTA JESIEŃ	Zajęcia wokalne	32

3) Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Na terenie miasta Zduńska Wola funkcjonowały dwa Środowiskowe Domy Samopomocy w Zduńskiej Woli tj. przy ulicy Łaskiej 59 oraz przy ulicy Dąbrowskiego 15, a na terenie Miasta i Gminy Szadek funkcjonował Środowiskowy Dom Samopomocy w Przatówku. Placówki przeznaczone są dla osób przewlekle psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie oraz wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. Uczestnicy ŚDS byli objęci różnymi zajęciami terapeutycznymi mającymi na celu poprawę ich funkcjonowania w życiu codziennym np. poprzez rehabilitację, ergoterapię, biblioterapię, zajęcia teatralne, muzyczne, kulinarne, umiejętności interpersonalnych.

W powiecie funkcjonują również dwa domy pomocy społecznej, świadczące usługi całodobowe tj. Dom Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli przy ulicy Łaskiej 42 dla 82 osób przewlekle somatycznie chorych oraz Dom Pomocy Społecznej w Przatówku dla 100 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.

4) Informacja z placówek oświatowych

Publiczne Przedszkole nr 2

- przygotowanie i nagranie występów artystycznych wychowanków przedszkola dla babć i dziadków, wzbudzanie szacunku dla osób starszych (2 nagrania przesłane dziadkom);
- aktywizowanie starszych członków rodzin do udziału w konkursach (1 konkurs) wewnątrzprzedszkolnych oraz akcjach charytatywnych (3 akcje).

Publiczne Przedszkole nr 3

- ograniczenie samotności i izolacji społecznej seniorów w społeczności lokalnej, poprzez udział w akcjach: Laurka dla Seniora, współpraca z Terenową Organizacją Emerytów w Zduńskiej Woli Karsznicach.

Szkoła Podstawowa nr 2

- organizacja akcji Świąteczna Kartka dla Seniora (przekazanie zrobionych przez społeczność szkolną kartek świątecznych, gazet, gier planszowych, puzzli podopiecznym DPS).

Cel operacyjny 2.3. Poprawa stanu zdrowia seniorów, w oparciu o profilaktykę, aktywność ruchową, rekreację itp.

1) Dane Urzędu Miasta

- realizacja Programu dla seniorów „Koperta życia”

Osobami uprawnionymi do korzystania z Programu są osoby powyżej 65. roku życia, zamieszkujące na terenie miasta Zduńska Wola, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają wsparcia. Celem Programu dla seniorów „Koperta życia” jest wspieranie osób starszych, chorych, niesprawnych bądź niepełnosprawnych w zakresie przyznania zestawu „Koperta życia” stanowiącego informację o rodzaju schorzeń i przyjmowanych lekach dla służb ratownictwa medycznego udzielających pomocy w razie zagrożenia zdrowia lub życia.

W ramach Programu dla seniorów „Koperta życia” w 2021 r. w Urzędzie Miasta Zduńska Wola:

- przyjęto i zrealizowano 36 wniosków o przyznanie zestawu „Koperta życia”,

- wydano 36 zestawów „Koperta życia”;
- dostęp do bezpłatnych badań ultrasonograficznych piersi wraz z nauką samobadania piersi w ramach zadania publicznego pn. „Profilaktyka w zakresie wczesnego wykrywania raka piersi;
- dostęp do bezpłatnych badań mammograficznych piersi w technologii cyfrowej dla kobiet w wieku 50-69 lat, realizowanych przez NZOZ Medica we współpracy z Urzędem Miasta, w ramach której tutejszy Urząd udostępnia miejsce parkingowe dla mammobusu, zapewnia dostęp do energii elektrycznej oraz prowadzi promocję badań;
- organizacja wykładu edukacyjnego „Jak czytać etykiety i składy produktów spożywczych, by zdrowo się odżywiać?”;
- Miasto Zduńska Wola od kilku lat współpracuje z Polskim Stowarzyszeniem Diabetyków Oddział Miejsko Powiatowy w Zduńskiej Woli organizując corocznie spotkania edukacyjne dla mieszkańców miasta, w tym dla seniorów, w czasie których odbywają się wykłady edukacyjne oraz wykonywane są bezpłatne badania poziomu glukozy we krwi, cholesterolu, trójglicerydów i poziomu ciśnienia tętniczego;
- w 2021 r. Miasto Zduńska Wola współrealizowało wraz z Fundacją Otylii Jędrzejczak projekt pn. „Śniadanie Mistrzyń – Sport jest Kobietą”. Z uwagi na obowiązujące w naszym kraju ograniczenia związane z wprowadzonym stanem epidemii wydarzenie zrealizowano w wersji on-line za pomocą środków porozumiewania się na odległość. W projekcie udział wzięła Pani Otylia Jędrzejczak, Pani Aneta Górską-Kot – ordynator Oddziału Pediatrycznego Szpitala Dziecięcego im. prof. dr. med. Jana Bogdanowicza w Warszawie oraz medalistki igrzysk olimpijskich, mistrzostw świata i Europy: Pani Agnieszka Kobus-Zawojńska i Pani Oktawia Nowacka. Ideą projektu było przedstawienie tematu rozpowszechniającej się wśród różnych grup wiekowych depresji oraz zdrowego stylu życia jako sposobu na przeciwdziałanie zarówno depresji, jak i narkomanii, nałogowi, do którego niezdiagnozowana oraz nieleczona depresja może prowadzić;
- Miasto Zduńska Wola współrealizowało wraz ze Zduńskowolskim Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym wydarzenie pn. „Mikołajkowe Zawody Pływackie” połączone z realizacją programu działań profilaktycznych w zakresie uzależnień pt. „Kto z WOPR-em pływa, ten używek nie używa”. Do udziału w zawodach zgłosiło się ponad 50 osób w różnych kategoriach wiekowych, w tym osoby starsze.

2) Informacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

W roku 2021 Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „START” w Warszawie za pośrednictwem PCPR zorganizował obozy sportowe w Wiśle w terminach: 31.08.2021 r. - 10.09.2021 r. dla 12 osób, 16.09.2021 r. - 26.09.2021 r. dla 15 osób, 14.11.2021 r. - 24.11.2021r. dla 27 osób i 2 wolontariuszy, 06.12.2021 r. - 16.12.2021 r. dla 7 osób.

W Śds-ach uczestnicy korzystali z zajęć ruchowych na basenie w Zduńskiej Woli mających na celu kształtowanie nawyków prozdrowotnych, aktywnego spędzania czasu wolnego, wycieczek tematycznych np. wycieczka do Łodzi pt. „Śladami łódzkich fabrykantów”, spotkania w Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola, grzybobranie, udział w obchodach Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego – prelekcja na temat zdrowia psychicznego, wyjścia do kina, wycieczka do Sieradza – rekreacja na przystani kajakowej i plaży nad rzeką Wartą, odpoczynek nad zbiornikiem Kępina w Zduńskiej Woli, wyjścia na kijki Nordic Walking w ramach terapii ruchowej, spacer po Parku Miejskim w Zduńskiej Woli, wycieczka do Ogródu Botanicznego w Łodzi, do Centrum Nauki i Techniki w Łodzi, warsztaty pt. „Gimnastyka umysłu”, udział w bezpłatnych badaniach profilaktycznych chorób nowotworowych realizowanych przez Zduńskowolski Szpital Powiatowy, wycieczka do mini ZOO w Dobroniu, warsztaty „Jak skutecznie dbać o rozwój i zdrowie”, impreza plenerowa

„Lato, Lato czeka...”, letnie kino plenerowe, piknik rodzinny, wyjazd do ZOO w Łodzi, Ogólnopolski Dzień Seniora, Bezpiecznie na drodze – spotkanie z policjantem - zajęcia edukacyjne, zawody sportowe pt. „LatOlimpiada”

Cel operacyjny 2.4. Poprawa bezpieczeństwa osób starszych

1) Dane Ośrodka

W Klubach Seniora tj. Karsznickim Klubie Seniora „Lokomotywa 60+” i „Uśmiech Seniora” zorganizowano spotkanie z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli nt. bezpieczeństwa w ruchu drogowym ze zwróceniem szczególnej uwagi na bezpieczeństwo pieszych oraz rowerzystów, wraz z prezentacją spotu „Porady dla seniora w pigułce”, oszustwa internetowe, informowanie o nowych formach oszustw np. za pomocą portali internetowych oraz telefonii komórkowej.

2) Dane Urzędu Miasta

- organizowanie spotkań, służących poprawie bezpieczeństwa seniorów (jak nie stać się ofiarą kradzieży, podstawy samoobrony, bezpieczeństwo w Internecie itp.)

W ramach działań Uniwersytetu Trzeciego Wieku zorganizowano wykłady nt. „Bezpieczne finanse seniorów – bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni”.

3) Dane Komendy Powiatowej Policji

Cykliczne spotkania z członkami Zduńskowolskiej Rady Seniorów, słuchaczami Uniwersytetu III Wieku oraz podopiecznymi Karsznickiego Klubu Seniora „Lokomotywa 60+” i „Uśmiech Seniora” w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym ze zwróceniem szczególnej uwagi na bezpieczeństwo pieszych oraz rowerzystów:

- rozdawanie elementów odblaskowych i książeczek edukacyjnych „Bezpieczny Kierowca”,
- filmy i programy edukacyjne oraz prezentacje multimedialne dot. oszustw oraz kradzieży
- kolportaż plakatów i ulotek związanych z oszustwami na tzw. „legendę” oraz zabezpieczaniem mienia ruchomego oraz nieruchomego,
- prezentacja spotu „Porady dla seniora w pigułce”, oszustwa internetowe, informowanie o nowych formach oszustw np. za pomocą portali internetowych oraz telefonii komórkowej- tzw. niedopłaty, propagowanie Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa.

Obszar strategiczny III

Wsparcie wszechstronnego rozwoju i wyrównywania szans dla dzieci i młodzieży

Cel operacyjny 3.1. Zapewnienie atrakcyjnej oferty aktywnego i konstruktywnego spędzania wolnego czasu, rozwijanie talentów i uzdolnień

1) Dane Ośrodka

Działalność Świetlicy środowiskowej Zduńskowolskie Centrum Integracji

Świetlica środowiskowa jest placówką wsparcia dziennego w formie opiekuńczej działającą na mocy uchwały nr LIII/655/14 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 21 sierpnia 2014 r. w sprawie utworzenia placówki wsparcia dziennego prowadzonej w formie opiekuńczej pod nazwą „Świetlica środowiskowa Zduńskowolskie Centrum Integracji”. Placówka posiada 30 miejsc, przeznaczonych dla dzieci uczęszczających od pierwszej klasy szkół podstawowych

do pierwszej klasy szkół ponadpodstawowych, zamieszkujących na terenie miasta Zduńska Wola. Świetlica oferowała następujące formy pracy z dziećmi: codzienne odrabianie lekcji, gry stolikowe, zajęcia manualne: plastyczne, techniczne, gry i zabawy edukacyjne obejmujące naukę samodzielności i czynności związanych z samoobsługą (dbanie o higienę osobistą), zajęcia edukacyjne z zakresu wykonywania świec ozdobnych i mydeł pachnących z firmą zewnętrzną „ATOM”. Organizowano indywidualne spotkania z psychologiem dla dzieci i rodziców.

2) Dane Urzędu Miasta

Miasto Zduńska Wola w 2021 r. sfinansowało:

- prowadzenie 2 placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej świetlicy środowiskowej przez:
 - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli,
 - Zgromadzenie Zakonnemu Małe Dzieło Boskiej Opatrzności „Orioniści” - Świetlica Środowiskowa „Trampolina”.

W opiekuńczych świetlicach środowiskowych zapewniono podopiecznym pochodzącym z rodzin dysfunkcyjnych i grup ryzyka:

- opiekę i wychowanie;
- pomoc w nauce;
- organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań.

60 dzieci i młodzieży miało zapewnione dożywianie.

- pozalekcyjne zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla 120 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i grup ryzyka w formie półkolonii z programem profilaktycznym w okresie wakacji. Półkolonie zorganizowane zostały przez Szkołę Podstawową Nr 9 z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Pawła II. W programie znalazły się m. in. zajęcia profilaktyczno-wychowawcze, sportowe, plastyczne, muzyczne, wycieczki, gry i zabawy integracyjne, zajęcia twórcze, konkursy. Dzieci i młodzież miały zapewnione dożywianie.

W 2021 r. zorganizowano dla mieszkańców miasta, w tym dla dzieci i młodzieży, następujące projekty:

- projekt „Otylia Swim Tour” obejmujący:
 - jednodniowe warsztaty nauki pływania dla uczniów w wieku 9-15 lat na basenie w Centrum Sportowo-Rekreacyjnym Relaks w Zduńskiej Woli połączone z zajęciami ogólnorozwojowymi,
 - otwarte wykłady prowadzone przez psychologa, dietetyka sportu i p. Otylię Jędrzejczak dla rodziców, nauczycieli i trenerów.

Realizatorem zadania była Fundacja Otylii Jędrzejczak. W wydarzeniu wzięło udział 120 osób;

- projekt „Śniadanie Mistrzyń – Sport jest Kobietą” obejmujący warsztaty poświęcone problemowi depresji i propagowaniu zdrowego stylu życia.

Z uwagi na obowiązujące w naszym kraju ograniczenia związane z wprowadzonym stanem epidemii projekt zrealizowany został w formie online za pomocą środków porozumiewania się na odległość. W wydarzeniu udział wzięła Pani Otylia Jędrzejczak, Pani Aneta Górska-Kot – ordynator Oddziału Pediatrycznego Szpitala Dziecięcego im. prof. dr. med. Jana Bogdanowicza w Warszawie oraz medalistki igrzysk olimpijskich, mistrzostw świata i Europy: Pani Agnieszka Kobus-Zawojska i Pani Oktawia Nowacka.

- jednodniowe „Mikołajkowe zawody pływackie” połączone z realizacją programu

profilaktycznego w zakresie uzależnień w Centrum Sportowo-Rekreacyjnym Relaks w Zduńskiej Woli. Realizatorem zadania było Zduńskowolskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe.

Uczestnikami wydarzenia były osoby w wieku powyżej 7 lat. W ramach wydarzenia odbyły się zawody pływackie w różnych grupach wiekowych oraz zajęcia informacyjno-edukacyjne „Kto z WOPR-em pływa ten używek nie używa” poruszające problematykę narkomanii. W wydarzeniu wzięło udział ponad 50 osób;

- realizacja przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zduńskiej Woli pozalekcyjnych zajęć sportowych z elementami profilaktyki uzależnień w szkołach podstawowych nr: 2, 5, 6, 7, 9, 10 i 13:
 - zajęcia w formie gier i zabaw dla uczniów klas I-III – uczestniczyło w zajęciach łącznie 70 uczniów,
 - zajęcia z piłki siatkowej, koszykówki, piłki ręcznej i nożnej oraz lekkiej atletyki dla uczniów klas IV, V, VI, VII i VIII – uczestniczyło w zajęciach łącznie około 90 uczniów.

Na realizację zadania wydatkowano 39.040,00 zł.

Miejski Dom Kultury w Zduńskiej Woli w 2021 r. miał w swojej ofercie następujące zajęcia, z których skorzystała wskazana ilość dzieci i młodzieży:

Miejski Dom Kultury		
Nazwa	Rodzaj zajęć	Liczba uczestników
PRACOWNIA PLASTYCZNA	Zajęcia plastyczne	32
ZAJĘCIA WOKALNE	Zajęcia wokalne	25
SZKÓŁKA GITAROWA	Nauka gry na gitarze	16
RATUSZOWE STUDIO PIOSENKI	Zajęcia wokalne	20
Klub Piosenki A PRIORI	Zajęcia wokalne	4
SEKCJA MODELARSKA	Zajęcia modelarskie	10
SEKCJA AKORDEONOWA	Zajęcia muzyczne	3
AKROBATYKA TANECZNA	Zajęcia taneczne	15
GRUPA TAŃCA AGAT	Zajęcia taneczne	11
KOLORATUSZEK	Zajęcia plastyczne	6
JOGA DLA DZIECI	Zajęcia ruchowe	5
RYTMIKA DLA DZIECI	Zajęcia umuzykalniające	11
		-

	ruchowe	
RAZEM		158

Filia os.Karsznicach		
Nazwa	Rodzaj zajęć	Liczba uczestników
Zespoły wokalne Cover i Rezonans	zajęcia wokalne	9
Grupa Tańca Agat	zajęcia taneczne	7
Rytmika dla dzieci	zajęcia umuzykalniająco-ruchowe	10
Joga dla dzieci	zajęcia ruchowe	9
Klub Piosenki	zajęcia wokalne	27
Przygoda z plastyką	zajęcia plastyczne	18
Nauka gry na gitarze	zajęcia muzyczne	9
RAZEM		89

Miejska Biblioteka Publiczna im. Jerzego Szaniawskiego.

Biblioteka prowadziła działania spełniające funkcję integracyjną dla dzieci, tj. warsztaty plastyczne, zajęcia tematyczne, profilaktyczne i wystawy.

Współpraca ze Świetlicą środowiskową funkcjonującą w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli działającą w ramach Zduńskowolskiego Centrum Integracji „Ratusz” z siedzibą przy Placu Wolności 26. Zajęcia miały charakter edukacyjny, prowadziły do współdziałania, wspierały komunikację, oraz przyswojenie pewnych wiadomości poprzez umiejscowienie ich w kontekście zabawy.

Dzieci wzięły udział w zajęciach tematycznych pt.:

- „BOOM! Na komiksy i gry planszowe w bibliotece” - na których rozwijały wyobraźnię, spostrzegawczość, refleks i logiczne myślenie,
- „Ozdoby bożonarodzeniowe” – warsztaty plastyczno-manualne, podczas których młodzi uczestnicy wykonali ozdoby choinkowe.

Miejska Biblioteka Publiczna realizowała również projekt „Detektywi Przyrody” było to działanie animujące czytelnictwo dzieci w wieku 6-10 lat skierowane do uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 9 z Oddziałami Integracyjnymi w Zduńskiej Woli. Podstawowym założeniem projektu było wykształcenie w grupie docelowej nawyków czytelniczych, które łączyły się z potrzebami psychicznymi, właściwymi każdemu człowiekowi, tj. przyjemnością czytania, wyzwalaniem emocji oraz wskazaniem na interdyscyplinarną funkcję książki w poznawaniu przyrody i otaczającego nas świata. Nasze działania oparte były na funkcji literatury i biblioteki w życiu młodego człowieka. Uczniowie spotykali się z autorami książek dla dzieci, uczestniczyli w warsztatach ilustratorskich, z recyklingu, w konkursie czytelniczym stworzyli cyfrową wystawę fotograficzną powstałych prac podczas zadania.

Projekt „Mój Świat-Moja Ziemia to działania animujące czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży wieku szkolnym 12-15 lat w oparciu o edukację ekologiczną. Zadanie skierowane było do uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 9 z Oddziałami Integracyjnymi w Zduńskiej Woli. Uczestnicy wzięli udział w spotkaniach autorskich, w warsztatach z recyklingu, nauczyli się tworzyć podcasty, spotkali się z dietetyczkami i autorkami książek kulinarnych.

3) Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Dla uczestników projektu pt. „Rodzinka jest dobra na wszystko” w okresie czerwiec - listopad 2021 roku zakupiono karnety dla dzieci i rodziców zastępczych uprawniające do wejścia na siłownię, zajęcia fitness, zajęcia ruchowe, sportowe, relaksacyjno – odprężające, skorzystało 38 uczestników projektu. Dzieci w związku z okresem nauki zdalnej z racji epidemii COVID-19 poprawiły swoją kondycję psychofizyczną, sprawność ruchową, aktywnie spędzały czas wolny i odnalazły w sobie nowe pasje i zainteresowania.

W czerwcu 2021 r. w ramach zaspokojenia potrzeb edukacyjno – kulturalnych zostało zorganizowane w ramach ww. projektu wyjście do kina Ratusz na seans filmowy dla podopiecznych pieczy zastępczej tj. z rodzin zastępczych i Domu Dziecka w Wojsławicach, ogółem skorzystały 33 osoby łącznie z opiekunami z PCPR i Domu Dziecka.

Dom Dziecka w Wojsławicach swoim podopiecznym także zapewniał możliwość rozwoju zainteresowań i talentów, dzieci korzystały z zajęć wokalnych, nauki gry na pianinie, zajęć tanecznych i akrobatyki, treningów karate i piłki nożnej.

W roku ubiegłym PCPR złożyło wnioski o dofinansowanie zadania w zakresie wspierania rodziny w ramach konkursu pt. „Samorząd Przyjazny Rodzinie 2021” ogłoszonego przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi. W ramach ww. konkursuawnioskowano o środki pieniężne z przeznaczeniem na organizację 10- dniowych półkolonii dla dzieci z rodzin zastępczych i rodziców zastępczych pt. „Aktywne i bezpieczne wakacje” m.in. zaplanowano organizację zajęć ruchowych, relaksacyjno – odprężających, muzycznych, tanecznych, plastycznych, zabaw integracyjnych, wycieczkę, wyjścia na basen. Niestety ostatecznie nie otrzymano dofinansowania na realizację tego zadania.

4) Informacja z placówek oświatowych

• Publiczne Przedszkole nr 2

- przygotowano dzieci do konkursów plastycznych i recytatorskich na szczeblu miejskim (3 konkursy);
- utworzono w ogrodzie przedszkolnym punktu dydaktycznego zrealizowanego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w ramach konkursu „Nasze Ekologiczne Pracownie”- organizowano liczne zajęcia na terenie punktu dydaktycznego, rozwijających zainteresowania i uzdolnienia dzieci oraz możliwość korzystania z niego rodzin naszej społeczności przedszkolnej (cały rok).

• Publiczne Przedszkole nr 3

- udzielano pomocy rodzinom w pełnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych poprzez zebrania indywidualne, konsultacje z udziałem specjalistów (m.in. z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, logopedą);
- przeprowadzono rozmowy i spotkania z rodzicami w ramach realizacji Planu Współpracy z Rodzicami;
- włączano rodziców do współpracy z przedszkolem w proces edukacyjny i wychowawczy poprzez m.in. wspólne opracowanie, ocenianie, modyfikowanie Koncepcji Pracy przedszkola, programu profilaktycznego i wychowawczego placówki;

- realizowano program edukacji ekologicznej „W krainie zmysłów” realizowanego przy wsparciu środków z WFOŚiGW w Łodzi, „Przyjaciele lasu” – realizowany dla międzynarodowego programu „Zielona Flaga”, realizowano również projekty ogólnopolskie oraz międzynarodowe: „CodeWeek”, „20 minut dla matematyki”, „Dzień Kropki”, „Kolorowe dni” oraz wiele innych;
- realizowano współpracę w ramach istniejącej w placówce Radzie Rodziców;
- realizowano liczne inicjatywy rodzicielskie tj. pomoc przy organizacji uroczystości dla dzieci tj. pasowanie, bal karnawałowy, zakończenia roku szkolnego dla 6-latków w Gajownikach, akcji charytatywnych („Zbiórka świąteczna na rzecz Fundacji Gajusz”, „Zbiórka nakrętek”, baterii, karmy dla psów ze schroniska oraz innych zwierząt), pomoc w przygotowywaniu warsztatów dla dzieci.

- **Publiczne Przedszkole nr 5**

- udzielano pomocy rodzinom w pełnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych;
- włączano rodziców do współpracy z przedszkolem w proces edukacyjny i wychowawczy;
- organizowano zajęcia rewalidacyjne, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne oraz realizowano kształcenie specjalne w celu wyrównywania szans edukacyjnych.

- **Publiczne Przedszkole nr 6**

- udzielano pomocy rodzinom w pełnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych poprzez zebrania indywidualne, konsultacje z udziałem specjalistów (m.in. z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, logopedą, psychologiem, pedagogiem specjalnym);
- rozmowy i spotkania z rodzicami w ramach realizacji Planu Współpracy z Rodzicami;
- zorganizowano zebrania grupowe na początku roku szkolnego 2021/2022 oraz festyn „Dzień Przedszkolaka” w celu integracji społeczności przedszkolnej, w szczególności dzieci z niepełnosprawnościami i ich rodziny;
- włączano rodziców do współpracy z przedszkolem w proces edukacyjny i wychowawczy poprzez m.in. wspólne opracowanie, ocenianie, modyfikowanie programu profilaktycznego placówki i programu wychowania i edukacji integracyjnej;
- podejmowano współpracę w ramach istniejącej w placówce Rady Rodziców, realizowano liczne inicjatywy rodzicielskie tj. pomoc przy organizacji uroczystości dla dzieci tj. pasowanie, bal karnawałowy, zakończenia roku szkolnego dla 6-latków, akcji charytatywnych („Zbiórka nakrętek”, baterii, karmy dla psów ze schroniska), przygotowanie warsztatów dla dzieci (mydlarskich, kulinarnych, cukierniczych).

- **Publiczne Przedszkole nr 7**

- wyrównywano szanse edukacyjne dzieci poprzez podniesienie poziomu oferty edukacyjnej (zajęcia dodatkowe, nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne);
- realizowano program „Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci; z niepełnosprawnościami w przedszkolach Miasta Zduńska Wola” - współpraca z Domami Kultury;
- organizowano konkursy (plastyczny, recytatorski);
- realizowano program profilaktyczny „Co piszczy w ulu?”;
- udział w projekcie „Podróże Jeża spod Miasta Zgierza” – udział w tworzeniu tekstu literackiego -opowiadania.

- **Publiczne Przedszkole nr 10**

- wyrównywano szanse edukacyjne dzieci poprzez podniesienie poziomu oferty edukacyjnej. Przedszkole systematycznie wzbogacało się o nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne.

Dzieci korzystały z urządzeń technicznych np. tablic interaktywnych, dywanu interaktywnego, sali doświadczania świata.

- zachęcano dzieci i rodziców do realizowania zadań dodatkowych proponowanych na stronie internetowej przedszkola (zabaw ruchowych z rodzicami, zabaw logopedycznych, ćwiczeń graficznych, czytania literatury dla dzieci oraz artykułów dla rodziców),
- przekazywano informacje poprzez rozmowy, zdjęcia, uwagi na tablicy ogłoszeń, ekspozycję prac dzieci o realizowanych treściach i ich wartościach edukacyjnych, poznanych piosenkach, wierszach, zabawach itp.
- włączano rodziców do wzbogacania realizowanej tematyki w grupie poprzez udostępnianie książek i innych materiałów, uczestnictwo w zajęciach otwartych.

- **Publiczne Przedszkole nr 11**

Zapewnienie dostępu do nowoczesnych pomocy dydaktycznych, zabawek, multimediiów. Liczny udział wychowanków w różnego rodzaju konkursach: plastycznych, wiedzy, tanecznych, wokalnych.

- **Szkoła Podstawowa nr 5**

- Dzieci i młodzież korzystały z różnorodnej, nieodpłatnej oferty zajęć rozwijających ich zainteresowania, które zorganizowała szkoła:
 - zajęcia rozwijające kreatywność – koło polonistyczne – 2 koła,
 - zajęcia rozwijające kreatywność – koło dziennikarskie,
 - zajęcia rozwijające kreatywność – język polski,
 - zajęcia rozwijające kreatywność – koło języka angielskiego – 2 koła,
 - zajęcia rozwijające komunikowanie się – koło języka angielskiego – 8 kół,
 - SKS – kl. I-III dziewczęta,
 - SKS – kl. IV-VII dziewczęta,
 - SKS – kl. I,
 - SKS – kl. II-III,
 - SKS kl. IV-VII,
 - koło matematyczne – 3 koła,
 - zajęcia rozwijające kreatywność – koło matematyczne – 2 koła,
 - zajęcia rozwijające kreatywność – koło przyrodnicze,
 - zespół wokalny,
 - zajęcia ogólnorozwojowe z pedagogiem szkolnym – kl. IV – VII – 2 zajęcia w tygodniu,
 - zajęcia ogólnorozwojowe z pedagogiem szkolnym – kl. I – III – 5 zajęć w tygodniu.
- udział uczniów w zajęciach pozaszkolnych rozwijających zdolności i pasje:
 - gra na instrumentach, tańce, akrobatyka, język angielski, sztuki walk, język niemiecki, piłka nożna;
- zapewnione są warunki do aktywnego spędzania czasu wolnego na terenie szkoły w ramach zajęć pozalekcyjnych w/w.;
- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci poprzez podniesienie poziomu oferty edukacyjnej (zajęcia dodatkowe, nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne):
 - zajęcia logopedyczne,
 - zajęcia wspomagające – j. angielski,
 - zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze – j. polski,
 - zajęcia wspomagające – język polski,
 - zajęcia wspomagające – matematyka,
 - zajęcia dodatkowe z matematyki,
 - zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze – edukacja wczesnoszkolna,
 - zajęcia korekcyjno – kompensacyjne – edukacja wczesnoszkolna,

- zajęcia korekcyjno – kompensacyjne – kl. IV – VII.

• **Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1**

- akcja „Szkoła bez telefonów” i „Aktywna przerwa”- zachęcanie dzieci do komunikacji, interakcji i zabaw na przerwach bez elektroniki;
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych, koła zainteresowań np. sportowe, plastyczne, teatralne, językowe;
- zajęcia dodatkowe dla uczniów zdolnych;
- stworzenie i prowadzenie „Bazy informacji o placówkach oferujących ciekawe zajęcia dla dzieci i młodzieży”;
- programy i projekty: „Międzynarodowy projekt EMOCJE“, kółko plastyczne „KOLOROWY ŚWIAT”, kółko sportowe „SPORT, ZABAWA SUPER SPRAWA“, Ogólnopolski Projekt Edukacyjny, „Wyzwania Teodora”, „Mały miś w świecie wielkiej literatury”, „Jedzie pociąg... przez kontynenty”, zabawa sztuką „Senso-smyki”, „Razem przez cztery pory roku”, rytmika, NHEF, zajęcia laboratoryjne C.E.ATOM.

• **Szkoła Podstawowa nr 9**

- szkoła zapewniała warunki do aktywnego spędzania czasu wolnego na terenie szkoły w ramach zajęć pozalekcyjnych oraz poza - zajęcia świetlicowe, kulturalne itp.;
- aktywizowano społeczność szkolnej – wpieranie inicjatyw społecznych poprzez m.in. organizację eventów rodzinnych, imprez okolicznościowych, zbiórek charytatywnych.

• **Szkoła Podstawowa nr 10**

Praca nauczycieli ukierunkowana była na wszechstronny rozwój uczniów przez rozbudzanie ich naturalnej ciekawości poznawczej. Priorytetem jest wyposażenie uczniów w zasób wiadomości oraz kształtowanie w nich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat i mierzyć się z wyzwaniami. Uczniowie szkoły mają zapewnione warunki do aktywnego spędzania czasu, zachęceni są do rozwoju swoich umiejętności i wytrwałości w dążeniu do celu poprzez bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych:

- małe laboratorium – koło zainteresowań,
- zajęcia z języka migowego – nauka PJM,
- zajęcia plastyczno-techniczne,
- zajęcia wokalne,
- zajęcia umuzykalniające,
- zajęcia kreatywne z języka angielskiego,
- zajęcia informatyczne z programowaniem,,
- zajęcia sportowe – SKS,
- zajęcia ortograficzne,,
- zajęcia matematyczno-komputerowe,
- zajęcia matematyczne.

Zagospodarowano przestrzeń na aktywny wypoczynek ucznia – część korytarza zorganizowana w sposób, który umożliwia dzieciom grę w klasy i zabawy polegające na skokach i ćwiczeniu orientacji przestrzennej.

Przygotowywanie uczniów do życia w społeczeństwie – uczą się, jak sobie radzić w zmieniającej się rzeczywistości.

Zachęcanie do kształtowania wysokiego poziomu rozwoju intelektualnego i wiedzy poprzez organizowanie olimpiad międzyszkolnych, konkursów edukacyjnych, w tym czytelniczych

oraz uczestnictwo w akcjach promujących czytelnictwo (Miesiąc Bibliotek Szkolnych, Cała Polska Czyta Dzieciom, Narodowe Czytanie).

Prowadzono działalności innowacyjnej w zakresie logopedii i języka migowego.

Prowadzono zajęć w salach lekcyjnych wyposażonych w nowoczesne pomoce dydaktyczne.

Na boisku szkolnym znajduje się nowa bieżnia oraz plac zabaw. Uczniowie mieli możliwość korzystania z kompleksu sportowego „Orlik” wraz z boiskiem, które w okresie zimowym funkcjonuje dzięki hali pneumatycznej.

- **Szkoła Podstawowa nr 11**

- organizowanie czasu wolnego (boiska, miejsca zabaw, kluby, świetlice, zajęcia pozaszkolne). Funkcjonowanie świetlicy zapewniającej opiekę w uczniom w godz. 7.45-15.45 (pomoc w odrabianiu lekcji, korzystanie z gier i zabawek edukacyjnych) – I-VI – 35 uczniów, IX-XII – 43 uczniów. Możliwość korzystania z infrastruktury szkolnej (boisko wielofunkcyjne, plac zabaw i siłownia zewnętrzna) w godzinach popołudniowych w celu organizowania czasu wolnego;

- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci poprzez podniesienie poziomu oferty edukacyjnej (zajęcia dodatkowe, nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne Bogata ofertę zajęć pozalekcyjnych rozwijających różnorodne zainteresowania uczniów: przedmiotowe, artystyczne, sportowe; w 2021 roku – śr. 12 godzin tygodniowo;

- współpracowano z Domami Kultury, organizacjami pozarządowymi.

- **Szkoła Podstawowa nr 12**

- możliwość skorzystania z zajęć w ramach świetlicy szkolnej;

- dla uczniów wymagających pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzone są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne i logopedyczne.

5) Dane Komendy Powiatowej Policji

- współpraca ze Świetlicą środowiskową Zduńskowolskie Centrum Integracji „RATUSZ” - spotkania profilaktyczno-edukacyjne z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym ze zwróceniem szczególnej uwagi na bezpieczeństwo pieszych oraz rowerzystów – rozdawanie elementów odblaskowych a także książeczki edukacyjnej „Kacper bezpieczny na drodze”), cyberzagrożenia, przemoc rówieśnicza, bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania oraz w czasie spędzania czasu na wolnym powietrzu, kolportaż informacji i ulotek dot. konkursu „ŚNIEŻNY DEKALOG”.

Cel operacyjny 3.2. Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy rówieśniczej, w tym pomoc dla młodych os. uzależnionych

1) Dane Ośrodka

- Włączenie się w akcje informacyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy: 30 kwietnia – „Dzień sprzeciwu wobec Bicia Dzieci”, 4 czerwca – „Międzynarodowy Dzień Dzieci Będących Ofiarami Agresji”, 25 listopada – „Dzień Eliminacji Przemocy Wobec Kobiet”, przypominające o tym, że wszystkie osoby doznające przemocy mogą uzyskać pomoc w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie, w którym pełniący dyżury specjaliści w sposób profesjonalny udzielają wsparcia wszystkim pokrzywdzonym osobom, w tym również najmłodszym członkom naszej społeczności;

- Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dotyczących możliwości uzyskania pomocy w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie, Ośrodku oraz instytucjach działających na rzecz rodziny, w placówkach służby zdrowia, instytucjach publicznych;
- Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych i profilaktycznych w postaci broszur:
 - a) Wychowanie bez przemocy. Jak zbudować pozytywną relację z dzieckiem?
 - b) Sprawdź, czy twoje picie jest bezpieczne. Informator dla konsumentów alkoholu
 - c) Przemoc. I niech się wstydzi ten, kto ją stosuje
 - d) Cyberprzemoc. Świat wirtualny, problem realny
 - e) Dopalacze. Kolorowe tabletki, czarny scenariusz
- Zamieszczanie informacji dotyczących problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie na stronie internetowej MOPSCOS pod adresem <https://mopscos.pl/>.

2) Dane Urzędu Miasta

• Organizowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych, socjoterapeutycznych

Dzieci pochodzące z grup ryzyka lub rodzin, w których występuje problem uzależnień czy przemocy, zostały objęte oddziaływaniami opiekuńczo-wychowawczymi w 2 placówkach wsparcia dziennego prowadzonymi w formie opiekuńczych świetlic środowiskowych przez:

- Zgromadzenie Zakonne Małe Dzieło Boskiej Opatrzności „Orioniści” - Świetlica Środowiskowa „Trampolina”,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli - Świetlica środowiskowa Zduńskowolskie Centrum Integracji.

W ramach otwartego konkursu ofert Miasto Zduńska Wola przekazało ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 r. dotację celową w wysokości 80 936,46 zł Zgromadzeniu Zakonnemu Małe Dzieło Boskiej Opatrzności „Orioniści” - Świetlica Środowiskowa „Trampolina” na prowadzenie świetlicy środowiskowej w formie opiekuńczej. Pomocą objęto 30 dzieci.

Miasto finansowało prowadzenie placówki wsparcia dziennego pn. „Świetlica środowiskowa Zduńskowolskie Centrum Integracji przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli. Ze środków Programu w 2021 r. przeznaczono 111 321,74 zł na jej funkcjonowanie. Świetlica zapewniała opiekę dla 30 dzieci przez cały rok, z wyłączeniem świąt.

Ww. podmioty prowadzące placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej świetlicy środowiskowej:

- realizowały zadania wspomagające rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji związanych z opieką i wychowaniem,
- realizowały zadania z zakresu profilaktyki uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, zdrowia w formie warsztatów, zajęć profilaktyczno-edukacyjnych,
- prowadziły zajęcia podejmujące zagadnienia agresji, samoakceptacji, współpracy w grupie,
- prowadziły zajęcia służące rozwijaniu zainteresowań: komputerowe, plastyczne, kulinarne, sportowe, teatralne, kulturalne (kino, teatr),
- organizowały wycieczki krajoznawcze, gry i zabawy,
- wspierały podopiecznych w nauce, służyły pomocą w odrabianiu prac domowych,
- organizowały uroczystości.

60 dzieci i młodzieży w świetlicach środowiskowych miało zapewnione dożywianie.

Dla uczniów klas I-III, IV-VI i VII-VIII z zaburzeniami zachowania i zaburzeniami emocjonalnymi, pochodzących z rodzin niewydolnych wychowawczo, dysfunkcyjnych, z problemami uzależnień prowadzone były przez socjoterapeutę-psychologa w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 1 w Zduńskiej Woli, w okresie styczeń-czerwiec i wrzesień-

grudzień 2021 r., zajęcia profilaktyczne z elementami socjoterapii. Socjoterapeuta objął pomocą 33 uczniów i ich rodziców.

Uczniowie uczyli się budowania wzajemnego zaufania i poczucia bezpieczeństwa, eliminowania zachowań agresywnych, współdziałania w grupie, rozwiązywania konfliktów bez stosowania agresji, wzmacniania więzi rodzinnych, wyrabiania postaw asertywnych, wypracowywania norm akceptowanych przez środowisko, wzmacniania poczucia własnej wartości, promowania zdrowego stylu życia, umiejętności komunikowania się, nawiązywania kontaktów z otoczeniem. Zajęcia socjoterapeutyczne prowadzone były w oparciu o programy profilaktyczne m.in. „W blasku wschodzącego słońca”, „Spójrz inaczej”, „Trening zastępowania agresji”, „Przyjaciele Zippiego”. „Gry i zabawy interaktywne”, „Gry i zabawy na dobry klimat w grupie”.

- **Organizowanie pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień:**

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zduńskiej Woli zorganizował następujące pozalekcyjne zajęcia sportowe z elementami profilaktyki uzależnień:

- a) w Szkole Podstawowej Nr 2 zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu po 1 godzinie w dwóch grupach, tj.:
 - grupie złożonej z 17 uczniów klas I-III, zajęcia w formie gier i zabaw,
 - grupie złożonej z 9 uczniów klas VII-VIII, zajęcia z piłki siatkowej, koszykówki, piłki ręcznej i nożnej,
- b) w Szkole Podstawowej Nr 5 zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu po 1 godzinie w dwóch grupach:
 - grupie złożonej z 19 uczniów klas I-III, zajęcia w formie gier i zabaw,
 - grupie złożonej z 16 uczniów klas IV-VI, zajęcia z piłki siatkowej, koszykówki, piłki ręcznej i nożnej,
- c) w Szkole Podstawowej Nr 6 zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu po 1 godzinie w dwóch grupach:
 - grupie liczącej 18 chłopców klas VII-VIII,
 - grupie liczącej 22 dziewczyny klas VII-VIII,
- d) w Szkole Podstawowej Nr 7 zajęcia odbywały się cztery razy w tygodniu w trzech grupach:
 - grupie złożonej z 23 uczniów klas I-III, zajęcia w formie gier i zabaw,
 - grupie złożonej z 22 uczniów klas IV-VI, zajęcia z piłki siatkowej i koszykówki,
 - grupie złożonej z 18 uczniów klas VII-VIII, zajęcia z piłki ręcznej i nożnej,
- e) w Szkole Podstawowej Nr 9 zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu po 1 godzinie z piłki siatkowej, koszykówki, piłki ręcznej i nożnej dla 15 uczniów klas IV-VI,
- f) w Szkole Podstawowej Nr 10 zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu po 1 godzinie w dwóch grupach:
 - grupie złożonej z 11 uczniów klas I-III, zajęcia w formie gier i zabaw,
 - grupie złożonej z 12 uczniów klas IV-VI, zajęcia z piłki siatkowej, koszykówki, piłki ręcznej i nożnej,
- g) w Szkole Podstawowej Nr 13 zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu w dwóch grupach:
 - grupie uczniów klas IV-VIII, zajęcia z piłki siatkowej, koszykówki, piłki ręcznej i nożnej oraz lekkiej atletyki,
 - grupie złożonej z 8 uczniów klas VII-VIII, zajęcia z piłki siatkowej, koszykówki, piłki ręcznej i nożnej oraz lekkiej atletyki,
- h) zajęcia z piłki koszykowej dwa razy w tygodniu dla dzieci w dwóch grupach:

- 8 dzieci w wieku 7-10 lat,
- 12 dzieci w wieku 10-13 lat.

• **Realizacja w szkołach i przedszkolach programów profilaktycznych, w tym rekomendowanych**

W roku sprawozdawczym w ramach Programu zrealizowano profilaktyczne działania edukacyjne i informacyjne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym w szkołach podstawowych w formie warsztatów. Wśród zorganizowanych i sfinansowanych działań należy wymienić realizację w szkołach i przedszkolach programów profilaktycznych, w tym rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Ośrodek Rozwoju Edukacji:

Nazwa programu	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Liczba rodziców
Program Domowych Detektywów „Jaś i Małgosia na tropie”	39	3	39
Przyjaciele Zippiego	173	10	67
Program Profilaktyczno-Wychowawczy Epsilon	506	30	-
Spójrz inaczej (dla klas 1-3)	168	4	60
Spójrz inaczej (dla klas 4-6)	168	4	45
Unplugged	62	3	-
Program Profilaktyczny „Debata”	68	4	-
Program profilaktyki uniwersalnej „Loguj się z głową, czyli jak bezpiecznie korzystać z Internetu”	169	10	169
Program profilaktyczny „Cukierki”	119	7	-
Program profilaktyczny „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”	74	4	-

Inne programy profilaktyczne realizowane w placówkach oświatowych

Nazwa programu	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Liczba rodziców
Nie pal przy mnie, proszę!	96	2	-
Stop agresji i przemocy w szkole	63	1	-
Znajdź właściwe rozwiązanie	24	1	-

Tak czy Nie?	42	1	-
„Zielona Flaga” – Eco-Schools (program międzynarodowy program ekologiczny promujący zdrowy styl życia)	150	10	100
„Jestem Ja, jesteś Ty i My” (program profilaktyczny)	150	10	-
Bezpieczny, czysty, zdrowy - do zabawy gotowy	150	10	-
Czyste powietrze wokół nas	150	12	110
Bezpieczne Przedszkole (ogólnopolski program innowacyjny poświęcony zdrowiu i bezpieczeństwu przedszkolaków)	150	10	150
Jedźmy odpowiedzialnie (program międzynarodowy Eco-Schools)	150	10	150
Kolorowe dni	150	10	150
Mali kucharze i kuchareczki (program zdrowego żywienia)	150	10	150
Pijmy wodę	150	10	-
Bieg po zdrowie (program antytytoniowej edukacji zdrowotnej - Główny Inspektorat Sanitarny)	54	2	-
Trzymaj formę (edukacja prozdrowotna – Główny Inspektorat Sanitarny)	39	2	-
„Szkoła Myślenia Pozytywnego” (profilaktyka zdrowia psychicznego)	226	26	-
Zdrowa Klasa (ogólnopolski program)	226	10	-
Dopalaczom mówimy STOP – wybieramy zdrowie	115	6	-
Kubusiowi przyjaciele natury (ogólnopolski program edukacyjny)	175	11	80
Czyściochowe przedszkole (ogólnopolski program edukacji higienicznej dla przedszkoli)	175	11	80
Mamo, tato wolę wodę (ogólnopolski program edukacji prozdrowotnej)	125	9	75
Profilaktyka przemocy i agresji (program profilaktyczny)	72	5	-
W rytmie emocji (program profilaktyczny)	99	4	-
Tolerancja wobec inności (program profilaktyczny)	61	3	-
Profilaktyka uzależnienia od komputera i cyberprzemocy (program profilaktyczny)	16	1	-
W krainie net (program profilaktyczny)	132	6	-
Zabawa sztuką (ogólnopolski projekt edukacyjny)	25	1	25

Innowacja pedagogiczna „Papier Skarbem Świata"	25	1	25
Innowacja pedagogiczna „Czytam z Emocją"	25	1	25
Emocja (międzynarodowy projekt edukacyjny)	25	1	25
Mały Miś w Świecie Wielkiej Literatury	25	1	25
Akademia Kici Koci	25	1	25

W 2021 r. zorganizowano we wszystkich szkołach podstawowych łącznie 67 warsztatów z zakresu zdrowego żywienia, w tym:

- a) 27 warsztatów kulinarnych,
- b) 39 wykładów edukacyjnych.

W warsztatach z zakresu zdrowego żywienia wzięło łącznie udział 1245 uczniów i 45 nauczycieli.

Celem warsztatów było kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych, by unikać takich schorzeń jak m.in. otyłość, nadwaga, cukrzyca czy nadciśnienie tętnicze oraz promowanie zdrowego stylu życia.

W przedszkolach publicznych i szkołach podstawowych wystawionych zostanie 24 spektakli teatralnych o tematyce profilaktycznej:

- a) Publicznym Przedszkolu Nr 2 „Tęczowe Przedszkole” - dwa spektakle teatralne: Świat według Reksia oraz Mądrości krówki Łaskotki,
- b) Publicznym Przedszkolu Nr 3 „Wesoła Trójeczka” - dwa spektakle teatralne: Świat według Reksia oraz Mądrości krówki Łaskotki,
- c) Publicznym Przedszkolu Nr 4 „Zaczarowana Kraina” - trzy spektakle teatralne: Świat według Reksia, Magiczna Księża Świata oraz Mądrości krówki Łaskotki,
- d) Publicznym Przedszkolu Nr 5 „Misiowa Gromadka” - dwa spektakle teatralne: Świat według Reksia oraz Magiczna Księża Świata,
- e) Publicznym Przedszkolu Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi - cztery spektakle teatralne: Świat według Reksia, Magiczna Księża Świata oraz Mądrości krówki Łaskotki,
- f) Publicznym Przedszkolu Nr 7 „Pod Zielonym Semaforem” - cztery spektakle teatralne: Świat według Reksia oraz Magiczna Księża Świata,
- g) Publicznym Przedszkolu Nr 10 „Pod Słoneczkiem” - cztery spektakle teatralne: Świat według Reksia oraz Mądrości krówki Łaskotki,
- h) Publicznym Przedszkolu Nr 11 - jeden spektakl teatralny: Mądrości krówki Łaskotki,
- i) Szkole Podstawowej Nr 13 im. Stefana Żeromskiego - jeden spektakl teatralny: Świat według Reksia,
- j) Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 1 - jeden spektakl teatralny: Świat według Reksia.

Zadanie zostanie zrealizowane w miesiącu maju 2022 r. w ramach wydatków, które nie wygasają z końcem roku budżetowego 2021.

- **Organizacja półkolonii dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i grup ryzyka, rodzin, w których występuje głównie problem uzależnienia od alkoholu, przemocy.**

W roku sprawozdawczym zorganizowano półkolonie z programem profilaktycznym, w okresie wakacji, dla 120 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i grup ryzyka, rodzin, w których występuje głównie problem uzależnienia od alkoholu, przemocy.

Półkolonie odbywały się w Szkole Podstawowej Nr 9 z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Pawła II. W programie znalazły się m. in.

- wycieczki: do ZOO Safari w Borysewie, do MINI ZOO w Dobroniance, do stajni koni w Gajewnikach, do gospodarstwa agroturystycznego w Michałowce, do Planetarium EC1 w Łodzi, wyjazd do kina Sukcesja w Łodzi na film animowany „Piotruś Królik II” oraz „Luca”,
- zajęcia rekreacyjne: w kręgielni, na krytym basenie w Centrum Sportowo-Rekreacyjnym Relaks w Zduńskiej Woli, spacer ulicami naszego miasta
- zajęcia warsztatowe: warsztaty prowadzone przez ATOM, podczas których dzieci samodzielnie robiły lizaki, warsztaty z produkcji chleba i mydła w gospodarstwie agroturystycznym w Michałowce
- zajęcia profilaktyczno-wychowawcze, sportowe, plastyczne, muzyczne, wycieczki, gry i zabawy integracyjne, zajęcia twórcze, konkursy.

Dzieci i młodzież miały zapewnione dożywianie.

- **Zapewnienie dostępu do profesjonalnej pomocy dla osób uzależnionych od narkotyków**
Miasto Zduńska Wola w 2021 r. zapewniało dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym, osobom współuzależnionym i członkom ich rodzin w podmiocie leczniczym wykonującym działalność leczniczą, tj. w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli z siedzibą przy ul. Szadkowskiej 2.

W Samodzielnym Publicznym Zakładzie Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli specjaliści udzielali pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz podejmowali działania interwencyjno-zapobiegawcze wobec osób uzależnionych od alkoholu oraz stale lub okresowo używających w celach innych niż medyczne środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne, osób współuzależnionych, eksperymentujących i członków ich rodzin.

W 2021 r. liczba osób niepełnoletnich, które zgłosiły się po pomoc do Samodzielnego Publicznego Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli przedstawia się następująco:

Osoby zgłaszające się po pomoc	Konsultacje jednorazowe wizyty	Terapia – liczba wizyt >1
osoby niepełnoletnie uzależnione od alkoholu	0	1
osoby niepełnoletnie zagrożone uzależnieniem, eksperymentujące z alkoholem	0	2
osoby niepełnoletnie eksperymentujące, zagrożone uzależnieniem od narkotyków lub dopalaczy	2	0
osoby niepełnoletnie uzależnione od hazardu	1	0
osoby z DDA	0	1
Wyszczególnienie	Konsultacje jednorazowe wizyty	Terapia – liczba wizyt >1
liczba wizyt osób niepełnoletnich uzależnionych od alkoholu	1	4

liczba wizyt osób niepełnoletnich zagrożonych uzależnieniem, eksperymentujących z alkoholem	0	13
liczba wizyt osób niepełnoletnich uzależnionych od narkotyków lub dopalaczy	0	4
liczba wizyt osób niepełnoletnich eksperymentujących, zagrożonych uzależnieniem od narkotyków lub dopalaczy	8	0
liczba wizyt osób niepełnoletnich uzależnionych od hazardu	0	3
osoby z DDA	0	4

- W celu prowadzenia działań profilaktycznych zakupiono broszury edukacyjno-profilaktyczne służące edukacji publicznej:
 - Cięża bez alkoholu,
 - Sprawdź czy Twoje picie jest bezpieczne,
 - Jak wspierać abstynencję dziecka,
 - Jak skutecznie przestrzegać prawa i nie sprzedawać alkoholu nieletnim.

Broszury przekazane zostały następującym podmiotom:

- „Cięża bez alkoholu” – do poradni ginekologicznych na terenie Miasta Zduńska Wola,
 - „Sprawdź czy Twoje picie jest bezpieczne” – do Poradni Leczenia Uzależnień w Zduńskowolskim Szpitalu Powiatowym sp. z o.o., Samodzielnego Publicznego Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli, Punktu ds. Przemocy w Rodzinie,
 - Jak wspierać abstynencję dziecka – do szkół podstawowych i ponadpodstawowych,
 - Jak skutecznie przestrzegać prawa i nie sprzedawać alkoholu nieletnim – przedsiębiorcom prowadzącym sprzedaż napojów alkoholowych.
- Promocja zdrowego stylu życia poprzez:
 - a) organizację projektu „Otylia Swim Tour” obejmującego:
 - jednodniowe warsztaty nauki pływania dla uczniów w wieku 9-15 lat na basenie w Centrum Sportowo-Rekreacyjnym Relaks w Zduńskiej Woli połączone z zajęciami ogólnorozwojowymi,
 - otwarte wykłady prowadzone przez psychologa, dietetyka sportu i p. Otylię Jędrzejczak dla rodziców, nauczycieli i trenerów.

W wydarzeniu wzięło udział 120 osób;

- b) organizację jednodniowych zawodów pn. „Mikołajkowe zawody pływackie” połączonych z realizacją programu profilaktycznego w zakresie uzależnień w Centrum Sportowo-Rekreacyjnym Relaks w Zduńskiej Woli. Realizatorem zadania było Zduńskowolskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe.

Uczestnikami wydarzenia były osoby w wieku powyżej 7 lat. W ramach wydarzenia odbyły się zawody pływackie w różnych grupach wiekowych oraz zajęcia informacyjno-edukacyjne „Kto z WOPR-em pływa ten używek nie używa” poruszające problematykę narkomanii.

W wydarzeniu wzięło udział ponad 50 osób.

3) Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

W grudniu 2021 r. dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej będących uczestnikami projektu „Rodzinka jest dobra na wszystko” zorganizowano szkolenie pn. „Internet wróg czy przyjaciel?”, udział wzięło 42 dzieci.

W zakresie pomocy socjalnej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli udzielało osobom zgłaszającym się do tutejszego Centrum wszechstronnej informacji

o możliwościach uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych oraz przekazywano aktualne informacje na temat dostępnych miejsc specjalistycznej pomocy.

Podopieczni Domu Dziecka w Wojsławicach podczas zajęć z biblioterapii omawiali trudne tematy w oparciu o bajki, opowiadania i projekcję filmów dot. problemów uzależnień, przemocy, hejtu w Internecie. Dzięki zajęciom i przeprowadzanym dyskusjom wychowankowie zyskali wiedzę na temat nowych pojęć i zagrożeń.

4) Dane Komendy Powiatowej Policji

Działania profilaktyczno-edukacyjne wśród uczniów szkół podstawowych i średnich w tym problem uzależnień – alkohol, dopalacze i środki odurzające, przemoc rówieśnicza w tym „hejt” i „mowa nienawiści”, spotkania z młodzieżą dot. handlu ludźmi, przestępstw z nienawiści, działania edukacyjne z zakresu profilaktyki dla rodziców, nauczycieli, kolportaż wśród sprzedawców i właścicieli placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych z zakresu prawnych regulacji dotyczących sprzedaży alkoholu małoletnim, a także umiejętności odmawiania sprzedaży napojów alkoholowych, kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych

5) Informacja z placówek oświatowych

• Publiczne Przedszkole nr 2

- organizowano zajęcia wzmacniające więzi rodzinne, społeczne, przedstawiano możliwości i sposoby aktywnego spędzania wolnego czasu (literatura dziecięca, programy edukacyjne, przygotowywanie do uroczystości rodzinnych, utworzenie w grupach kodeksu przedszkolaka, organizowanie w grupach mini spartakiad sprawnościowych- zgodne współzawodnictwo, prowadzenie zabaw i zajęć dydaktycznych w ogrodzie przedszkolnym, wyświetlanie filmów edukacyjnych);
- systematycznie dokonywano zakupu sprzętu, i pomocy dydaktycznych do zajęć i zabaw ruchowych, wzbogacano ścieżkę zdrowia o kolejne elementy, w ramach promowania zdrowego trybu życia;
- doposażono placówkę w pomoce dydaktyczne, literaturę dziecięcą, pakiety edukacyjne, programy edukacyjne kształtujące właściwe postawy wobec własnego zdrowia i otoczenia;
- udział w akcjach charytatywnych uwrażliwiających dzieci i rodziny na potrzeby innych (3 akcje).

• Szkoła Podstawowa nr 2

- współpraca z Sądem Rejonowym Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- poruszanie zagadnień związanych z uzależnieniami na zajęciach edukacji dla bezpieczeństwa,
- pogadanki na zajęciach z wychowawcami na temat uzależnień,
- umieszczanie treści psychoedukacyjnych na korytarzu szkoły.

• Szkoła Podstawowa nr 5

- przeprowadzono diagnozy problemu uzależnień i przemocy rówieśniczej wśród uczniów szkół z terenu Zduńskiej Woli - badania ankietowe;
- realizowano program edukacyjny adresowany do rodziców mających na celu zaangażowanie ich w oddziaływanie profilaktyczne wobec dzieci i młodzieży - „Spójrz inaczej”;
- organizowano na terenie szkół i innych placówek realizujących pracę z dziećmi i młodzieżą programy profilaktyczne i edukacyjne, imprezy, spektakle, konkursy dotyczących różnych

rodzajów środków uzależniających: „Spójrz inaczej”, „Nie pal przy mnie, proszę”, „Trzymaj formę”;

- wspierano działania dotyczące promocji zdrowego życia m. in. poprzez tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia (organizowanie miejsc do uprawiania sportu, zagospodarowano im wolnego czasu poprzez uczestnictwo w zawodach sportowych, różnych formach rekreacji);
- umożliwiano korzystanie z nowoczesnej infrastruktury sportowej na terenie szkoły – m. in. hali, boisk, siłowni;
- organizowano wycieczki, wyjść, umożliwiano korzystanie z basenu w SP 9 w ramach lekcji wychowania fizycznego;
- kontynuowano wsparcie psychologiczne dla dzieci i młodzieży doświadczających przemocy ze strony rówieśników;
- dzieci objęte były opieką psychologa szkolnego i pedagoga szkolnego;
- prowadzono mediacje rówieśnicze.

- **Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1**

- przeprowadzono badania ankietowe uczniów i rodziców na temat środków psychoaktywnych;
- realizowano zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień;
- realizowano programy profilaktyczne: „Spójrz inaczej”, „Przyjaciele Zippiego”, „Jaś i Małgosia na tropie”, „Cukierki”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Tak czy nie?”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”;
- wsparcie psychologiczno - pedagogiczne dla uczniów z rodzin z problemem uzależnień (spotkania z pedagogiem i psychologiem);
- udział placówki w ogólnopolskich akcjach „Dzień bez papierosa”, „Dzień bezpiecznego Internetu”;
- organizowano zawody sportowe na różnych szczeblach-promowanie zdrowego stylu życia.

- **Szkoła Podstawowa nr 9**

- prowadzono obserwacje, diagnozy w zakresie uzależnień i przemocy rówieśniczej wśród uczniów;
- realizowano programy profilaktyczne rekomendowane przez PARPA – Debata, Przyjaciele Zippiego, Spójrz Inaczej;
- podejmowano działania edukacyjne z zakresu profilaktyki dla uczniów, rodziców, nauczycieli;
- podejmowano działania z zakresu promocji zdrowego życia – prelekcje, udział w zajęciach sportowych i innych formach rekreacji;
- udzielano wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom, rodzicom z symptomami uzależnienia oraz doświadczających przemocy ze strony rówieśników.

- **Szkoła Podstawowa nr 10**

- przeprowadzono badania ankietowe w celu diagnozy problemu uzależnień i przemocy rówieśniczej wśród uczniów; określenie czynników ryzyka i czynników chroniących;
- realizowano zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, z psychologiem, pedagogiem, rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne, socjoterapeutyczne oraz pozalekcyjne oraz udzielano wsparcia psychologicznego do rozpoznanych potrzeb;
- realizowano programy edukacyjne, „Spójrz inaczej”, „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”, „Przyjaciele Zippiego”, „Jaś i Małgosia”;
- przeprowadzano w klasach pogadanki dotyczące: uzależnień - dostarczanie uczniom aktualnych informacji na temat konsekwencji zażywania i skutków uzależnienia, przemocy fizycznej, złościwości i używania wulgarnego słownictwa, mówienia o swoich potrzebach oraz

rozwijania umiejętności nazywania emocji. respektowanie norm społecznych w celu eliminowania zagrożeń oraz wzmacniania właściwych zachowań. kształtowanie umiejętności bezpiecznego zachowania się w trudnych sytuacjach życiowych i zagrażających zdrowiu lub życiu, reagowanie na wszelkie przejawy używania środków i substancji psychoaktywnych oraz zachowań przemocowych;

- informowano uczniów o możliwościach uzyskania pomocy w razie potrzeby, przekazanie numeru telefonu zaufania;
- przeprowadzano pogadanki na zajęciach z wychowawcą zwiększające świadomość uczniów w zakresie radzenia sobie w sytuacjach trudnych ze szczególnym uwzględnieniem skutków społecznych i emocjonalnych związanych z pandemią;
- podejmowano działania dotyczące promocji zdrowego życia;
- przekazywano wiedzę z zakresu zdrowego odżywiania, eliminowaniu ze swojego jadłospisu niezdrowej żywności;
- brano udział w „Programie dla Szkół” (mleko, owoce, warzywa) poprzez degustację owoców, warzyw i ich przetworów;
- stwarzano warunki do uprawiania sportu, zagospodarowanie uczniom wolnego czasu poprzez uczestnictwo w zawodach sportowych, różnych formach rekreacji;
- przygotowywano wraz z uczniami lub wywieszano gazetki upowszechniające informacje o korzyściach płynących ze spożywania owoców, warzyw i ich przetworów, a także informacji o ich pochodzeniu i uprawie;
- podejmowano działania ograniczające spożywanie napojów o zwiększonej zawartości cukrów i barwników na rzecz konsumpcji wody (dystrybutor wody w szkole, przypominanie dzieciom o przerwie na wodę w szkole i w domu itp.);
- uświadamiano o higienie pracy umysłowej, z naciskiem na czynny wypoczynek i rekreację;
- organizowano zajęcia na temat pierwszej pomocy;
- przekazywano wiedzę na temat ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami i zatruciami;
- włączano się do akcji ekologicznych („Sprzątanie Świata”, zbiórka surowców wtórnych);
- organizowano pogadanki na temat szkodliwego wpływu na rozwój dziecka alkoholu, papierosów, narkotyków i środków psychoaktywnych;
- współpraca nauczycieli z rodzicami w celu stworzenia jednolitego modelu wychowania i zapobiegania problemom wychowawczym.

• Szkoła Podstawowa nr 11

- przeprowadzano diagnozy problemu uzależnień i przemocy rówieśniczej wśród uczniów szkół z terenu Zduńskiej Woli (badania ankietowe w szkołach);
- organizowano zajęcia opiekuńczo – wychowawcze, socjoterapeutyczne oraz pozalekcyjne i pozaszkolnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień;
- realizowano szkolne programy edukacyjnych adresowanych do rodziców mających na celu zaangażowanie ich w oddziaływania profilaktyczne wobec dzieci i młodzieży (np. „Spójrz inaczej” i „Debata”, „Smak życia”, „Przyjaciele Zippiego”). Realizacja programów profilaktycznych:
 - a) „Debata” (profilaktyka uzależnień od alkoholu) – kl. 7a, 7b, 7c, 8a – 79 uczniów,
 - b) „Bieg po zdrowie” (program antytytoniowej edukacji zdrowotnej) – klasa 4a i 4b – 27 uczniów,
 - c) realizowano warsztaty „Cukierki” (profilaktyka uzależnień, przemocy i rozwijania umiejętności życiowych) – kl. 1a, 2a, 3a – 52 uczniów,
 - d) warsztaty „Przemoc i agresja” – kl. 5a, 6a, 6b – 8.02.2021, 4a, 4b – 9.02.2021 – łącznie 82 uczniów.
- podejmowano działania edukacyjne z zakresu profilaktyki dla młodzieży, rodziców, nauczycieli;

- organizowano na terenie szkół i innych placówek realizujących pracę z dziećmi i młodzieżą programy profilaktyczne i edukacyjne, imprezy, spektakle, konkursy dotyczących różnych rodzajów środków uzależniających;
- wspierano działania dotyczące promocji zdrowego życia m. in. poprzez tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia (organizowanie miejsc do uprawiania sportu, zagospodarowanie im wolnego czasu poprzez uczestnictwo w zawodach sportowych, różnych formach rekreacji. Przystąpienie do ogólnopolskiego programu „Zdrowa Klasa”, w ramach którego zorganizowano spotkanie każdego oddziału ze specjalistą od zdrowego żywienia – 29.09.2021 i 5.10.2021. Uczniowie wypełnili ankiety dotyczące nawyków żywieniowych, które zostały opracowane indywidualnie dla każdego ucznia. Każdy uczestnik programu miał możliwość skorzystania z indywidualnej konsultacji dietetycznej – współpraca z Poradnią Dobry Dietetyk w Zduńskiej Woli – 226 uczniów. Udział uczniów klas 7a, 7b, 8a, 8b, 8c w programie finansowanym ze środków budżetu Miasta Zduńska Wola „Profilaktyka cukrzycy wśród uczniów szkół podstawowych” listopad- grudzień 2021 – 67 uczniów. Realizacja programu profilaktycznego „Trzymaj Formę” (edukacja prozdrowotna) – kl. 6a, 6b – 39 uczniów. Realizacja programu profilaktycznego „Bieg po zdrowie” – klasa 4a i 4b – 27 uczniów. Warsztaty kulinarne i wykłady z zakresu zdrowego żywienia prowadzone przez edukatora żywieniowego, coacha zdrowia – kl. 4a, 6a, 7a, 7b – grudzień 2021 - 80 uczniów. Udział w przeglądzie stomatologicznym klas – 136 uczniów. Organizacja warsztatów w ramach kampanii „Znamie? Znam je” (edukacja prozdrowotna dotycząca czerniaka) – kl. 7a, 7b, 7c - 54 uczniów. Udział w ogólnopolskim programie SKS, w ramach którego organizowane są zajęcia sportowe doskonalące umiejętności w zakresie gier zespołowych - piłka siatkowa oraz gry i zabawy sportowo – rekreacyjne (2h/tyg) – 15 uczniów. Organizacja Dnia Dziecka i Sportu Szkolnego pod hasłem „Z nami bezpieczniej” we współpracy ze Strażą Miejską. Organizacja wycieczek, pikników integracyjnych promujących aktywny wypoczynek;
- udział w ogólnopolskich i lokalnych akcjach i kampaniach z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy, w szczególności wśród dzieci i młodzieży. Organizacja imprez szkolnych: 1 impreza w związku z Dniem Zapobiegania Przemocy wobec Dzieci oraz Ogólnopolskim Dniem Praw Dziecka - 19.11.21;
- współpracowano z KPP - organizowano spotkania, szkolenia z zakresu przemocy i uzależnień;
- organizacja spotkań prewencyjnych z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji – 4 spotkania, 79 uczniów;

- **Szkoła Podstawowa nr 12**

- W klasach starszych przeprowadzono ankietę „Przemoc w szkole” dzięki której uzyskano informację nt. poczucie bezpieczeństwa uczniów w klasie i w szkole.
- Realizowano zajęcia profilaktyczno – edukacyjne, z uczniami mające na celu podkreślenie, jak ważna jest szkoła bez przemocy:
 - „Tolerancja” (kl.7),
 - „Jak sobie radzić z agresją i przemocą?” (kl. 5),
 - „Dobre samopoczucie moje i twoje w relacjach rówieśniczych” (kl. 4 i 6),
 - „Jak radzić sobie ze złością” (kl. 6 i 7).
- Podejmowano działania, których celem było zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania szkoły, poprzez monitoring obiektu oraz pełnienie dyżurów przez nauczycieli.
- Zorganizowano spotkania prewencyjne z przedstawicielami KPP w Zduńskiej Woli na temat negatywnych zachowań w szkole i poza nią (alkohol, papierosy, narkotyki, kradzieże) oraz konsekwencjach takiego postępowania.

- Przeprowadzono pogadanki na temat bezpieczeństwa oraz zasad panujących w szkole - zachowania w sytuacji nadzwyczajnej oraz obowiązków wynikających z poszanowania drugiego człowieka:
 - zasady zachowania i procedury postępowania w związku z zagrożeniem Covid -19;
- Uczniowie brali udział w zajęciach na temat zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu „Gdy Internet jest ważniejszy od babci”.
- Uczniowie uczestniczyli w zajęciach profilaktycznych prowadzonych przez pedagoga i psychologa szkolnego:
 - „Czym jest uzależnienie?”,
 - „Hejt w sieci. Stop mowie nienawiści”,
 - „Dopalaczom mówimy stop – wybieramy zdrowie”.
- Pedagog szkolny przeprowadziła zajęcia, dotyczące bezpieczeństwa w czasie wakacji, m.in.
 - „Wakacje – czas wypoczynku, ale i zagrożeń. Jak być asertywnym?”,
 - „Bezpieczne wakacje – zasady zachowania”.
- Uczniowie brali udział w warsztatach z zakresu zdrowego żywienia. Zajęcia pilotowane i finansowane przez Urząd Miasta:
 - „Zdrowe przekąski na drugie śniadanie”.
- Uczniowie brali udział w zajęciach profilaktycznych promujących zdrowy styl życia, prowadzonych przez psychologa szkolnego w aspekcie:
 - zapobiegania zagrożeniom związanymi z zakażeniem infekcjami sezonowymi,
 - poznania sposobu wzmacniania kondycji psychicznej,
 - zapobiegania zaburzeniom odżywiania.
- Przeprowadzono rozmowy wspierające z uczniami, którzy takiego wsparcia potrzebowali. W razie potrzeby podejmowane były rozmowy dyscyplinujące i interwencje przez dyrektora szkoły, psychologa i pedagoga, wychowawców i nauczycieli.

Cel operacyjny 3.3. Zwiększenie zaangażowania młodych na rzecz miasta, w tym działania międzypokoleniowe oraz wolontariat młodzieżowy

1) Dane Ośrodka

Ośrodek współpracował z wolontariuszami – harcerzami ze zduńskowolskiego Hufca Związku Harcerstwa Polskiego i Strażą Miejską w zakresie pomocy osobom samotnym, starszym, przebywającym w kwarantannie.

2) Dane Urzędu Miasta

Zwiększenie zaangażowania młodych na rzecz miasta, w tym działania międzypokoleniowe oraz wolontariat młodzieżowy poprzez realizację projektów i programów mających na celu zwiększenia aktywności społecznej młodzieży.

3) Informacja z placówek oświatowych

- **Szkoła Podstawowa nr 2**

- udział uczniów w sesji Młodzieżowej Rady Miasta,
- udział uczniów w szkolnym wolontariacie,
- udział uczniów w akcjach charytatywnych na rzecz Domu Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli,

- zaangażowanie społeczności szkolnej do akcji charytatywnej na rzecz Schroniska Dla Zwierząt w Czartkach.

- **Szkoła Podstawowa nr 5**

Realizacja projektów i programów mających na celu zwiększenia aktywności społecznej młodzieży:

- zbieranie nakrętek,
- akcja charytatywna „Kredki dla Afryki”,
- wykonanie kart świątecznych dla podopiecznych z DPS,
- akcja „Ile waży święty Mikołaj?”.
- zbieranie karmy dla psów ze schroniska w Czartkach,
- udział uczniów w akcji z okazji „Światowego Dnia Zwierząt,
- udział w pracach Samorządu Uczniowskiego i samorządach klasowych – organizowanie różnorodnych konkursów i akcji zwiększających zaangażowanie dzieci i młodzieży w bezinteresowne działania.

- **Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1**

- organizacja akcji wolontariatu szkolnego: Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy.

- **Szkoła Podstawowa nr 10**

- Uczniowie kształtowali i rozwijali swą wrażliwość i dojrzałość społeczną poprzez aktywny udział w pracach szkolnego wolontariatu m.in. realizując program pomocy osobom starszym.
W ramach programu uczniowie, za zgodą rodziców, odwiedzają osoby starsze i pomagają im w codziennych czynnościach, dbają o ich dobre samopoczucie poprzez wspólne spacery i rozmowy.
- W ramach wsparcia dzieci i młodzieży ze szczególnymi potrzebami, w tym z deficytami rozwojowymi. Pomoc dzieciom i młodzieży w sytuacjach „kryzysowych”.
- Udział w projekcie pn. „Pilotażowe wdrożenie modelu Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą (SCWEW)”, którego celem było zapewnienie osobom uczącym się możliwości pełnego uczestnictwa w ogólnodostępnej ofercie edukacyjnej na wszystkich poziomach kształcenia i jak najbliżej ich miejsca zamieszkania. Oferowane wsparcie ukierunkowane było na wspieranie postępów osób uczących się zarówno w kontekście realizacji programu nauczania, samodzielności, jak i integralnego rozwoju, a także ich włączenia społecznego.
- Diagnozowano potrzeby edukacyjne uczniów i udzielano odpowiedniej pomocy psychologiczno – pedagogicznej w formie:
 - zajęć korekcyjno-kompensacyjnych,
 - zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z język polskiego,
 - zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z matematyki,
 - zajęć logopedycznych,
 - zajęć z psychologiem,
 - zajęć z pedagogiem,
 - porad i konsultacji ukierunkowanych na uczenie sposobów efektywnego uczenia się,
 - zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne,
 - zajęć socjoterapeutycznych.
- Dostosowywano zajęcia do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów (uwzględnianie zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych).
- Kształtowanie u uczniów systematycznego podejścia do obowiązków.

- Organizacja zgodnie z potrzebami uczniów zajęć wspomagających przeznaczonych dla klas 4-8. Przekazywano rodzicom informacji na temat możliwości uzyskania pomocy w przypadku problemów w nauce dziecka (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej itp.).
- Pedagogizowano rodziców na temat możliwych zaburzeń mających wpływ na naukę dzieci.
- Pozyskiwano od rodziców informacji dotyczących potrzeb, niepokojów, obaw uczniów w celu organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

- **Szkoła Podstawowa nr 11**

- tworzono i wpięto szkolne kluby wolontariusza, banki czasu, centrum wolontariatu młodzieżowego, praca w sztabie WOŚP w Zduńskiej Woli – 30 uczniów i 2 nauczycieli.
- organizacja przez Samorząd Szkolny akcji charytatywnych:
 - a) „Pacuszka dla Maluszka”,
 - b) „Pomoc dla dzieci z Michałowa”,
 - c) zbiórka karmy dla schroniska dla zwierząt w Czartkach;
- organizacja akcji wspierającej dziecięce oddziały onkologiczne (zbiórka finansowa) – 150 uczniów,
- podnoszono kompetencje i praktyczne umiejętności młodych osób z zakresu podejmowania inicjatyw społ., pozyskiwania dotacji, realizacji miniprojektów. Doskonalono ww. kompetencje w ramach preorientacji zawodowej, w tym zajęcia z doradztwa zawodowego dla uczniów
- kl. 7-8 ułatwiających wybór dalszej ścieżki kształcenia;
- wspierano inicjatywną rolę Młodzieżowej Rady Miasta. Działalność Młodzieżowej Rady Miasta - w minionym roku została zawieszona;
- prowadzono lekcje na temat III Sektora, ekonomii społecznej, w tym wizyty w organizacjach, spotkania z liderami organizacji, dobre praktyki akcji społ. itp. Realizowano innowacje pedagogiczne w klasie 4 „Kot Biznesik i świat ekonomii” – 15 uczniów. Realizowano projekt edukacyjny ZUS „Od małego świadomi ryzyka, bezpieczni do końca życia” – 54 uczniów;
- realizowano projekty i programy mające na celu zwiększenia aktywności społecznej młodzieży.

Cel operacyjny 3.4. Wsparcie dzieci i młodzieży ze szczególnymi potrzebami, w tym z deficytami rozwojowymi. Pomoc dzieciom i młodzieży w sytuacjach „kryzysowych”

1) Dane Ośrodka

W sytuacjach kryzysowych dzieci i młodzież wraz z opiekunami były bezpośrednio kierowane do Punktu ds. Przemocy w Rodzinie działającego w strukturach organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli.

Punkt ds. Przemocy w Rodzinie pełni rolę wsparcia dla ofiar przemocy, w tym dzieci i młodzieży w sytuacjach kryzysowych w poprzez:

- udzielanie specjalistycznego poradnictwa,
- podejmowanie interwencji w środowisku,
- realizację programów dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie,
- systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- prowadzenie bazy danych ofiar przemocy w rodzinie.

W 2021 r. z pomocy psychologicznej skorzystało 150 osób. Łącznie zrealizowano 487 porad, w tym w związku z przemocą w rodzinie 142 porady.

Zakres pomocy psychologicznej obejmował indywidualny kontakt z psychologiem, mający na celu:

- pomoc psychologiczną w zakresie profilaktyki uzależnień, przemocy i innych problemów dzieci, młodzieży oraz ich rodzin,
- edukację (poszerzanie wiedzy o zjawisku przemocy),
- ścisłą współpracę z rodzicami lub opiekunami dzieci i młodzieży oraz współpracę z przedstawicielami instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz przeciwdziałaniu uzależnieniom i przemocy w rodzinie,
- udzielanie porad indywidualnych,
- współpracę z osobami i instytucjami działającymi na rzecz zapobiegania przemocy domowej,
- zajęcia dla dzieci i młodzieży w Świetlicy środowiskowej ZCI.

2) Dane Urzędu Miasta

W roku sprawozdawczym w ramach Programu zrealizowano w placówkach oświatowych następujące programy, w tym rekomendowane i warsztaty z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego:

Nazwa programu	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Liczba rodziców
Przyjaciele Zippiego	173	10	67
Program Profilaktyczno-Wychowawczy Epsilon	506	30	-
Spójrz inaczej (dla klas 1-3)	168	4	60
Spójrz inaczej (dla klas 4-6)	168	4	45

Inne programy profilaktyczne realizowane w placówkach oświatowych

Nazwa programu	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Liczba rodziców
Stop agresji i przemocy w szkole	63	1	-
Znajdź właściwe rozwiązanie	24	1	-
„Jestem Ja, jesteś Ty i My” (program profilaktyczny)	150	10	-
„Szkoła Myślenia Pozytywnego” (profilaktyka zdrowia psychicznego)	226	26	-
Zdrowa Klasa (ogólnopolski program)	226	10	-
Profilaktyka przemocy i agresji (program profilaktyczny)	72	5	-

W rytmie emocji (program profilaktyczny)	99	4	-
Tolerancja wobec inności (program profilaktyczny)	61	3	-
Emocja (międzynarodowy projekt edukacyjny)	25	1	25

3) Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Psycholog zatrudniony w Domu Dziecka w Wojślawicach przeprowadzał na bieżąco rozmowy o charakterze wspierającym, diagnostycznym i wychowawczym. Poruszane tematy dotyczyły przede wszystkim emocji, konstruktywnego radzenia sobie z napięciem i frustracją, część wychowanków wymagała szczególnego wsparcia psychologicznego w związku ze stanami depresyjnymi, które powstały na skutek pandemii COVID-19. Brak stabilizacji w codziennym funkcjonowaniu, nauka zdalna, kwarantanna i izolacja, znacznie zaburzyły poczucie bezpieczeństwa dzieci. Przeprowadzone rozmowy na temat wirusa, możliwych zagrożeń i postępowania w przypadku zachorowania, pozwalały ma uspokojenie podopiecznych.

W zakresie pomocy psychologicznej udzielanej wychowankom pojawiły się także problemy: zaburzenia umiejętności szkolnych z cechami uszkodzenia OUN, zaburzenia koncentracji i uwagi, zaburzenia opozycyjno – buntownicze, niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim i znacznym, zespół hiperkinetyczny, problemy z samoregulacją emocji, zaburzenia poznawcze, trudności w nawiązywaniu regulacji społecznych, zaburzenia lękowe i depresyjne.

Zajęcia z dziećmi prowadził także pedagog, a szczególnie z wychowankami wymagającymi indywidualnej opieki pedagogicznej zgodnie z zaleceniami wynikającymi z opinii Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej. Celem zajęć pedagogicznych było m.in. stwarzanie dziecku możliwości wszechstronnego rozwoju, stymulowanie jego rozwoju, niwelowanie trudności, przyczyn i objawów niepowodzeń szkolnych, wyrównywanie braków edukacyjnych, kształtowanie prawidłowych nawyków i technik przyswajania wiedzy.

Dzieci wychowujące się w rodzinach zastępczych były także objęte stałą pomocą psychologiczną w formie konsultacji i poradnictwa. Od października 2021 r. do grudnia 2021 r. osoby wymagające dodatkowego wsparcia zostały objęte psychoterapią w ramach projektu „Rodzinka jest dobra na wszystko”, łącznie 21 osób.

W przypadku dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych mających trudności edukacyjne, problemy zdrowotne i rozwojowe zachęcano rodziców zastępczych do skorzystania z pomocy Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Zduńskiej Woli, specjalistycznej pomocy medycznej.

4) Informacja z placówek oświatowych

- **Publiczne Przedszkole nr 2**

- realizowano bloki tematycznych z wykorzystaniem literatury dziecięcej, historyjek obrazkowych i filmów edukacyjnych ze zwróceniem uwagi na niwelowanie nieodpowiednich postaw w kontakcie z dziećmi niepełnosprawnymi, rozumienie potrzeby niesienia pomocy drugiemu człowiekowi;
- zakupiono pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć rewalidacyjnych;
- zatrudniono specjalistów tj. tyflopädagog, surdopedagog, logopeda celem wyrównywania szans i niwelowania deficytów rozwojowych;

- doposażano systematycznie gabinet wielospecjalistyczny w pomoce dydaktyczne do pracy indywidualnej z dzieckiem;
- doskonalono zawodowo nauczycieli poprzez udział w licznych szkoleniach, warsztatach itp. o tematyce pracy z dzieckiem ze szczególnymi potrzebami (2 szkolenia - 6 nauczycieli; 1 e-szkolenie - 2 nauczycieli).

- **Publiczne Przedszkole nr 7**

- dzieci z deficytami rozwojowymi były diagnozowane na jak najwcześniejszym etapie;
 - prowadzono specjalistyczne diagnozy, konsultacji itp. w zakresie deficytów rozwojowych dzieci i młodzieży;
 - zapewniono dzieciom i rodzicom różnorodnych, możliwie łatwo dostępnych form wsparcia ze strony specjalistów w ww. zakresie;
- W wyniku obserwacji, skierowano 2 dzieci do specjalisty w PPP
- dzięki specjalistycznemu wsparciu deficyty nie pogłębiają się, a jeżeli to możliwe sytuacja rozwojowa dziecka się normalizuje;
 - jedno dziecko ze spektrum autyzmu objęte było opieką specjalistyczną w przedszkolu (logopedia, terapia pedagogiczna);
 - jedno dziecko z cukrzycą typu I - objęte było dodatkową opieką – pomoc nauczyciela oraz pomocą psychologiczno- pedagogiczną;
 - dzieci i rodzice dzieci ze spektrum autyzmu, zespołem Downa, chorobą Aspergera itp. miały dostęp do specjalistycznego wsparcia;
 - jedno dziecko ze spektrum autyzmu objęte było pomocą psychologiczno-pedagogiczną. Współpraca z rodzicami w formie porad i konsultacji w przedszkolu oraz w PPP.

- **Publiczne Przedszkole nr 10**

- nauczycielki prowadziły obserwacje i diagnozy dzieci w zakresie ich rozwoju;
- w przedszkolu przeprowadzane były badania logopedyczne wszystkich dzieci 5 i 6 letnich. Wszystkie dzieci potrzebujące pomocy objęte były terapią logopedyczną;
- Przedszkole współpracowało z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną - konsultacje ze specjalistami w rozwiązywaniu problemów diagnostycznych.

- **Szkoła Podstawowa nr 2**

- organizowano na terenie szkoły zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, logopedyczne, rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne, ogólnorozwojowe,
- indywidualizacja w procesie nauczania;
- współpracowano z poradniami psychologicznymi znajdującymi się na terenie miasta (PPP w Zduńskiej Woli, NPPP Paka, OSPPP REMED);
- współpracowano z rodzicami;
- współpracowano z innymi placówkami oświatowymi;
- współpracowano z świetlicą środowiskową przy MOPSCOS.

- **Szkoła Podstawowa nr 5**

- przeprowadzono specjalistyczne diagnozy uczniów za pomocą badań sondażowych z wykorzystaniem ankiet, analiza danych;
- szybko reagowano dzięki specjalistom (psychologa i pedagoga) na terenie szkoły na problemowe sytuacje zgłaszane przez uczniów, rodziców i wychowawców;
- wspierano uczniów z obniżonym nastrojem, depresjami, z czynami autodestruktywnymi przez specjalistów;

- współpraca specjalistów z rodzicami uczniów z obniżonym nastrojem, depresjami, z czynami autodestrukcyjnymi;
- informowano rodziców, uczniów, nauczycieli o instytucjach świadczących wsparcie w trudnych sytuacjach;
- realizowano tematykę godzin wychowawczych związanych ze zdrowiem psychicznym, radzeniem sobie z przykrymi emocjami;
- konsultacje psychologa, pedagoga, logopedy z wychowawcami i rodzicami uczniów celem diagnozy deficytów rozwojowych dzieci i pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom;
- doskonalono umiejętności i podnoszono kwalifikacje przez specjalistów, wychowawców i nauczycieli przez uczestnictwo w różnych formach doskonalenia;
- prowadzono działania informacyjne i edukacyjne związane ze zdrowiem psychicznym i zachowaniem dobrostanu emocjonalnego: program „Spójrz inaczej”, „Trzymaj formę”, tematyka godzin wychowawczych dotycząca tych zagadnień.

• **Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1**

- prowadzono obserwacje i badania przesiewowych wśród uczniów przez logopedę, psychologa i pielęgniarkę szkolną;
- stworzono bazy specjalistów z różnych dziedzin przygotowana dla rodziców;
- prowadzono terapie logopedyczne na terenie szkoły;
- prowadzono zajęcia specjalistyczne w zależności od potrzeb rozwojowych dzieci;
- udział w szkoleniach przez specjalistów zatrudnionych w szkole (podnoszenie kwalifikacji - kursy, szkolenia, studia podyplomowe);
- współpracowano z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Zduńskiej Woli;
- prowadzono kącik psychologiczno-pedagogiczny na stronie internetowej szkoły - zamieszczano materiały na temat zdrowia psychicznego i rozwoju emocjonalnego.

• **Szkoła Podstawowa nr 9**

- badano i identyfikowano problemy społeczności szkolnej (ankiety, wywiady, obserwacja, analiza dokumentacji szkolnej);
- udzielano uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, która polegała na rozpoznawaniu i zaspokajaniu potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych dziecka oraz czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w szkole. Służy to wspieraniu potencjału rozwojowego ucznia i stwarza mu warunki do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu szkoły (m.in. pedagog/psycholog, zajęcia specjalistyczne, terapeutyczne, wyrównawcze itp.);
- udział nauczycieli w doskonaleniu zawodowym w celu podniesienia efektywności pracy z uczniem i jego rodziną;
- promowano aktywne postawy w rozwiązywaniu problemów poprzez organizację warsztatów dla uczniów z zakresu umiejętności społecznych, możliwość skorzystania z pomocy psychologa/pedagoga szkolnego czy też grupy wsparcia dla rodziców uczniów niepełnosprawnych działającej przy placówce;
- współpracowano z rodzicami oraz instytucjami wspierającymi działania placówki: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

• **Szkoła Podstawowa nr 11**

- prowadzono specjalistyczne diagnozy, konsultacje itp. w zakresie deficytów rozwojowych dzieci i młodzieży. Na wniosek rodziców wychowawcy klas/nauczyciele przedmiotów przygotowali 13 opinii w celu złożenia ich w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej;

- zapewniono dzieciom i rodzicom różnorodne, możliwie łatwo dostępne formy wsparcia ze strony specjalistów w ww. zakresie. Oferta zajęć skierowanych do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (indywidualne, rewalidacyjno-wychowawcze, korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, logopedyczne, trening umiejętności społecznych TUS) – śr. 20 godzin tygodniowo;
- podnoszono kwalifikacje i kompetencje pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej, nauczycieli itp. na temat ww. problemów. Udział nauczycieli w szkoleniach:
 - „Wpływ zaburzeń modulacji sensorycznej na koncentrację uwagi - wskazówki diagnostyczne i terapeutyczne seminarium” – 2 osoby,
 - „Nastolatek ze spektrum autyzmu, różnorodne potrzeby społeczne, emocjonalne i wyzwania okresu dojrzewania” – 1 osoba,
 - „Samodzielny uczeń – jak kształtować i wzmacniać jedną z ważniejszych rozwojowo kompetencji?” – 1 osoba,
 - pakiet szkoleń w ramach Komunikacji pozytywnej – 1 osoba,
 - pakiet szkoleń Mediacje rówieśnicze w szkole – 1 osoba,
 - terapia ATC i uważność w relacji – 1 osoba,
 - „Dziecko z zaburzeniami SI w przedszkolu i szkole” – 1 osoba,
 - „Empatia do siebie czyli o radzeniu sobie ze stresem” – 1 osoba,
 - „Efektywna współpraca rodzic nauczyciel” – 1 osoba,
 - „Emocje dziecka” – 1 osoba,
 - „Metody na złość” – 1 osoba,
 - „TUS dla nastolatków” – 1 osoba,
 - „Wyprawka trenera TUS” – 1 osoba,
 - „Jak wyznaczyć cele i zaplanować pracę metodą TUS” – 1 osoba,
 - „Jak wspierać rozwój emocjonalny podczas TUS” – 1 osoba,
 - rada szkoleniowa „Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów” – 30 osób.
- prowadzono działania informacyjne i edukacyjne w szkołach na temat wagi problemu zdrowia psychicznego i dobrostanu emocjonalnego. Kontynuacja ogólnopolskiego programu „Szkoła Myślenia Pozytywnego” skierowanego na profilaktykę zdrowia psychicznego, w ramach którego kadra pedagogiczna korzysta ze specjalistycznych szkoleń oraz materiałów wykorzystywanych w czasie zajęć edukacyjno-wychowawczych. Programem objęto 226 uczniów;
- udział w warsztatach profilaktycznych Epsilon „Trening radzenia sobie z emocjami w sytuacji izolacji społecznej” – kl. 5a, 6b, 7c – 48 uczniów;
- organizacja wykładu „Dieta sprzyjająca zdrowiu psychicznemu” prowadzonego przez specjalistę ds. dietetyki –kl. 8a, 8b, 8c – 54 uczniów.

- **Szkoła Podstawowa nr 12**

- dla uczniów wymagających pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzone były zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne i logopedyczne;
- Szkoła na bieżąco współpracuje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, PCPR, MOPS, kuratorami sądowymi;
- opieka psychologa nad uczniem kl. 2 nauczonym indywidualnie z uwagi na stan zdrowia utrudniający mu uczęszczanie do szkoły poprzez udzielanie mu w domu wsparcia emocjonalnego, stymulowanie poznawcze i motywowanie do wysiłku szkolnego;
- opracowywano i wydawano opinie psychologiczne o funkcjonowaniu uczniów w szkole dla innych instytucji podejmujących wobec nich specjalistyczne działania – PCPR, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli oraz dla potrzeb medycznych (lekarz psychiatra).

Obszar strategiczny IV

Kompleksowe, interdyscyplinarne wsparcie i integracja os. wykluczonych, w szczególności osób z niepełnosprawnościami (Osób z Niepełnosprawnością)

Cel operacyjny 4.1. Integrowanie osób z niepełnosprawnościami w środowisku lokalnym, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji.

Zwiększenie usamodzielnienia osób z niepełnosprawnością w aspekcie miejsca zamieszkania, aktywności zawodowej, udziału w życiu społecznym

1) Dane Ośrodka

- Realizacja programu resortowego „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej - edycja 2021”.

Celem programu było zapewnienie pomocy w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym, a w konsekwencji zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Wsparcie polegało m.in. na: wyjściu i powrocie w wybrane przez uczestnika programu miejsce, zakupach, załatwieniu spraw urzędowych, nawiązaniu współpracy z różnymi organizacjami, korzystaniu z dóbr kultury. Wsparcie otrzymało 21 osób z niepełnosprawnością (14 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 7 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności).

- Realizacja programu resortowego „Opieka wytchnieniowa – edycja 2021”.

Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1. dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
2. osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi.

W 2021r. wsparciem Programu objęto rodziców 3 dzieci: 2 z zaburzeniami psychicznymi, 1 z upośledzeniem umysłowym.

- Usługi opiekuńcze

Świadczenie usług opiekuńczych realizowane było u osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a były jej pozbawione. Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

- Prowadzenie mieszkania chronionego

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli prowadził mieszkanie chronione, które przeznaczone jest dla pełnoletnich osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub stopniem umiarkowanym, w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenie rozwojowe lub epilepsję, oraz niewidomych, które nie wymagają całodobowej opieki osób trzecich, zamieszkałych na terenie Miasta Zduńska Wola. Mieszkanie chronione ma na celu przygotowywać osoby tam przebywające pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia.

W 2021r. w mieszkaniu chronionym zamieszkiwały 2 osoby.

- Pomoc materialna

Osoby z orzeczoną niepełnosprawnością były objęte pomocą materialną, głównie w formie zasiłków stałych. Ta forma pomocy przyznawana była osobom niezdolnym do pracy z powodu

wieku lub całkowitej niezdolności do pracy, jeżeli dochód jest niższy od kryterium, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

- Kierowanie do domów pomocy społecznej.

Osoby z orzeczoną niepełnosprawnością były kierowane do domów pomocy społecznej, jeżeli wymagały całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, a usługi opiekuńcze nie zapewniały niezbędnej pomocy.

- Kompletowanie dokumentacji dotyczących pobytu w środowiskowym domu samopomocowym

Osoby przewlekłe psychicznie chore, niepełnosprawne intelektualnie oraz wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych składały wnioski o skierowanie do środowiskowego domu samopomocy.

W 2021 roku wydano skierowanie i przesłano dokumentację do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie dla 7 osób z orzeczoną niepełnosprawnością.

- Działalność Punktu ds. Przemocy w Rodzinie

W strukturach organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli funkcjonuje Punkt ds. Przemocy w rodzinie z siedzibą w Zduńskowolskie Centrum Integracji, który udzielał wszechstronnego wsparcia dla osób, w tym osób z niepełnosprawnościami w zakresie specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego, prawnego, terapeutycznego i socjalnego).

- Realizowanie pracy socjalnej

Realizowanie pracy socjalnej, która miała na celu pomoc w przewyciężaniu trudnej sytuacji życiowej i zapobieganie społecznej marginalizacji i wykluczeniu osób z niepełnosprawnościami.

- Żywność w ramach „Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa”

Wydawanie dla rodzin z osobami niepełnosprawnymi skierowań na żywność w ramach „Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym oraz Caritas Polska przy Parafii św. Pawła Apostoła w Zduńskiej Woli.

2) Dane Urzędu Miasta

Miejska Biblioteka Publiczna im. Jerzego Szaniawskiego dla seniorów i osób z dysfunkcjami biblioteka zorganizowała pokazy filmowe z zastosowaniem audiodeskrypcji dla osób z dysfunkcją wzroku,

- warsztaty polegające na wykonaniu lalek z papieru. Konstruowanie lalek przez uczestników nie wymagało od nich wielkiej sprawności manualnej. Do tworzenia wykorzystali szary papier, stare gazety, sznurek i rozmaite przedmioty „znalezione”. Poprowadziła Maria Szejbal-Cytawa, instruktorka teatralna i animatorka kultury z Bielska-Białej;

- wystawę zdjęć fotograficznych z audiodeskrypcją. Autorami prac były osoby niewidome i słabowidzące;

- szkolenie dot. „Audiodeskrypcji filmów dla osób z dysfunkcją wzroku” skierowane dla osób niewidomych i słabowidzących. Przeprowadziła Fundacja Siódmy Zmysł, działająca na rzecz dostępnej kultury, realizując projekty kulturalne, naukowe i badawcze. Tworzy napisy dla niesłyszących i audiodeskrypcję.

Udostępniane były czasopisma:

- „Sześciopunkt”, wydawany przez Fundację „Świat według Braille’a”, publikacja zawierająca informacje o sytuacji niewidomych i słabowidzących w Polsce;

- „AION”, czasopismo wydawane przez Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych Politechniki Łódzkiej, którego celem jest zachęcenie czytelników do podejmowania różnego rodzaju aktywności.

Miejski Dom Kultury

Miejski Dom Kultury mieści się w budynku Zduńskowolskiego Centrum Integracji Ratusz, który jest przystosowany do osób z niepełnosprawnością ruchową.

3) Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

W roku 2021 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli realizowało program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Program był skierowany do osób z niepełnosprawnościami, posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Do zadań asystenta należało m.in. pomoc przy wyjściu z domu, w dojazdach np. na rehabilitację i zajęcia terapeutyczne lub od ośrodków kultury, a także pomoc w zakupach oraz w załatwianiu spraw urzędowych. Nadrzędnym celem usług asystenta było dążenie do poprawy funkcjonowania osób niepełnosprawnych. W ww. Programie udział wzięło 7 osób niepełnosprawnych, w tym, 4 osoby niepełnosprawne posiadające znaczny stopień niepełnosprawności oraz 3 osoby niepełnosprawne posiadające umiarkowany stopień niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne. Zatrudniono 7 asystentów w ramach umowy zlecenie, usługi odbywały się przez 7 dni w tygodniu, limit godzin usług asystenta przypadający na 1 uczestnika nie wynosił więcej niż 60 godzin miesięcznie.

Ze środków PFRON w ramach zadania sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych zawarto w 2021 roku 11 umów na łączną kwotę 63.834,50 zł, o dofinansowanie ubiegały się następujące stowarzyszenia: Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Zduńskiej Woli, Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Zarząd Miejsko-Powiatowy w Zduńskiej Woli, Zduńskowolskie Stowarzyszenie „Amazonka” w Zduńskiej Woli, Stowarzyszenie „Tkalnia”, Stowarzyszenie „Nasz Dom - Przatówek” Złożone wnioski dotyczyły zorganizowania imprez dla osób niepełnosprawnych zamieszkujących powiat zduńskowolski o charakterze okolicznościowym, integracyjnym, kulturowym, rekreacyjnym i turystycznym.

W ramach realizacji zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej zleconej fundacjom oraz organizacjom pozarządowym przystąpiły dwa Stowarzyszenia, które otrzymały dofinansowanie:

- Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych dofinansowanie do zadania pn. „Bardziej samodzielni” w wysokości 11.555,00 zł;
- Stowarzyszenie „Tkalnia” dofinansowanie do zadania pn. „Warsztatowe molki-owanie” w wysokości 8.445,00 zł.

Od wielu lat działa w Zduńskiej Woli Warsztat Terapii Zajęciowej, obecnie przy Stowarzyszeniu „Tkalnia” w Zduńskiej Woli, który realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzające do poprawy ogólnego rozwoju i sprawności osoby niepełnosprawnej w kierunku uzyskania przez nią samodzielności życiowej. WTZ wspiera także rodziny osób niepełnosprawnych.

Na dzień 31.12.2021 roku w Warsztacie Terapii Zajęciowej było 27 uczestników. Działalność placówki współfinansowana była ze środków PFRON w roku 2021 w wysokości 585.792,00 zł oraz z budżetu powiatu zduńskowolskiego w kwocie 65.088,00 zł. Ponadto WTZ realizował program „Zajęcia klubowe WTZ”, wysokość przyznanego dofinansowania ze środków PFRON wynosiła w roku ubiegłym 27.000,00 zł.

4) Informacja ze Stowarzyszenia „Tkalnia”

Stowarzyszenie „Tkalnia” realizuje zadania przede wszystkim na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami.

W roku 2021 realizowane były zadania poprzez:

➤ **Prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej oraz zajęć klubowych:**

Warsztat realizował zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności psychofizycznej każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie samodzielnego i aktywnego funkcjonowania w rodzinie, środowisku i pracy. Uczestnikami Warsztatu były osoby posiadające orzeczenie umiarkowanym lub znaczny stopień niepełnosprawności, posiadające w orzeczeniu wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej.

W ramach zajęć WTZ i klubowych prowadzone było:

✓ **Wsparcie psychologiczne**

W ramach tego wsparcia prowadzone były zajęcia grupowe i indywidualne mając na celu:

- a) zwiększenie kompetencji społecznych
- b) podniesienie kompetencji społecznych
- c) podniesienie samooceny i wiary we własne możliwości
- d) zwiększenie motywacji do działania i rozwiązywania problemów, pobudzanie aktywności zadaniowej
- e) motywowanie do współpracy w grupie
- f) budowanie poczucia bezpieczeństwa
- g) stymulację funkcji myślowych, pamięciowych i percepcyjno-motorycznych
- h) pomoc w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych

Wszyscy uczestnicy warsztatu oraz ich opiekunowie mają możliwość skorzystania z pomocy psychologicznej.

✓ **Rehabilitacja ruchowa**

Zajęcia rehabilitacyjne miały formę zajęć ogólnousprawniających zgodnych z indywidualnymi programami rehabilitacji:

- a) ćwiczenia ogólnokondycyjne
- b) ćwiczenia ogólnousprawniające
- c) ćwiczenia koordynacyjne
- d) ćwiczenia z przyborami takimi jak piłki, piłki lekarskie, piłki dmuchane, szarfy, laseczki gimnastyczne
- e) ćwiczenia na materacach, matach przy drabinkach
- f) ćwiczenia na przyrządach: platforma, trampolina, rowerek stacjonarny
- g) jazda rowerami
- h) ćwiczenia na świeżym powietrzu
- i) marsz nordic walking
- j) gry zabawy grupowe – boccia, ringo, kręgle fińskie molky
- k) interaktywne ćwiczenia multimedialne
- l) zajęcia indywidualne – ćwiczenia bierne, czynno-bierne, ćwiczenia w odciążeniu, ćwiczenia w odciążeniu z dawkowanym oporem, ćwiczenia wzmacniające gorset mięśniowy, ćwiczenia w bólach kręgosłupa

✓ **Trening ekonomiczny**

Obejmował metody terapii zmierzające do wyposażenia uczestnika w umiejętność uczestnika gospodarowania pieniędzmi poprzez :

- a) rozwijanie znajomości wartości i siły nabywczej pieniądza

- b) rozwijanie umiejętności określania i szeregowania własnych potrzeb konsumpcyjnych
- c) kształtowania umiejętności planowania, wydatkowania oraz oszczędzania pieniędzy
- d) dokonywania zakupów na potrzeby własne oraz w ramach działalności własnej grupy terapeutycznej WTZ

✓ **Terapia zajęciowa**

Wobec uczestników Warsztatu podejmowane były działania w zakresie rozwijania umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej w zakresie:

- a) kształtowania i utrwalania nawyków higieny osobistej
- b) dbałości o czystość i estetykę własną i otoczenia
- c) przygotowywania, podawania i estetycznego spożywania posiłków, sprzątania, zmywania
- d) planowania i dokonywania zakupów
- e) dokonywania prostych formalności w urzędach
- f) obsługi urządzeń do prac technicznych oraz sprzętu AGD i RTV
- g) komunikacji za pośrednictwem Internetu, obsługa komputera
- h) trening orientacji w terenie
- i) udział w zajęciach kulinarnych
- j) prace domowe – pranie prasowanie itp.

Uczestnicy WTZ brali udział w zajęciach muzycznych, teatralnych, kulinarnych, wycieczkach krajoznawczych, wyjazdach rekreacyjnych, imprezach okolicznościowych, zawodach sportowych. Ponadto byli przygotowywani do życia w środowisku społecznym poprzez korzystanie z miejsc, instytucji i urządzeń użytku publicznego, organizowali i brali udział w imprezach i spotkaniach integracyjnych, aktywnie uczestniczyli w życiu kulturalnym i wydarzeniach lokalnych oraz w konkursach i przeglądach.

Kadra WTZ współpracowała również ze środowiskiem rodzinnym uczestników Warsztatu poprzez rozmowy indywidualne kadry z rodzicami, opiekunami, kuratorami, pracownikami socjalnymi. Ponadto utrzymywano stały kontakt z opiekunami, odbywano wizyty w środowisku rodzinnym, grupowe spotkania z rodzicami i opiekunami.

➤ **Organizowanie integracyjnych imprez sportowych i kulturalnych:**

- a) „Warsztatowe Molcky-owanie”
- b) „Powiatowy Piknik Molcky-owy”
- c) Spotkania w ramach X edycji Programu Grantów Lokalnych ze specjalistami w zakresie fryzjerstwa i kosmetyki
- d) Spotkania z okazji Dnia Kobiet, Dnia Mężczyzny, Dnia Terapeuty.

➤ **Organizacja 5 dniowej Wycieczki rekreacyjno-turystycznej dla osób z niepełnosprawnościami na Mazury.**

➤ **Utworzenie i prowadzenie dla osób z niepełnosprawnościami Kącika Higienicznego.**

W ramach Kącika Higienicznego prowadzone są systematycznie zajęcia mające na celu naukę dbania o urodę i wizerunek.

➤ **Uczestnictwo w szkoleniach/imprezach sportowych i kulturalnych:**

- a) piknik dla seniorów organizowanych przez MOPSCOS w Zduńskiej Woli
- b) szkolenie z Pierwszej Pomocy Przedmedycznej
- c) turniej BOCCI w miejscowości Dudki
- d) XVIII Przegląd Piosenki Wakacyjnej w Łęczycy.

Inne działania Stowarzyszenia:

- stała współpraca z podmiotami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami;
- rozwijano kontakty ze środowiskiem lokalnym, międzynarodowym, kształtowano różnorodne formy współpracy oraz wspierano osoby z niepełnosprawnościami;
- wspierano wszelkie formy integracji społecznej, w szczególności integracji osób pełnosprawnych z niepełnosprawnymi;

- podejmowano działania interwencyjne mające na celu ochronę praw osób objętych działalnością Stowarzyszenia;
- prowadzono działalności edukacyjnej;
- współpracowano z pracodawcami w zakresie rehabilitacji zawodowej, pozyskiwania, tworzenia i utrzymywania miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnością;
- współpracowano z organami administracji publicznej oraz krajowymi i zagranicznymi organizacjami, zwłaszcza z działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnością.

5) Dane Powiatowego Urzędu Pracy

Pomoc udzielona osobom bezrobotnym niepełnosprawnym.

Na koniec grudnia 2021 r. w ewidencji prowadzonej przez Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli figurowało 190 osób bezrobotnych niepełnosprawnych i 10 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu.

Powiatowy Urząd Pracy udzielając pomocy określonej w ustawie, przygotował Indywidualny Plan Działania (IPD) dla 221 osób niepełnosprawnych, którego celem jest doprowadzenie osoby zarejestrowanej w PUP do podjęcia odpowiedniej pracy lub samozatrudnienia.

Działania wspierające aktywizację osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w tut. urzędzie pracy obejmowały usługi i instrumenty rynku pracy. Usługi rynku pracy dotyczyły w szczególności: pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego.

W ramach pośrednictwa pracy w minionym 2021 do urzędu pracy pracodawcy zgłosili 18 wolnych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. Zapotrzebowanie dotyczyło takich stanowisk jak: pomoc cukiernika (5 miejsc), dziewiarz (4 miejsca pracy), szwaczka (2 miejsca pracy) oraz sprzątaczką (2 miejsca pracy). Z powodu panującej w kraju sytuacji pandemicznej, tut. PUP zrezygnował z organizowania giełd pracy, tym samym osoby bezrobotne były kierowane bezpośrednio do pracodawców.

W ramach oferowanych przez urząd pracy usług z poradnictwa zawodowego, 8 osób niepełnosprawnych skorzystało z tej formy wsparcia poprzez uczestnictwo w indywidualnych poradach zawodowych. Natomiast od czasu wprowadzenia stanu pandemii w kraju i związanych z tym faktem reżimem sanitarnym, tut. PUP zrezygnował z organizowania grupowych porad zawodowych, jak i grupowych informacji zawodowych. Każda osoba zarejestrowana w PUP, która wymagała objęcia doradztwem zawodowym była kierowana do doradcy zawodowego, który realizował swoje zadania poprzez kontakt osobisty bądź telefoniczny w zależności od preferencji i potrzeb klienta.

Kolejną formą pomocy oferowaną osobom niepełnosprawnym zarejestrowanym w PUP są szkolenia, które mają na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szanse na podjęcie zatrudnienia. W 2021r. z powyższej formy pomocy skorzystały łącznie 4 osoby, w tym 2 osoby ze środków PFRON i 2 pozostałe ze środków Funduszu Pracy.

W ramach instrumentów rynku pracy osoby niepełnosprawne zarejestrowane w tut. urzędzie pracy mogą skorzystać z dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, podjęcia pracy poprzez dofinansowania w obrębie wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy, prac interwencyjnych oraz robót publicznych. Ponadto osoby te mogły korzystać także z ofert stażowych organizowanych przez pracodawców.

W analizowanym 2021 roku 5 osób niepełnosprawnych otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym 2 osoby ze środków PFRON oraz 3 osoby ze środków EFS w ramach Projektu RPO.

W 2021 podmioty prowadzące działalność gospodarczą skorzystały z refundacji wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych. W sumie refundację uzyskało 4 pracodawców dla 4 osób niepełnosprawnych, w tym dla 2 osób ze środków EFS

w ramach Projektu RPO i dla 2 pozostałych osób ze środków Funduszy Pracy W tej formie pomocy nie wykorzystano środków PFRON.

Osoby niepełnosprawne miały także możliwość skorzystania ze staży organizowanych przez pracodawców, w celu nabycia praktycznych umiejętności zawodowych. Z tej formy pomocy skorzystało 8 osób bezrobotnych, a następujące stanowiska stażowe były finansowane ze środków Funduszu Pracy oraz EFS tj.: pracownik w dziale logistyki, spedytor, technik prac biurowych, sekretarka, opiekunka dziecięca, lakiernik samochodowy, pracownik obsługi biurowej oraz pracownik działu kadr.

Ponadto w 2021r. dla osób niepełnosprawnych zostały również zorganizowane roboty publiczne oraz prace interwencyjne sfinansowane z Funduszu Pracy. W ramach robót publicznych zostało zatrudnionych łącznie 8 osób bezrobotnych niepełnosprawnych, w tym, na stanowisko robotnik gospodarczy 7 osób oraz na stanowisko pomoc administracyjna 1 osoba. Natomiast prace interwencyjne zorganizowano dla 3 osób bezrobotnych niepełnosprawnych na stanowiska: tokarz, kosmetyczka oraz pracownik remontowo – budowlany.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób niepełnosprawnych korzystających w 2021r. z dostępnych form pomocy w tut. PUP.

Tab. 11. Liczba osób niepełnosprawnych korzystająca z form aktywnych w 2021r. z uwzględnieniem źródeł finansowania.

Źródło finansowania	Staż e	Szkoleni a	Prace interwencyj ne	Roboty publiczn e	Podjęcie działalności gospodarcz ej	Refundacja kosztów wypos./doposa ż. stanowiska pracy	Og óle m
FP, EFS, POWER, RPO	8	2	3	8	3	4	28
PFRON	0	2	0	0	2	0	4
Ogółem	8	4	3	8	5	4	32

Z powyższej tabeli wynika, że w 2021r. z finansowego wsparcia w ramach dostępnych form aktywnych skorzystały 32 osoby niepełnosprawne, w tym 4 osobom niepełnosprawnym sfinansowano wsparcie ze środków PFRON.

W 2021r. Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli ze środków PFRON otrzymał kwotę 84 000 zł. łącznego limitu na realizację form aktywnych oferowanym osobom niepełnosprawnym zarejestrowanym w tut. urzędzie pracy. Kwotę tę przeznaczono na jednorazowe dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla 2 osób oraz na szkolenia, także dla 2 osób.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie zduńskowolskim na koniec grudnia 2021 roku spadła w stosunku do analogicznego miesiąca 2020 roku i ukształtowała się na poziomie 6,3 % (6,9% w grudniu 2020 roku).

Dane te wskazują na pozytywne zmiany zachodzące na zduńskowolskim rynku pracy, które uzależnione są nie tylko od stanu gospodarki ogólnokrajowej ale i polityki prowadzonej przez samorząd powiatu zduńskowolskiego. W związku z tym konieczne jest podejmowanie dalszych

kompleksowych i zintensyfikowanych działań, adresowanych do lokalnych pracodawców oraz osób będących w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy. Realizacja zamierzonych przedsięwzięć w wymierny sposób może przyczynić się w przyszłości do kolejnych pozytywnych zmian na rynku zatrudnieniowym lub chociażby na utrzymanie osiągniętego na dzień dzisiejszy poziomu.

Dodatkowo w celu zmniejszenia skali bezrobocia w naszym powiecie działania Powiatowego Urzędu Pracy oparte są na ścisłej współpracy m.in. ze sferą biznesu, samorządem lokalnym, lokalnymi grupami wsparcia, jednostkami kształcenia zawodowego i średniego. Ponadto w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy w Zduńskiej Woli odbyło się spotkanie za pośrednictwem środków komunikacji internetowej ekspertów poświęcone przeprowadzeniu

6) Informacja z placówek oświatowych

• Szkoła Podstawowa nr 2

- wspieranie uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, objęcie ich Indywidualnymi Programami Terapeutyczno- Edukacyjnymi,
- prowadzenie zajęć rewalidacyjnych,
- zaangażowanie społeczności szkolnej w działania charytatywne - zbiórka nakrętek – dla dzieci niepełnosprawnych,
- zaangażowanie społeczności szkolnej w działania WOŚP.

4.2. Cel operacyjny. Zapewnienie dostępności dla OzN w zakresie: architektonicznym, komunikacyjnym, informacyjno-cyfrowym, dostępu do usług itp.

1) Dane Urzędu Miasta

Miejska Biblioteka Publiczna im. Jerzego Szaniawskiego dla seniorów i osób z dysfunkcjami biblioteka oferowała następujące urządzenia:

- czytnik - odtwarzacz książek mówionych pozwalający korzystać z literatury. Sięgają po niego osoby niewidome lub słabowidzące oraz zmagające się z koordynacją ruchową;
- legimi - popularna aplikacja do czytania ebooków i słuchania audiobooków online. W serwisie znajduje się kilkanaście tysięcy tytułów z beletrystyki, literatury faktu i innych popularnonaukowych kategorii;
- Duże Litery – to książki wydawane z większą czcionką, które chronią wzrok i ułatwiają czytanie osobom słabowidzącym. Dzięki nowemu formatowi lektura Dużych Liter jest wygodniejsza, a przejrzysty format nie nadwyręża wzroku czytelnika. Seria jest polecana osobom słabowidzącym i seniorom;
- audiobooki – książki mówione (dźwiękowe) w popularnych formatach (MP3), czytane przez lektora;
- tekst alternatywny, czyli opis, który przekazuje znaczenie i kontekst elementu wizualnego w ustawieniu cyfrowym zawarty na stronie Internetowej MBP, Facebooku i Instagramie

2) Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Osoby niepełnosprawne, w tym dzieci i młodzież niepełnosprawna w roku 2021 ze środków PFRON mogły ubiegać się o następujące dofinansowania:

1. likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się – złożono 112 wniosków na kwotę 707.351,73 zł, wypłacono 98 dofinansowań na kwotę 288.200,00 zł, z tego: 15 dot. likwidacji barier architektonicznych na kwotę 108.972,32 zł, 78 dot. barier

w komunikowaniu się na kwotę 156.606,09 zł, 5 dot. barier technicznych na kwotę 22.621,59 zł;

2. zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny – złożono 16 wniosków na kwotę 36.192,80 zł, zawarto 15 umów na kwotę 24.774,60 zł, ostatecznie zrealizowano 14 umów na kwotę 22.373,04 zł;

3. zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – złożono 774 wnioski na kwotę 996.750,40 zł, wypłacono 768 wniosków na kwotę 702.047,40 zł;

4. uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych – ubiegało się 312 osób, w tym 73 opiekunów, przyznano dofinansowania 242 osobom niepełnosprawnym wraz z opiekunami na kwotę 338.039,00 zł, ostatecznie wypłacono 224 osobom na kwotę 306.188,00 zł.

W ubiegłym roku realizowany był „Program wyrównywania różnic między regionami III”. O dofinansowanie w ramach ww. Programu ubiegał się Urząd Miasta Zduńska Wola na realizację projektu pt. „Naprawa i wyłożenie podłogi płytkami ceramicznymi antypoślizgowymi na korytarzach Szkoły Podstawowej nr 9 z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Pawła II w Zduńskiej Woli”, przyznane dofinansowanie wyniosło 79.991,73 zł.

Realizowano także Pilotażowy Program pn. „Aktywny Samorząd”, którego głównym celem było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów Programu w życiu społecznym, zawodowym oraz w dostępie do edukacji.

W ramach realizacji programu „Aktywny Samorząd” w roku 2021 złożono ogółem 39 wniosków tj. w ramach Modułu I – 24 wnioski, w Module II złożono 15 wniosków; podpisano 36 umów z osobami ubiegającymi się o dofinansowanie ze środków PFRON na łączną kwotę 194.955,85 zł. Limit środków przeznaczonych na realizację programu „Aktywny Samorząd” w 2021 roku wynosił: w ramach Modułu I – 133.878,55 zł, Modułu II – 65.200,43 zł.

W Module I Obszar A zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy – w ramach tego zadania zawarto 1 umowę na kwotę 1.552,50 zł; Obszar B zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – skorzystało 6 osób niepełnosprawnych, z którymi podpisano umowy na łączną kwotę 42.638,20 zł; Obszar B zadanie 3 -pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania - w ramach tego zadania umowę podpisały 2 osoby na kwotę 8.737,10 zł; Obszar B zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – skorzystały 3 osoby, umowa została zawarta na kwotę 9.940,00 zł; Obszar C zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – w ramach tego zadania umowę podpisały 2 osoby na łączną kwotę 27.100,00 zł; Obszar C zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – skorzystały 3 osoby niepełnosprawne, z którymi podpisano umowy na kwotę 6.700,00 zł; Obszar C zadanie 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości - w ramach tej formy wsparcia podpisano umowę z 1 osobą na kwotę 23.420,00 zł; Obszar C zadanie 5 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego – skorzystały 2 osoby, z którymi podpisano umowy na łączną kwotę 13.462,50 zł; Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla dziecka przebywającego w przedszkolu – podpisano umowę z 1 osobą na kwotę 1.260,55 zł.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym – w ramach tej formy wsparcia podpisano 14 umów na łączną kwotę 60.145,00 zł.

Pełnoletni wychowankowie pieczy zastępczej realizowali indywidualne programy usamodzielnień przy współudziale opiekunów usamodzielnień i organizatora rodzinnej pieczy zastępczej tj. PCPR Zduńska Wola. Na bieżąco współpracowano z opiekunami usamodzielnień w celu rozwiązywania problemów osób usamodzielnianych, zapewniano poradnictwo prawne i psychologiczne, udzielano pomocy w uzyskaniu mieszkań z zasobów gminy.

W roku 2021 sporządzono wspólnie z osobami usamodzielnianymi ich opiekunami 9 indywidualnych programów usamodzielnień. Programy usamodzielnień były na bieżąco aktualizowane lub modyfikowane, w roku ubiegłym dokonano takich 49 aktualizacji/zmian.

Cel operacyjny 4.3. Zapewnienie różnych form wsparcia i powrotu do stabilizacji życiowej osób uzależnionych, bezdomnych, opuszczających zakłady karne itp.

1) Dane Ośrodka

Działania w ramach programu wychodzenia z bezdomności „Szansa dla Ciebie”, realizowanego od 2004 roku, w skład którego wchodzi przedstawiciele następujących podmiotów/instytucji:

- ✓ Schronisko dla Osób Bezdomnych w Biłgoraju,
- ✓ Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Bełchatowie,
- ✓ Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli,
- ✓ Straż Miejska w Zduńskiej Woli,
- ✓ Biuro Gospodarki Lokalowej Urzędu Miasta Zduńska Wola,
- ✓ Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli,
- ✓ Zduńskowolski Szpital Powiatowy sp. z o.o.,
- ✓ Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Złotnicki” sp. z o.o. w Zduńskiej Woli,
- ✓ Spółdzielnia Mieszkaniowa „Lokator” w Zduńskiej Woli,
- ✓ Straż Ochrony Kolei w Zduńskiej Woli,
- ✓ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli.

W 2021 roku skierowano 31 osób bezdomnych do Schroniska dla Osób Bezdomnych w Biłgoraju. Łącznie w 2021 roku 39 osób bezdomnych otrzymało pomoc z tytułu bezdomności.

Należy zaznaczyć, że osoby bezdomne przebywające na terenie miasta u rodziny lub znajomych miały zapewnioną:

- możliwość korzystania ze wsparcia specjalistów tj. terapeuty, psychologa, prawnika,
- żywność, którą otrzymywali z organizacji pozarządowych,
- pomoc w postaci zasiłków i pomoc w naturze w przypadku, gdy bezdomny współpracował z pracownikiem socjalnym w ramach programu wychodzenia z bezdomności lub kontraktu socjalnego, w ramach których w szczególności: wyrabiano lub odtwarzano dokumenty osobiste, uzyskiwano uprawnienia do świadczeń zdrowotnych, podejmowano leczenie odwykowe, składano wnioski o lokal socjalny, ustalano stopień niepełnosprawności.

2) Dane Urzędu Miasta

W 2021 r. Miasto Zduńska Wola powierzyło realizację 3 zadań publicznych w zakresie zapewnienia schronienia osobom bezdomnym z terenu miasta Zduńska Wola jednemu podmiotowi, wyłonionemu w drodze otwartego konkursu ofert, tj. Stowarzyszeniu Centrum Wsparcia Społecznego, ul. Brzozowa 5, 96-314 Baranów:

- zadanie nr 1: „Udzielanie schronienia osobom bezdomnym z terenu miasta Zduńska Wola w schronisku dla osób bezdomnych w 2021 r.” (realizacja zadania: 1 stycznia-31 grudnia 2021 r., zapewnienie do 25 miejsc pobytu osobom bezdomnym).

Kwota dotacji: 108 410,10 zł;

- zadanie nr 2: „Udzielanie schronienia osobom bezdomnym z terenu miasta Zduńska Wola w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w 2021 r.”

(realizacja zadania: 1 stycznia-31 grudnia 2021 r., zapewnienie do dwóch miejsc pobytu osobom bezdomnym).

Kwota dotacji: 35 793,00 zł;

- zadanie nr 3: „Udzielanie schronienia osobom bezdomnym z terenu miasta Zduńska Wola w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w 2021 r.” (realizacja zadania: 16 września-31 grudnia 2021 r., zapewnienie dodatkowo do trzech miejsc pobytu osobom bezdomnym).

Kwota dotacji: 8 352,00 zł.

W zakresie zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych Miasto Zduńska Wola podejmowała następujące działania:

Terapia osób uzależnionych od alkoholu, poza kontraktem z NFZ, prowadzona była w 2021 r. w Poradni Leczenia Uzależnień w Zduńskowolskim Szpitalu Powiatowym Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w zakresie:

- a) realizacji ponadpodstawowych programów psychoterapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu poprzez prowadzenie zajęć terapeutycznych,
- b) prowadzenia psychoterapii i psychoedukacji grupowej oraz indywidualnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych, niefinansowanej przez NFZ, oraz monitorowanie procesu leczenia,
- c) prowadzenia grup wsparcia dla pacjentów, którzy ukończyli cykl leczenia w ramach NFZ i wymagają wsparcia w rozwiązywaniu bieżących trudności oraz motywacji do dalszego trzeźwienia,
- d) prowadzenia sesji warsztatowych dla pacjentów uzależnionych, którzy ukończyli podstawowy etap leczenia, rozpoznali własne uzależnienia i pozytywnie przebiega u nich proces akceptacji,
- e) prowadzenia sesji rodzinnych dla osób uzależnionych i ich rodzin celem poprawy zaburzonych relacji rodzinnych związanych z podjętą i kontynuowaną terapią;

Pomoc rehabilitacyjna i działania interwencyjno-wspierające dla osób uzależnionych lub współuzależnionych od alkoholu oraz stale lub okresowo używających w celach innych niż medyczne środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne udzielane były:

- a) w formie terapii indywidualnej, terapii długoterminowej, konsultacji oraz mediacji w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Podstawowej Opieki Zdrowotnej,
- b) w zakresie porad, konsultacji indywidualnych w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie.

Zadania samorządu gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom realizowały 2 podmioty pożytku publicznego wybrane w drodze konkursu ofert, tj. Fundacja „Przystań z nami” oraz Stowarzyszenie Abstynentów Klubu „Wola”.

Ww. podmioty otrzymały dotacje celowe:

- Fundacja „Przystań z nami” w wysokości 114 496,00 zł na prowadzenie działań edukacyjnych, terapeutyczno-szkoleniowych i psychologicznych na rzecz osób uzależnionych i członków ich rodzin, w tym dzieci i młodzieży,
- stowarzyszenie abstynenckie w wysokości 19 097,93 zł na prowadzenie działalności służącej utrzymywaniu abstynencji i krzewieniu idei trzeźwości oraz na prowadzenie zajęć profilaktyczno-rehabilitacyjnych na rzecz osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych i członków ich rodzin.

• **Podnoszenie kwalifikacji zawodowych terapeutów**

Ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przyznano specjalistę psychoterapii uzależnień w trakcie certyfikacji

dofinansowanie do I etapu szkolenia przygotowującego do uzyskania certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, rekomendowanego przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, realizowanego w ramach konkursu ogłoszonego przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

- **Wspieranie działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli**

Kluczową rolę w rozwiązywaniu problemów alkoholowych na szczeblu lokalnym ustawodawca powierzył gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, która zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi powoływana jest przez prezydenta miasta. Do zadań gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych należy w szczególności inicjonowanie działań w zakresie określonym w art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

W 2021 r. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadziła rozmowy z osobami uzależnionymi i ich rodzinami, kierowała osoby uzależnione na badanie przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, kierowała osoby uzależnione do specjalistów w celu podjęcia leczenia lub rehabilitacji, składała wnioski do Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli w celu zastosowania obowiązku poddania się leczeniu.

W związku z realizacją zadań związanych z działaniem Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli wypłacono wynagrodzenia 12 członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli w kwocie 26 300,00 zł.

W ramach działania przedmiotowej Komisji:

- a) wydanych zostało 17 opinii przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- b) wniesiono 24 wnioski do Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe,
- c) wypłacono 9 zaliczek do Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli na badanie przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- d) sfinansowano szkolenie 1 osoby w zakresie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, kwota szkolenia 280,00 zł,
- e) sfinansowano szkolenie 12 członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w kwocie 990,00 zł.

3) Dane Komendy Powiatowej Policji

Coroczna akcja ukierunkowana na pomoc osobom bezdomnym, kolportaż plakatów dot. placówek udzielających pomocy osobom bezdomnym, komunikaty dot. reagowania i zgłaszania sytuacji zagrożenia życia i zdrowia osób bezdomnych i zagrożonych wychłodzeniem – w szczególności w okresie jesienno-zimowym.

Cel operacyjny 4.4. Koordynowanie współpracy różnych instytucji i podmiotów w sytuacjach kryzysowych

Dane Ośrodka

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli na bieżąco monitoruje problem przemocy i innych problemów w rodzinach niewydolnych

wychowawczo w Zduńskiej Woli oraz koordynuje działania Zespołu Interdyscyplinarnego w Zduńskiej Woli. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli, Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli, Samodzielnego Publicznego Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli, Zduńskowolskiego Szpitala Powiatowego sp. z o.o. w Zduńskiej Woli, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Zduńskiej Woli, Prokuratury Rejonowej w Zduńskiej Woli, Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli, Fundacji „Przystań z Nami”, oświaty.

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli w ramach projektu „Szansa dla Ciebie” monitoruje problem bezdomności w Zduńskiej Woli. Projekt skierowany jest do osób bezdomnych i ma w pierwszej kolejności zabezpieczyć miejsca noclegowe osobom bezdomnym, następnie umożliwić im w ramach prowadzonej reintegracji społecznej powrót do pełnoprawnego funkcjonowania w życiu społecznym. W ramach projektu organizowane jest coroczne spotkanie przedstawicieli służb zajmujących się problemem bezdomności w Zduńskiej Woli: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej, Straży Miejskiej, Urzędu Miasta Zduńska Wola, Policji, Zduńskowolskiego Szpitala Powiatowego Sp. z o.o., Towarzystwa Budownictwa Społecznego „Złotnicki”, Chrześcijańską Misją Społeczna „Teen Challenge” oraz Straży Ochrony Kolei.

Podsumowanie

Opracowany dokument przedstawił zrealizowane w 2021 roku działania zawarte w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zduńska Wola na lata 2021-2030”.

Z danych przedstawionych przez lokalne instytucje i służby społeczne wynika, że podejmowane były aktywne działania profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne w każdym obszarze strategicznym.

Interdyscyplinarna współpraca umożliwiła realizację priorytetowych kierunków dla rozwoju polityki społecznej Miasta Zduńska Wola.